2004. febr.

38

154

KAPOCS

A SOPRONI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK LAPJA

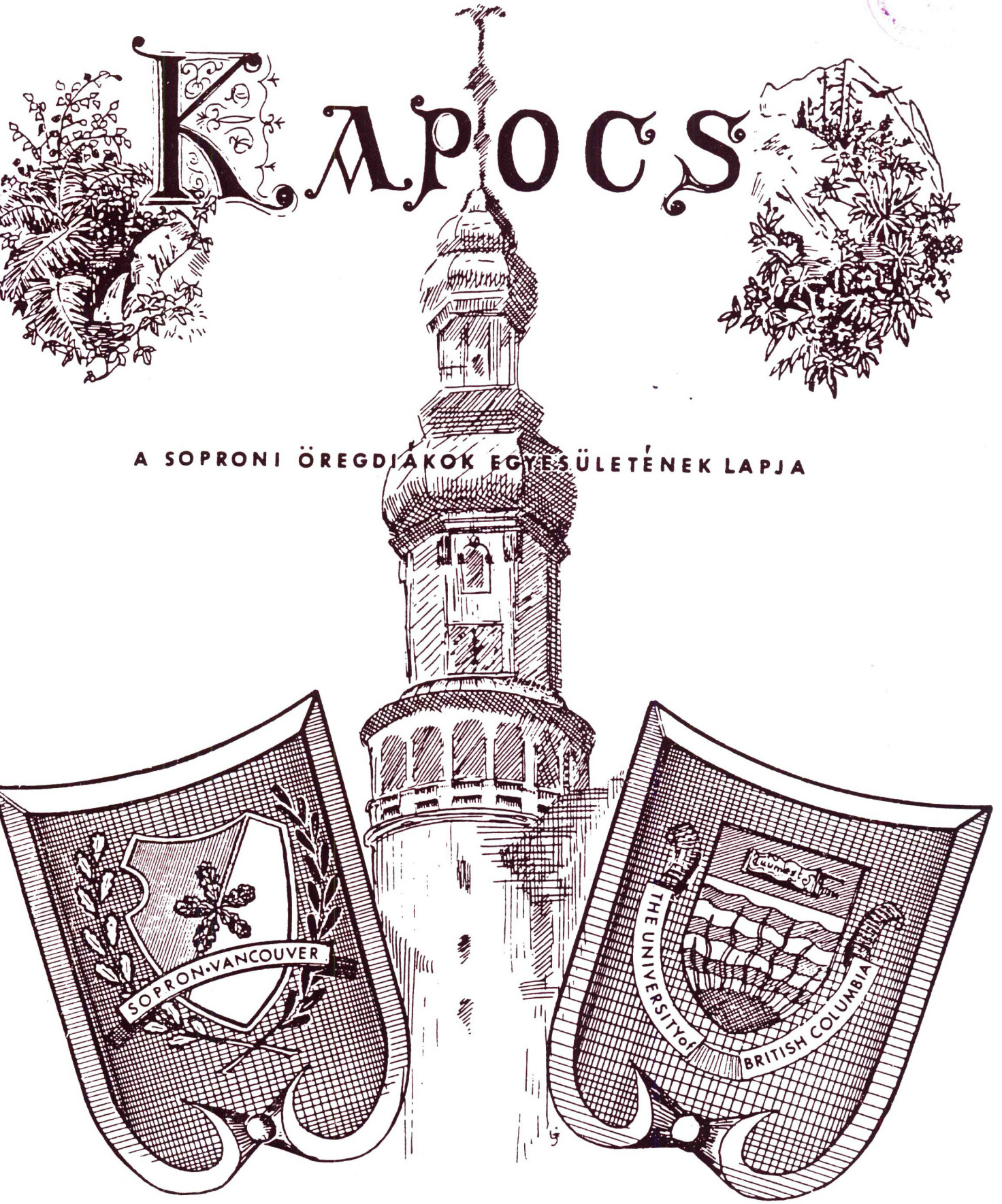

31-12-

Tartalom:

KITÜNTETÉSEK 2

MEGTISZTELTETÉSEK 3

DEMINGER INTERPRETIVE TRAIL 4

GYÁSZJELENTÉSEK 4

MEGEMLÉKEZÉSEK 5

JULIUS JUHÁSZ MEMORIAL GARDEN 7

EMLÉKTÁBLÁT AVATTUNK VANCOUVERBEN 8

EMLÉKEZÉS VÁRADI BÉLÁRA 9

ÉLETÚTAK – EMLÉKPÁLYÁK 10

HÍRESSÉGEINK 15

RÉGMÚLT 16

KÖZELMÚLT 18

ÚTAZÁSAINK – HAZALÁTOGATÓK 23

VILÁGJÁRÓINK 28

LÁTOGATÓINK 30

ÜGYES-BAJOS DOLGAINK 32

SEGÉLYKÉRŐ LEVÉL ERDÉLYBŐL 33

SOPRON ALUMNI LEVELE A NYUGAT M.O-I EGYETEM REKTORÁHOZ 34

RÖVID FELMÉRÉS EGY PROBLÉMA MEGOLDÁSÁRA 35

HÍREK/KÖZLEMÉNYEK 36

TALÁLKOZÓK 39

SOPRON ALUMNI NÉVLISTA .....

Kapocs

XXXIII évfolyam, 38. szám

2004 február 15, Vancouver, BC

A SOPRON ALUMNI IDÕSZAKOS KÖZLEMÉNYE

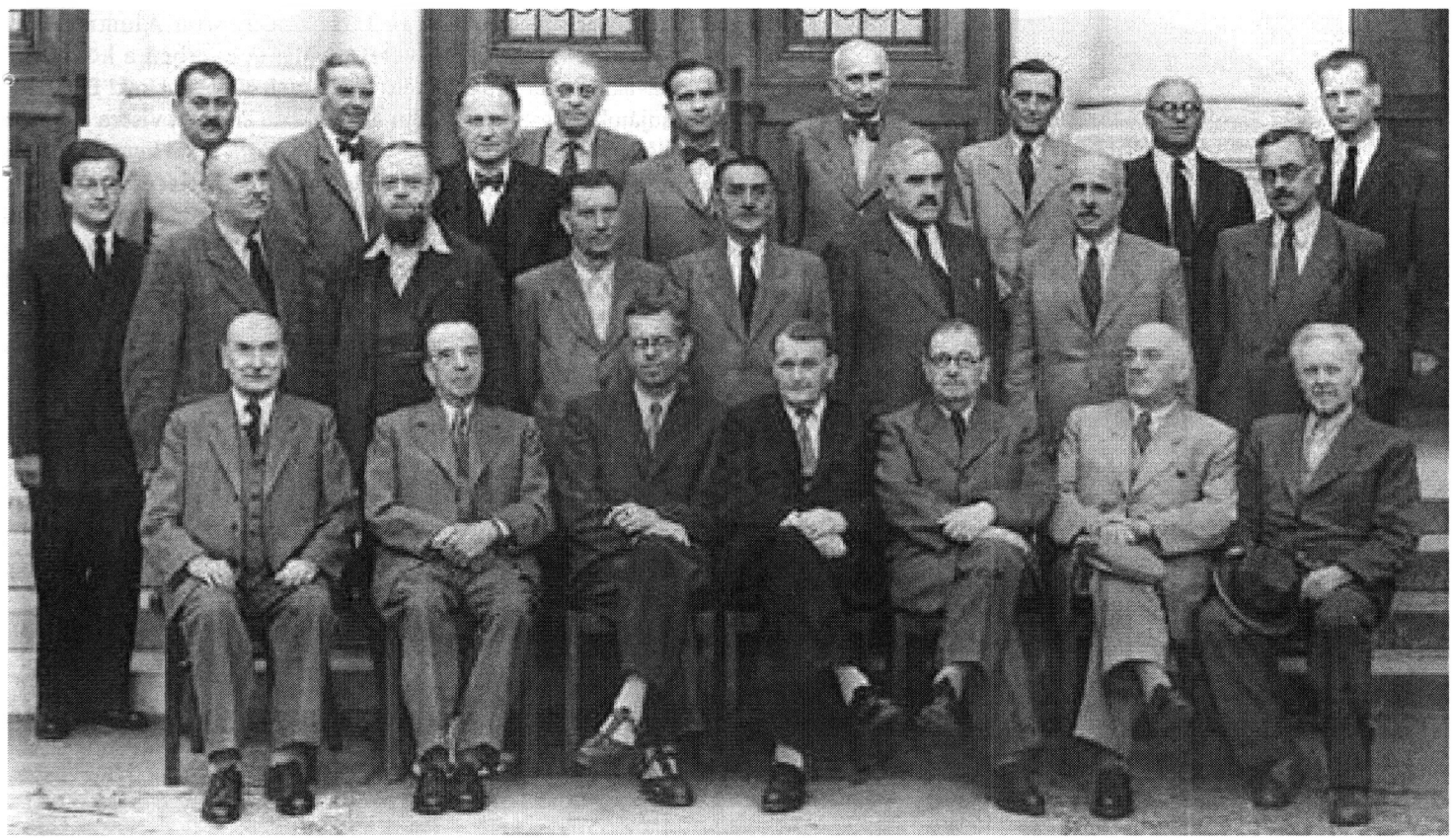

Az 'AKADÉMIA' (József Nádor Müszaki Egyetem), még meg nem osztott Bánya - Kohó - és Erdõmérnöki Kar tanszékvezetõi 1948-ban

[*Elsõsor balról:* Széki (?). Roth Gyula. Verõ József, Sébor János, Kövesi Antal, Fekete Zoltán, Walek Károly. *Középsõ sor:* Adamovich László, Zsák (?), Romwalter Alfréd, Eszto Zoltán. Tettamanti (?), Vendel Miklós, Tárczy-Hornok Antal, Tarján Gusztáv.
Hátsó sor: Györffi János, Simon Pál, Lessenyi Ferenc, Stasszney Albert, Diószegi Dániel, Lámfalussy Sándor, Botvay (?), Magyar Pál, Winkler Oszkár. *Hiányzik:* Fehér Dániel, Geleji (?), Szádeczky-Kardos Elemér]

KITÜNTETÉSEK

Egyetemi Tanszékvezetõ kinevezésének 50-ik évfordulóján
A Nyugat-Magyarországi Egyetem
az ***Alma Mater Emlékérem***-el tüntette ki

Dr. Adamovich László professzort

Az erdészeti és faipari müszaki felsõktatás fejlesztésében
végzett több évtizedes kimagasló tevékenységéért

A Nyugat-Magyarországi Egyetem vezetõi (Prof.Dr.Faragó Sándor, rektor, Prof.Dr.Mészáros Károly, dékán-Erdõmérnöki Kar és Prof.Dr.Molnár Sándor, dékán-Faipari Mérnöki Kar)

megbizásából Dr.Orbay László a Sopron Alumni 2003. november11-i összejövetelén, Vancouverben a következõ szavakkal adta át a kitüntetést: "Tisztelt Kolléga Urak! Bizonyára tudjátok, hogy Kozák Tóni a napokban érkezett vissza otthonról ahol a most már hagyományossá váló statisztikai kurzusát oktatta az Erdõmérnöki Kar doktoranduszainak. Üzenetet és kérést hozott magával. Megtisztelõnek tartom, hogy az Erdõmérnöki Kar egyik régi prominens professzorának kitüntetést adhatok át. Nevezetesen Dr. Adamovich László professzor Úrnak, aki évtizedeken át, kelettõl-nyugatig, déltõl északig, Magyarországtól Kanadáig, Afrikától Malaysiáig tanitotta, nevelte az erdõmérnök hallgatókat, a soproni székhelyü Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdõmérnöki Kara kimagasló tevékenységéért emlékérmet adományoz. Gratulálunk Laci bátyám! Éltessen a jó Isten még sokáig egészségben közöttünk, hogy színes, szellemes társaságodat minel tovább élvezhessük".

[Adamovich professzor korábban is kapott kitüntetést a Nyugat-Magyarországi Egyetem névelõdjtõl, a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemtõl. 1991-ben neki itélték oda a ***Pro Universitate Soproniensi*** érdemérmet az "erdészeti tudományok oktatásában és kutatásában elért értékes teljesítményéért, valamint a tudományok nemzetközi kapcsolatainak fejlesztésében, különösképpen a Soproni Egyetem fejlesztésében elért eredményeiért" (A Szerk.)]

Nyugat-Magyarországi Egyetem elsõ díszpolgára

Dr. Roller Kálmán dékán

"A 'Nyugat-Magyarországi Egyetem Díszpolgára' kitüntetést az Egyetemi Tanács 2003. októberi ülésén alapították a rektor kezdeményezésére. Az Erdõmérnöki Kar elõterjesztésére ezt az új címet elsõként Roller Kálmán volt dákán kapta meg. Az Egyetemi Tanács 2003.december 17-én tartott rendkívüli ülésén szavaztak erröl". (Soproni tudósítónk)

Új MTA Köztestületi tagok

"A Magyar Tudományos Akadémia köztestülete tagjává fogadta Kozák Antalt, Ötvös Imrét és Safranyik Lászlót, a külhoni magyar tudományosság jeles képviselõit. Mint a köztestület tagja(i), gyarapítsá(k) ezután is a magyar, s igy az egyetemes tudomány eredményeit, tovább öregbítve ezáltal hazánk jó hírét szerte a világon. Budapest, 2003. május 5. Vizi E.Szilveszter, az MTA elnöke".

MEGTISZTELTETÉSEK

Szy tanár úr köszöntése!

Magyar szavak röpködtek a victoriai Glen Meadows Golf and Country Club dísztermében, 2003 agusztus 6-án, amikor a UBC Sopron Divizió volt diákjai ünnepelték kedves tanáruk, Szy Ferenc 80. születésnapját. Közel ötven volt hallgató jött el a tartomány minden részérõl, hogy tiszteletüket tegyék 'Furi bátyánk'-nak és egy szép emléktáblát ajándékozzanak; nejét Mária asszonyt pedig virágcsokorral köszöntsék. Ebéd után régi, fõleg Furi bátyánkkal kapcsolatos anekdóták hangzottak el a volt diákok ajkáról. Az ünnepség végén abban állapodott meg a lelkes gyülekezet, hogy tíz év múlva újra itt jövünk össze, a 90-ik születésnap megünneplésére. Úgy legyen! Jó szerencsét (Vlaszaty Dönci, volt II-éves diák)

Telik az idõ ... Szy Furi születésnapi köszöntése

"Ha itt-ott összejövünk Furival – az mindig nevetõs. Furi az az ember, akivel jó találkozni. Az igaz, hogy nem sokat zaklatjuk egymást, viszont ha már együtt vagyunk, az összeérzés mindig hibátlan.

Furi elütötte a nyolcvanadik évet. Hatalmasan gazdag élet áll mögötte, bõven jutna oktatóul több nemzedéknek. Nem oktat. Éli szerényen életét Máriával, elbõvülõen szép kertet tart a háza körül és ha meglátogatom, õszinte örömmel invitál a ház mögötti teraszra, a napernyõ alá.

Õ nálam azon ritkák közé tartozik, akivel együtt hallgatni is jó. Tehát nem kell sokat szólni, nyugodtan mérlegelhet az ember. Az igazság az, hogy a mi korunkban az ember már a beszédet is szépen, takarosan akarja mérni.

Több mint negyed évszázada ismerem Szy Ferencet. Amikor úgy döntöttem, hogy a hetvenes évek elején Kanadának ebben a városában telepszek le végleg, az õ lakását vettem át, mivelhogy õ ismét ment északra az állami erdõmérnöki beosztással járó feladatok ellátására. Segítsége nagyon jól jött, mert azokban az években alig volt szabad bérlakás Victoriában.

Tudom, hogy ez a kis lap nem csak itt, a mi körünkben olvasódik, eljut vissza Magyarországra is, demeg a mai internetes világban akárhol hozzáférhetõ a Földi Faluban. Ezért lenne ildomos az, hogy amennyire egy ilyen kis írás megengedi, kerek és teljes portrét mutasson az ember. A teljességet akár el is felejthetjük, a kerekséggel megpróbálkozom.

Furi ritka egyéniség, messze kimagaslik az átlagból. Most, nyolcvan évesen is szikár magas termetü, nyugodt járású úriember, szépen fogalmazó, pontos beszédü magyarul is, meg angolul is. Bennem például erõsen ül egy olyan meggyõzõdés, hogy ez az ember talán soha senkit nem sértett meg. Bölcs mosolyával, finom humorával szinte minden válságot körül tud járni, simán old meg olyan helyzeteket, amikben mások könnyen robbannak.

Különben sok-sok ezer honfitrsával együtt õt is a legújabb kori magyar forradalom sodorta Kanadába egy olyan csoporttal, melynek a sorsát akkoriban az egész világ figyelte: a Soproni Erdészeti Fõiskola tanári karral – diákokkal együtt menekült akkor nyugatra a kommunizmus elõl.

Furi már adjunktus volt amikor kikerült, családos két gyerek apja. Az elsõ két évben a British Columbia Egyetemen adott elõ, magyarul folytatva az oktatást, hogy az átmenet könnyebb legyen a hazától elszakadt soproni diákoknak. Az elkövetkezõ 28 évet a tartomány erdészeti minisztériumában töltötte el, elõször felmérésben, majd tudományos kutatásban.

Az úgynevezett nagy karrier sosem érdekelte. A munkáját nem csak szerette, élvezte is. Már Magyarországon is vadászgatott, itt pedig amikor bekerült a tartomány teljes erdõállományának a felmérésébe, gyakran helikopterrõl végzett becsléseket a világnak egy olyan hatalmasan gazdag területén, mely még napjainkban is a Föld legnagyobb biológiai tömegét tartalmazza. Persze, hogy élvezte a végeláthatatlan erdõséget, roppant vadállományát.

Magam is vadászgattam Kárpátalján is, meg Szlovenszkón is, Kanadában pedig 68 óta csak két szezont hagytam ki, sérülés miatt. Furival azért érzem magam erõsen rokonléleknek, mert mindketten tesszük ezt csendes alázattal, a kérkedés minden jele nélkül. Biztosan tudom róla, hogy amikor kint van a nagy természetben, teljes lelki béke száll rá, és mint szakember, örök tudásvággyal olvassa, teszi magáévá a pillannatnyi környezetet. Azonosulni, eggyé válni ezzel a Természettel, ami nekünk adatott meg itt, Brit Columbiában, olyan ajándék az élettõl, amitõl szebbet – jobbat vágyni is nehéz.

Ezért van az, hogy Furi a mai napig elmegy a szarvasok világába, be a Sziklás Hegységbe. Már évekkel ezelõtt föltárt magának egy szarvasvonuló részt, kialakitott egy természetes leshelyet, amit minden évben följavít egy kicsit. A hely annyira jó, hogy néha a szarvasok méternyire vonulnak tõle. Gondolom, ilyenkor köszön nekik. Haza csak a megengedett szép példányt hozza.

Egyébként nem csak a vadászatnak él. A mai napig még mindig teniszezik. Magánál fiatalabbakat tud megverni, mert termeténél fogva kevesebbet lép a labda után. Egész csendes estéken pedig szívesen keresett bridge partner.

Mennyire teljes egy élet? Valószínõleg annyira, amennyire csináljuk. Furi saját bevallása szerint is úgy mondja, hogy ha magának kellett volna elõretervezni az életét, õ azt jobban nem tudta volna megtenni, mint ahogy azt a sors adta.

Megelégedett, nyugodt ember. Jó vele lenni, mert a természettõl áldott hatalmas béke van benne. Valószínüleg õ az, aki a békét egyszerõen ránk teríti, ha vele vagyunk. Legyen még sokáig velünk, mert mellette jó lenni." (Vaszkó József, a 'Szigeti Magyarság'-ban megjelent irásának újraközlése)

Deminger Interpretive Trail, Squamish, BC

Az utóbbi években kis talajtani társaságunkban (Pacific Regional Soil Science Society) az én feladatom lett az évenkénti talajtani kirándulás megszervezése. Már több mint két éve hallottam, hogy Deminger Karcsi munkatársai az Interfor vállalatnál, Karcsi nyugdíjazása után, munkájának elismeréséül egy egész kis erdõrészt vontak ki az üzemtervbõl természettudományi területként kezelni. A területen átvezetõ ösvényt pedig elnevezték 'Deminger Interpretive Trail'-nek. Úgy gondoltam, hogy elviszem a társaságomat az ösvényt megtekinteni és ez lesz a mi idei tanulmányútunk. Sivák Béla kollegámmal megkértük Karcsit, hogy mutassa be nekünk a területet mielõtt oda látogatókat viszünk. Múlt nyáron, július 10-én meg is látogattuk Demingeréket Squamishban, ahol Karcsival bejártuk a területet.

A terület három részbõl áll. Az elsõ rész egy érintetlen õserdõ, a második egy felújító vágás (partial retention) bemutatója, a harmadik meg egy 35-40 éves Douglas-fir újulat,amely még csak fiatal ültetés volt, amikor Karcsi átvette az erdõmérnöki munkákat ebben a TFL-ben (Tree Farm Licence=államtól bérelt erdõrészlet, amelyen a bérlõ a tartományi erdõhivatal által ellenõrzött erdõgazdálkodást gyakorolhat). Az õserdei rész érzékelteti, hogy milyen nagyra értékelték Karcsi munkáját munkatársai, hiszen egy elsõ osztályú termõhelyet vontak ki a termelésbõl. Ez a Terminal hegyi-patak kiöntésén (channelled fluvial fan) alakult ki kb. 300 évvel ezelõtt. Egyes lágyszárú növények (*Asarum caudatum, Tiarella unifoliata* és *trifoliata*), páfrányok (*Adiantum pedatum* és *Polystichum munitum*), és mohák (*Plagiomnium insigne* és *Leucolepis menziesii*) gyakori jelenlétükkel bizonyították, hogy ez a termõhely még nagyszerû állapotban van; a nitrifikáció folyamata ezen e területen még mindíg magas szinten mõködik. Ezután a kis botanizálás után bekebeleztük Deminger Kati finom szendvicseit majd megkóstoltuk Karcsi jó borát és elhatároztuk, hogy a területet valóban érdemes megmutni az érdeklõdõ talajtanosoknak.

Jákóy Bandi és Deminger Karcsi, volt III. éves hallgatók

A talajtani túrát véghez is vittük szeptember 27-én. aminek a Deminger Trail volt csúcspontja. Mindezért sok köszönet Demingeréknek. (Jákóy Bandi BSF'59)

IN MEMORIAM

GYÁSZJELENTÉSEK

-2003 február 15-én, Langley, BC-ben szívroham következtében elhúnyt Sopron Alumni társunk **Váradi Béla**, (BSF'59) erdõmérnök, életének 71.évében.

-2003 júniusában,Sopronban hosszú betegség után elhúnyt körünkben jól ismert **Bánó Margit**, a Nyugat-Magyarországi Egyetem professzora.

-2003 július 7-én, Missisauga, Ontarioban váratlanul elhúnyt **Roller Aglája**, Roller Kálmán dékánunk felesége, életének 85.évében.

-2003 szeptember 15-én Sopronban elhúnyt (1956-ban II éves emh) **Kõhalmi Tamás,** a Nyugat-Magyarországi Egyetem Vadászati Tanszék professzora.

-2003 október 26-án, Vancouverben hosszú betegség után elhúnyt **Murgulyné Adamovich Margit**, Adamovich László professzorunk nõvére, éltének 93.évében.

-2003 december 13-án, Vancouverben váratlanul elhúnyt **Kurucz Ferenc G.**, Kurucz Ferenc volt testnevelési oktatónk fia, életének 48. évében

-2004 január 4-én, Missisauga, Ontarioban váratlanul elhúnyt **Roller Kálmán**, a soproni Erdõmérnöki Fõiskola volt igazgatója, a UBC Erdészeti Kar Sopron Divizió volt dékánja, életének 91. évében.

Õszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

MEGEMLÉKEZÉSEK

B ú c s ú

"Kedves Roller-család, Tisztelt Barátaim. Szeretnék néhány szót szólni a Sopronból Kanadába vándorolt egyetem volt diákjai, közelebbről a Vancouverbe telepedett Sopron Alumni tagság nevében.

'Az ész még nem fogta fel amit a szív most érez' – így kiáltottak fel a rómaiak amikor hirtelen valami nagy szomorúság vagy vesztesség érte õket. Ma mi is így érzünk, amikor búcsút mondunk szeretett dékánunknak, Kálmán bácsinak, aki ugyan betöltötte a 90-ik évét mégis igen korán itt hagyott bennünket.

Felajzott szívvel és mélységes tisztelettel hajtjuk meg fejünket egy rendkivül nagy behatású ember elõtt s gondolatban megfogjuk egymás kezét Vancouvertõl a Soproni Egyetemig, ahol a fekete zászló ma félmagasra emelkedett. A Toronto és Vancouver környéki volt hallgatókkal együtt egy hangon mondjuk el megilletõ tiszteletünket és hálás köszönetünket mindazért, amit a menekült egyetemért tett. Elmondjuk rövid imánkat és kegyelettel emlékezünk meg nem csak azért mert minket tanított és istápolt Vancouverben. Nem csak azért, mert egy rendkivüli jó tanár volt és, hogy négy könyvet írt (kettõt kedves nyárfáiról és kettõt a kivándorolt egyetem életérõl) és nem csak azért, mert megkapta a 'Magyar Köztársaság Tisztikeresztjét' és, hogy a Magyar Tudományos Akadémia tagja lett... ugyan akkor Vancouverben, a University of British Columbia az erdész tudományok díszdoktorává avatta. Néhány nappal halála elõtt szeretett soproni egyeteme a város és az egyetem díszpolgárává nevezte ki. De fõképpen azért, mert kiváló vezetõje volt a több mint 200 soproni menekült diáknak és oktatónak Vancouverben. Azért is mert példamutató keresztény ember volt és szeretõ családapa, nagyapa és déd-nagyapa. Egyszerü, szerény ember volt de annál sokkal több volt családjának és mindazoknak akiknek szerencséje volt õt közelebbről megismerni.

A karácsonyi ünnepek alatt felhívtam telefonon és hosszas beszélgetésbe merültünk. Akkor megigértem, hogy március elején személyesen is meg fogom látogatni Mississauga városában. Beszélgetésünk során feltünt, hogy Kálmán Bácsi minden téma végén vissza-visszatért szeretett feleségéhez, Aglájához, 'Kukinéni'-hez. Számra vette az unokákat és büszkén mondta, hogy a kis Lilike szeme mennyire hasonlít az Aglájához, a másik kislány profilja ugyanolyan mint drága felesége kislánykori arcképe, a Terike szive olyan mint az Aglájáé, és csak ment tovább és tovább. Tisztán láttam, hogy egy percre sem akarja kihagyni gondolatából korábban elvesztett felesége emlékét. További beszélgetés során mondta, hogy 'Én tudom, hogy õ vár rám és gyakran látom is, néha még kopog is az ajtónál és amikor kinyitom, már nincs ott'. Most megnyugvással mondhatjuk, hogy utolsó kivánsága teljesült; találkoztak és most együtt haladnak örök szeretetben az örökkévalóság ösvényén. Utolsó búcsúszónk legyen néhány sor Tollas Tibor 'Kidöntött fák'címõ versébõl.

'Kivágott fák az erdõk mélyérõl
Sebeitekre sosem lelnek már
Gyógyító irt az orvosok.
Ti messzi sodort szolgáló fák
Gyökértelen, bolygó hadak...
Hazátlan – mit ér a szabadság
A cellaszürke ég alatt'.

És tanítványaid, követõid majd új csemete sorokat telepítenek a hosszú, bejárt ösvényeken. Isten legyen veled menyei útadon szeretett dékánunk, kedves Kálmán Bátyánk".

[Baraksó János (BSF'59) búcsúbeszéde a temetésen, Missisauga, Ontario, 2004 január 9.]

Búcsúztató

"Szegényebbek lettünk ismét-a szó érzelmi vonatkozásábanmert elment közülünk Kálmán Bátyánk. Mert mindig közöttünk volt; Õ jelentette múltunkat Soprontól Vancouverig, és mindnyájan az Õ szikla szilárd egyéniségére fontuk induló éveink fiatal ágait. Kanadai életünk kezdõ bukdácsolásában mindig bizhattunk abban, hogyha van valami megoldás, azt az Õ apai szeretete megtalálja.

Azóta szerte szaladtak útjaink, ki-ki a maga módján épitette a jövõjét, de magunkkal vittük egy életre szóló, tõle kapott útravalót.Taposó, önzõ, nihilista világban éltünk és élünk de rajta lévén örökösei vagyunk egy szebb és eszményibb világnak is. Következetesen sokszor mosolyogva, de mindig szilárd erkölcsi elkötelezettségre tanítva inditott el bennünket a kinnti világba. Rendithetetlenül és megalkuvás nélkül hitt az 56-os forradalom eszméjében, a keresztény és humanista értékrendszer fensõbbrendûségében és az egymás iránti megértés és segitség példájában. Szivbõl remélem, hogy erről az általa mutatott útról nem térünk le a jövõben sem.

Nehéz és rendkivüli idõk megméretik az embereket. Az igazi egyéniség hozzá nõl a követelményekhez, vállára veszi a felelõsséget és sokszor saját érdekeinek mellõzésével töretlenül hordozza a rája bízott közös ügyeit. Ezt tette Õ, szilárdan, következetesen és tisztán látva történelmi szerepének fontosságát és jelentõségét.

Sohasem kért és nem is várt köszönetet. Felette maradt az áskálódásnak, és megbocsájtóan nézett át a rosszindulatú szúrásokon. Életének sok sikere mellett ugyanúgy türelemmel viselte el a sorscsapásait. 47 év alatt sohase hallottam tõle rosszindulatú, keserü panaszkodást. Ady Endre "Mert másokért csatáztam" címü verse mondja el ezt nagyon találóan:

Akartam-e szent indulatban
Feledni magam kis személyét,
Hogy majdanta boldogan éljék
Életüket jövendõ mások?
Hogy nem hittek szavamnak, még jobb
Mert igy fehérebb minden tettem.
Tudtam azoknak szépet adni,
Akiktõl önzõn mitse vettem.

Nekem az a privilégium adatott, hogy azokban a nehéz idõkben munkatársak lehettünk, amibõl aztán egy életre szóló barátság lett. A forradalom, a menekült tábor reménykedõ tervezései, hosszú útunk egy idegen kontinensre , a megosztott gyötrõ tépelõdések, és az itteni indulás problémai mind-mind csak erõsítették a kapcsolatot. Emlékszem, amikor Szent Este indultunk visza Vancouverbol Európába; Repülõtérre menet szóltunk a soffõrnek, hogy álljon meg a templomnál, mert szeretnénk megállni éjféli misére. Nem engedtek be bennünket, mert nem volt helyfoglalásunk. Belõlem kitört a méreg és keserüség. Õ csak azt mondta: "Nem baj Miklós, nagyon hosszú az út, imákozunk majd mi ketten, és magyarul, mert az az érzésem, hogy helyzetünket tekintve az könnyebben megy fel a Jó Istenhez".

Kálmán Bátyánk most ismét úton van , a véglegesen, megbékülve a világgal és segítve a mi imádságunk erejével. Nem csodálkoznék ha most pont Szent Péterrel egy Soproni Divizió felállitását tárgyalná. De gondolom, hogy lélekben elõször szülõfaluját, Borsodnádasdot és korán elhunyt édesanyját látogatja meg. Tollas Tibor "Hazafelé" címû verse volt a kedvence, mert annak minden sora, minden apró kis részlete, a Bán pataktól a jegenye nyárakig a sajátja is volt.

Ismerek minden útkanyart,
Mely anyámhoz visz, hazatart.
A vaksötétben is hiszem,
Hogy nem tévedne el szivem.

Mint iránytû az úgy mutat,
Mindig haza és jó útat.
Más irányt nem is keresek,
Mágnesem húz: a szeretet.
A térképen csak pár vonás,
Vadna-utolsó állomás
A hídon túl már int Gömör
Mint széplány úgy könyököl
Kék ablakán a Felvidék,
Nekem mutatja fel szivét.
Hiába hivsz most szép leány,
Borsodban anyám vár reám.

Kimagasló érdemeit és történelmi szerepét dokumentumok rögzítik. Mi most itt az embernek mondunk köszönetet mindenért, amit Õ adott nekünk, és sok-sok másnak 90 éve alatt. Szegényebbek lettünk eltávozásával, de gazdagított bennünket szeretõ útmutatásával és példaadással. Kálmán Bátyánk,- lehajtott fejjel adunk végtisztességet útadra, - Isten veled és nyugodjál békében.

Soproni nagy családod nevében, Grátzer Miklós" (Elhangzott a Sopron Alumni találkozóján, Vancouver, BC, 2004 január 13)

A Soproni Egyetem Díszpolgára

Eltünt a soproni korszak,
Mert ma itthagyott bennünket,
Akiröl sok rosszat mondtak,
Pedig minden sikerünket
Csak neki köszönhetjük.
Õ harcolt értünk: Sopronért,
Õ adott kezdeti irányt;
Vigyázott ránk, vigyázva élt,
S bizalmában nem volt hiány.
Hirdessük érdemeit!
Apám helyett volt az apám;
Célra vezérelt utamon,
A felnõtt korom hajnalán,
Mikor tudás nélkül, vakon
Csatangol az ifjú szív.
Gondot viselt ránk, mint apa,
Aki családját szereti;
Igazunk az õ igaza,
Sikereink öröm neki. –
Ismerjed el érdemét!
Az õ hírneve a miénk,
A mi hírnevünk az övé;
A sors felõlünk igy ítélt,
S léptünk a mindenek fölé,
Mert volt, aki vezetett.
– És végre elismertetett! –
A Haza is belátta már,
Hogy a töb évtizedes seb
Már régen gyógyulásra vár.
Sírba vitte érdem

(Pintér László, BSF'61)

Levelek Svájcból

"Fájó szívvel értesültünk Roller Kálmán bátyánk haláláról. Benne mindig azt a nagy igaz magyar embert becsültük, aki a hazát vesztett erdész kart összetartotte, rendes embereket nevelt belõlük, diplomát adott a kezükbe. Ezért a Jóisten is megsegítette, hogy ilyen szép kort adott neki itt a Földön, barátai és szerettei között. Kérj ük, hogy a gyászoló család felé tolmácsoljátok tiszteletünket és mély részvétünket. Volt diákjai:" Bariska Mihály, Czeiner Zsolt, Donáth György, Hintsch Gusztáv, Jacsman János és Szilágyi Tibor, Herrenschwanden, 2004 jan.7.

"Motto: Fiúk, ha megremeg kezemben e bús nedüvel telt pohár, s a vén kaszás ágyam fejénél már végórámra vár, ne féljetek elrendezém már rég a tort, mit értem tartsatok, ha elmennék én is közületek, fiúk ne sírjatok, mulassatok!

Kedves Barátaim. Ezúton köszöntelek Benneteket, akik együtt vagytok - amiként azt valamikor Magyarorszàgon nevezték - 'halotti toron', hogy egykori dékánunkról, Roller Kálmán bátyánkról emlékezzetek.

Most itt az íróasztalom mögött ülve, szinte félévszázad távlatából visszapergetek egy képletes filmet, az emlékezés mozaikjait vetitvén magam elé. Mindenekelött a tanárra, a családapára, végül de nem utolsó sorban az emberre emlékezem. Arra az emberre, aki lelkiismerete s legjobb tudása szerint mindent megtett annak érdekében, hogy mi akkor -életünk minden bizonnyal legnehezebb szakaszában - ne kallódjunk el egy ismeretlen világ útvesztöiben.

Miként jól tudjátok én aktivan soha nem vettem részt a személye körüli vitákban. Egyet azonban nyugodt lelkiismerettel állitok. Ha Ö nincs, és még többen mások, akik akkor amikor kellett mellette állottak, akkor nincsen Vancouverban magyar egyetem. Következésképpen a magyarországi felkelést követöen Sopronból Nyugatra távozott és ott maradt egyetemi hallgatók nagyobb része nem fejezte volna be felsöfokon a tanulmányait.

Mi, akik az Empress of Britain no meg a másik hajón, mint a 'soproni egyetem hallgatói' egykoron Kanadában partra szálltunk, fogalmunk sem volt arról, hogy ott mi vár ránk. Ma szinte mindannyian már életünk harmadik szakaszába léptünk, de a közben eltelt évtizedek alakitásához önerönkön túlmenöen elengedhetetlenül szükség volt arra, hogy az ajtók megnyíljanak számunkra. Ehhez pedig a kulcsot az a diploma jelentette, aminek megszerzési lehetöségének megteremtésében Roller Kálmán bátyánknak oroszlánrésze volt.

Ha egyszer megadatik, hogy mielött még elmegyünk számon kérhetjük önmagunktól mindazt, amit életünk során megtettünk vagy sem, miként sáfárkodtunk a talentumainkkal, akkor legalább egy percet azoknak is kell szentelnünk, akiknek már nem mondhatunk köszönetet azért, hogy segítettek életünk jobbraforditásának alakitàsàban. Meggyözödésem, hogy Roller Kálmán minden bizonnyal ezen emberek közé tartozik.

Amit évtizedeken át elmulasztottam megtenni, most, hogy Roller Kálmán bátyánk többé nincs az élök sorában, azt lélekben teszem meg. Kalapomat megemelem emléke elött mélyen, nyugodjék az Ùr Isten kegyelmével békében.

Engedjétek meg, hogy emlékeztesselek Benneteket egy selmeci hagyományra. Valamikor nagyon régen ez még úgy volt, hogy a pohárból, amiböl a halotti búcsúztató során egy 'Selmeci-Soproni Bursch' emlékére utoljára ittak, abból más ember többé nem ihatott. Èn nem lehetek közöttetek a halotti értesítésben megjelölt idöpontban, de a megnevezett napon megiszom Roller Kálmán bátyánk emlékére az ekset, s a poharat ama régi szokás szellemében összetöröm. Baráti öleléssel : Komlóssy József, Medve, alias Eks"

Elhangzott a 'Julius Juhász Memorial Garden' megnyitásán, 2003 május 9-én

"Dear Elizabeth, Robert, Debbie, Sean, Lisa and friends of Julius. The purpose of today's gathering is to pay recognition to Julius in terms of his working life and the myriad of achievements through his lifetime. This recognition is manifested in this magnificent Memorial Garden in Julius's name, for current and future generations, to have a quiet and introspective place, to come and reflect on life, read Julius' words and to emerge refreshed in body and soul. My initial encounter with Julius took place in 1953 at the University of Sopron in Hungary. As I reflect upon the evolution and transformation of his life during 44 plus years here in Canada, the following passage from the philosopher and writer John Donne in the year 1624, is evoked from my memory :"No man is an Island entire of itself. Every man is a piece of the Continent as part of the main. If a clod be washed away by the sea, Europe is the less as well as if promontory were" (Devotions upon emergent occasions, meditation XVII).

Any man's death diminishes me because I am involved in mankind and therefore, never send to know for whom the bell tolls. It tolls for thee. Julius's career and what evolved as a life-long passion and devotion to the forest industry commenced in the spring of 1959, with his initial position as a 'compassman' assisting in road location for the BC Forest Service, Engineering Branch. Although the duration of this job was intended to last a mere 6 weeks, it never the less stretched and endured 35 prosperous, satisfying and successful years for both Julius and the employer. He thrived as an Engineer for eleven and a half years. In 1971, he accepted a position to re-organize and manage the Stumpage Appraisal Branch. In 1981, he accepted the Executive position of the Timber Harvesting Branch. In 1990, he became the Executive Director of the Timber Administration Branch, where he worked until his retirement in 1994.

The retirement did not last long, if it lasted at all, as he soon engaged himself in the consulting business for three and a half years. In 1997, he emerged as the Vice-President of Slocan Forest Products where he remained until his untimely death on May 14, 2002, although officially he retired from the company by the end of April, 2002. Throughout Julius's illustrious and influential career, he worked and interacted with many Chief Foresters, Deputy Ministers, Politicians and CEO's (He liked the reverence of that acronym). Julius's work was like a work of art, a masterpiece which embodied the efforts of a man of passion, exuberance and unyielding devotion. As a result of his diligent work and relentless attention to detail, he gave himself to all of us, to the Canadian way of life he had come to love so very much. His lifetime achievements are manifested in perpetuity in many of the Forestry statues he helped to prepare. Julius lived a deservedly good life, a life well balanced and organized.

He passionately loved his wife, his family and in particular his grandchildren.

In essence his life was as the eternal truth, simple, clear and concise. In closing and on behalf of the family and friends of Julius, I wish to express our heartfelt gratitude to Mr. Ike Barber for all the work invested in this project, an everlasting memorial to the friend, the father, the husband, the icon, our beloved Julius. Elizabeth and family, may the Lord's benediction bring peace and solace into your heart and soul. Let the pain and sorrow you have in your heart be alleviated by the pride you and all of us have in his many faceted lifetime achievements. Thank you all for coming and goodbye to you all."
(Horváth Sándor, BSF'59)

Juhász Gyulára emlékezek

"Ike Barber kezdeményezésére a Brit Columbiai Erdészeti Egyesület május 9.-én egy szívhez szóló megemlékezést rendezett Juhász Gyuszi emlékére az egyetemi Erdészeti Tudományos Intézet elõtti parkban, a Józsa Laci és Palkovics Jancsi által felállított Székely kapu közelében. Gyuszi hivatásos élete alatt szorgalmas munkával és jó humorával meghódította a tartományi erdészeti hivatal összes alkalmazottait, a takarítóktól kezdve a miniszterekig. A volt miniszterek közül kettõ, Dan Miller és Andrew Petter részt is vettek ezen a megemlékezésen és felszólalásukban kedvesen felelevenítették, hogy mennyit tanultak Gyuszitól, aki ügyesen vezette be õket az itteni erdõterületek kiosztásával és bérleteivel kapcsolatos útvesztõkbe. Ike Barber, aki '49-ben végzett az itteni erdészeti fakultáson azok közé a kevesek közé tartozik, akiket a közvélemény 'timber baron'-nak tart, hiszen a Slocan Forest Products vállalat tulajdonosa lett és tavaly adományozott 20 millió dollárt az egyetemi könyvtárnak. Ike ügyesen felismerte Gyuszi képességeit és nyugalomba vonulása után vállalata alelnökévé nevezte ki. Ike megbecsülése és elismerése nyilvánul meg abban, hogy kezdeményezte és finanszírozta a 'Július Juhász Emlékpark' megépítését az Erdészeti Fakultás mellett és az ott elhelyezett emlékmün maradandó emléket állítsanak Gyuszinak egy általa mondott beszéd bronzba öntött megörökítésével. Talán mondhatjuk, hogy ez mindnyájunk számára egy megemlékezés, hiszen Gyuszi beszéde tükrözi, hogy miért és hogyan lettünk mi Kanada sõt Észak-Amerika alkotó erdészei. Mi, az annakidején földönfutó soproniak.

Martha Piper az egyetem jelenlegi elnöke talán semmit sem tudott rólunk kinevezése elõtt, de az utóbbi években felismerhette az Erdészeti Fakultás Sopron Diviso'-jának jelentõségét a 20. -ik század történetében és úgy látszik értekeli is ezt a hagyományt hiszen ez most a UBC hírnevét is emeli. Ezen a megemlékezésen körülbelül 80 személy vett részt köztük olyan híres itteni erdész is mint Jerry Burch. A ünneplõ közönség fele persze soproni volt, köztük Ocskó Pista és felesége Barbara, Galiano szigetrõl, akiknek ez volt az elsõ látogatásuk vagy 30 éve. Tóth Géza régi munkatárs a tartományi erdészettõl, Vernonból küldött táviratában köszöntötte a megemlékezõket. Az ünnepély után Dean Jack Saddler és az Erdészeti Fakultás vendégszeretetét élvezte az ünneplõ közönség az erdészeti épület csarnokában. Azok számára, akik hisznek a túlvilági életben nem nehéz elképzelni, hogy Gyuszi boldogan nézte az ünneplõket és Erzsivel együtt büszkék voltak, hiszen a számára készített emlékmüvet unokáik leplezték le.

(Jákóy Endre, BSF'59)

Emléktáblát avattunk Vancouverben

Emlékezetes eseménynek voltunk részesei 2003 május 9-én. A University of British Columbia kempuszán, az Erdészeti Tudományközpont közelében, illusztris gyülekezet jelenlétében leleplezték a Juhász Gyula emlékének dedikált emléktáblát, mely a neves soproni erdõmérnök és magas minisztériumi egyéniség nevét viselõ, Julius Juhász Memorial Garden központjában nyert elhelyezést Az ünnepség, borús, esõre álló délelõttön, 11-kor kezdõdött. Mr. Ike Barber, tekintélyes erdész, az erdészeti kamara tagja, valamint a Slocan faipari vállalat tulajdonosa, üdvözölte a százat meghaladó ünneplõ közönséget. Elmondta, hogy a megtisztelõ gondolat a Slocan vállalat és a Juhász Gyula Baráti Kör közremõködése révén valósulhatott meg. Kivitelezésében szerepet játszott a UBC vezetõsége és a hivatásos erdészek egyesülete.

Tiszteletadó megemlékezés

Ezt követte a tábla leleplezése, a két Juhász unoka, Sean és Lisa személyében. Az emléktábla, két részbõl áll: az egyik Gyula szakmai és emberi értékeit méltatja, a másik, s nagyobb rész, Juhász Gyula 1977-ben, a Sopron Alumni októberi ünnepségén elmondott beszédét önti bronzba. Ebben Gyula, a rája oly jellemzõ bölcsességgel adózik a befogadó Kanadának, melynek polgárai, bennszülöttek és bevándorlók, válaszfalak nélkül, szabadon élnek.

A leleplezést követõen számos közéleti egyén méltatta Juhász Gyula pályafutását. Dr. Martha Piper, a UBC elnöke örömmel könyvelte el a Juhász Gyula Emlékkert létesítését az egyetem kempuszán. "Megtiszteltetést jelent ez a gesztus az egyetem számára is," mondotta az elnöknõ. A Sopron Alumni részérõl Horváth Sándor emlékezett Gyulára, a segítõkész kollégára, az éltanulóra, a született vezér-egyéniségre. Hasonló tisztelettel szólt róla a tartományi Erdészeti Minisztérium kortársi két minisztere, The Hon. Dan Miller és The Hon Andrew Petter. Juhász Erzsébet, Gyula özvegye, maga is okleveles erdõmérnök, megköszönte mindazoknak az önzetlen hozzájárulását, akik lehetõvé tették ezt az elismerést. Gyula szerény ember volt - mondta. - Soha nem is számított ilyen szép kitüntetésre. Az avatást Dr. Jack Saddler, a UBC erdõmérnöki kar dékánja vezetésével ebéd és baráti beszélgetés követte, az Erdészeti Épület elõcsarnokában.

Jó nevet szerzett nekünk

Juhász Gyula 1934-ben született a Heves megyei Gyöngyöshalmaj kisfaluban. Édesapja kovácsmester volt. Gyuszi már gyermekkorában is segített a munkában a kohó és az üllõ mellett. Fajtájától örökölt szorgalma elkísérte egész életútján. Erzsébet asszony elmondja, hogy 2002. május 13-án este is, halála elõtti napon, befejezte a projectet amin éppen dolgozott. Kiváló egyetemista volt Sopronban is, Vancouverben is, ahol 1958-ban végzett, a soproni elsõ végzõs évfolyam hallgatójaként. Egy évi faüzemi munka után alkalmazást nyert a tartományi Erdészeti Minisztérium mérnöki osztályán. Harmincöt éves pályafutás után innen ment nyugdíjba 1994-ben. Ezen beosztásában végzett terepjárást a vadonban úttervezéshez. Utakat és hidakat tervezett és épített. Szerepe volt hatalmas erõmüvek elõkészítõ erdészeti munkálataiban is. Vlaszaty Edmond elmondta róla, hogy Gyuszinak olyan gondolati összpontosító képessége volt, mint egy NASA-beli számítógépnek.

1967-ben kinevezték körzeti mérnökké Prince George vidékén. Majd a minisztériumnak a Lábon Álló Fatömeget Értékelõ részleg vezetõje lett. Ebben a beosztásában dolgozta ki a faállományok értékelési módszerét, mely forradalmasította ezt a fontos erdõmérnöki müveletet kontinens-szerte. Elõadásokat tartott a modelrõl Washington, D.C.-ben és másutt. 1981-ben a Fakitermelési Ágazat vezetõje, majd 1990-ben a Fakitermelési Központ fõigazgatójává nevezték ki. Ebben az adminisztratív státusában fontos szerepet játszott az erdészeti rendeletek és törvénycikkek módosításában, valamint az új törvények kidolgozásában. Az emléktábla leleplezése idején Dan Miller és Andrew Petter volt miniszterek elmondták, hogy a Gyula évtizedeken szerzett tapasztalatai és szaktudása nélkül kevésre mentek volna számos politikai és adminisztratív jellegü kormányprogram kivitelezésében. Jó nevet szerzett hivatásában a magyarságnak. Mesélik, mikor nyugdíjba lépésekor helyettese után kutattak, a miniszter odaszólt a kutató csoportnak: - Please,lenni kell itt egy másik magyarnak?!

Emberi értékei

Az ünnepség után itthon felkerestem Erzsébet asszonyt csöndes victoriai otthonukban, az Arbutus Streeten. Elmondta, hogy Gyula tehetsége legjavát adta hivatásának. Nyugállománya abból állt - mondta, - hogy rögvest erdõmérnöki tanácsosként kezdett el dolgozni; s ez három és fél évig tartott. Majd a Slocan Forest Products meghívására alelnöki beosztást vállalt s dolgozott közel öt éven át. Ike Barbernek igaza volt az ünnepségen. Rengeteg utazással járt, különösen a tanácsosi munkája. "Volt úgy, hogy késõ este érkeztünk haza Prince Georgeból. Gyuszi a szobájában a jelentésen dolgozott, én meg a fehérnemürõl s a másnapi elemózsiáról gondoskodtam. Mert hajnalban már indultunk az ellenkezõ irányba". Elmerengve néz maga elé. – Szerette Gyula a családját - folytatja. - Odaadó, szeretõ férj, apa és nagyapa volt. Az unokák rajongtak érte. Barátnak is hüséges volt. Zajlott a házunk körül az élet. Hajdani kollégák, beosztottak, barátok gyakran ide jártak teniszezni, borozgatni. Lévén hevesi, Gyuszi remek borokat készített. Szeretettel emlékeznek rá honfitársai is. Büszkék voltak rá, s büszkék rá ma is. Gyuszi szolgált közöttük a legmagasabb minisztériumi beosztásban, mint nem politikai úton megválasztott alkalmazott. Ilyen fokozatot nem egykönnyen osztogatnak ebben a tartományban! Brit Columbiában elsödleges helyet foglal el az erdõgazdaság. E tartomány területének (tízszerese Magyarország területének!) 64 százalékát erdõség borítja. A tartományi összjövedelmet számítva, a faipar többet jelent, mint a halászat, a mezõgazdaság és a bányászat együttvéve. Az erdõipar több mint százezer munkást alkalmazott Brit Columbiában 2002-ben. A fatermékek kivitelezése pedig közel 19 milliárd dollár értéket jelzett. Elképzelhetõ, ilyen magas adminisztratív beosztásba minõ szakmai képzettséget és személyi adottságokat várnak az alkalmazottaktól. Pályázatokon, szürõvizsgákon, felvételi versenyeken, szakmai és humánus értékeket felmérõ interjúkon kell átesnie az aspiránsnak, míg eljut egyik fokozatról a másikig.

Nagy utat tett meg Juhász Gyula Gyöngyöshalmaj falutól idáig. Büszkék vagyunk eredményeire. Õ volt a Victoriai Magyar Társaskör elsõ elnöke. 2002-ben, halála után, mínísztériuma felterjesztése révén Erzsébet királynõ koronázási aranyérmével jutalmazták. Gyula kimagasló eredményeiben nagy szerepet játszott az áldásos környezete. S az a tény, hogy sokunkkal együtt, az ötvenes években indult nemzeti megújhodás korszakában érkezett Kanadába, amikor a tudományos képzettségü bevándorlókat tárt karokkal fogadta ez az ország.

Biztosak vagyunk azonban abban, hogy mindezek mellett, Juhász Gyula, istenadta tehetsége, kitartása és emberi értékei birtokában hasonló útat járt volna meg, bárhová szólította volna is az élet. A mi szerencsénk, hogy ide szólította közénk. Gazdagabbak lettünk általa. (Miska János írása, eredetileg megjelent a 'Szigeti Magyarság' lapban)

Emlékezés Váradi Bélára

Az alábbi leírás azok számára készült akik Bélát nem ismerték személyesen.

Váradi Béla barátunk és kollégánk 1932 március 6-án született Vácon. Ott kezdte és fejezte be elemi, majd polgári iskoláit. Ugyancsak itt sajátította el - édesapjának tanítványaként - a férfi ruhaszabás mesterséget. Ebben a szakmában dolgozott egy néhány évig. 1951 nyarán új pályát választott magának. Ekkor határozta el, hogy általános alapismereti tudását kibõvítse s a Soproni Erdömérnöki Föiskolára való felvételhez szükséges szakérettségi képesítést megszerezze magának. Célját erõs önbizalommal és szorgalmas tanulással Kalocsán, majd Sátoraljaújhelyen, az erre a célra felállított iskolákban, sikeresen el is érte.1953-ban kezdte el egyetemi tanulmányait Sopronban. Itt találkozott elõször új iskolatársával, jövendõbeli feleségével, Fejes Mária (Ria)-val, akivel aztán 1955 karácsonyán eljegyzést kötött.

Az 1956-os események aztán mindkettõjüket mint negyedéves egyetemistákat Ausztriába, majd 1957 január elején Kanadába sodorta. 1957 szeptember 28-án Béla és Ria házasságot kötöttek Vancouverben. Itt folytatták egyetemi tanulmányaikat és 1959 májusában megkapták erdömérnöki diplomájukat a University of British Columbia, Faculty of Forestry, Sopron Division-tól. A diploma megszerzése után Burnaby-ben vettek házat (õk voltak az elsõ háztulajdosok a IV évf. évfolyam hallgatói között!). Itt születtek gyermekeik is, Sylvia (1960) és Márk (1961).

1959 nyarán Béla munkába kezdett mint földmérõ mérnök asszisztens a BC Útépítészeti Miniszterium, Úttervezõ Részlegénél. Innen a következõ évben átment az anyagvizsgálati, burkolattervezõi, valamint minõség ellenõrzési laboratóriumba, technologus asszisztens beosztásban. Ezen a munkahelyén aztán kemény munkával sikeresen és gyorsan emelkedett az alkalmazottak rangsorában. Itt az elérhetõ legmagassabb pozícióban volt amikor 1988 március 31-én, az akkori adottságot megragadva, 29 évi szolgálat után, korai nyugalomba vonult. A nyugalomba lépés Bélának egy új lehetõséget adott arra, hogy tudását és szakmai ismereteit konzultánsként egy magánvállalatnál a Terra Engineering Ltd-nél még három éven keresztül hasznosítsa.

Mivel az utazást és kempingelést az egész család szerette, Béla 1991-ben véglegessen feladta munkaviszonyát a magánvállalatnál, hogy több idõt tudjon fordítani kedvenc hobbyjára. Sajnos egészségi állapota 1996-tól kezdve (a rövidtávú emlékezö-tehetség elvesztésével) fokozatossan romlott. Végül is 2003 február 15-én egy szívroham következményeként eltávozott közülünk.

Váradi Bélára való megemlékezésünk nem volna teljes anélkül, hogy fel ne idézzük az õ személyiségét. Emlékezzünk róla mint diáktárs, jóbarát és munkatárs. Ugyancsak meg kell említenünk pályafutásának fõbb állomásait is, melyek a Soproni Erdömérnöki Kar általános mérnök-képzési rendszerének helyességét bizonyítják azzal, hogy az ott tanított alaptudományokat, (földméréstan, geológia, kémia, géptan valamint nem utolsó sorban útépítés és vasútépítéstan) egy - technikailag - az erdészettõl távolesõ munkakörben is sikeresen lehet alkalmazni.

Aki ismerte Bélát, jól emlékszik az önbizalmából eredõ vígkedélyüségére. Ö mindig kész volt egy egy vicc elmondá-

sára. Optimizmusa ragályos volt olyan értelemben, hogy a legmostohább körülmények között is talált valami pozitívumot amivel az adott problémák fölé kerekedett. Egy incidensre emlékezem 1958-ban, mint immigráns diákok, zuhogó esõben együtt gyalogoltunk fürészüzemtõl fürészüzemig, hogy munkát találjunk a nyári szünidõ alatt, amikor Béla megjegyezte, "Ne félj Jóska! Leszünk mi még milliomosok!" Attól kezdve aztán minden alkalommal erre emlékeztetett engem ha valami nehézség elõtt találtuk magunkat a munkahelyen, ahol 1960 elején én is munkatársa lettem.

A BC kormány nagyméretü útépítési programot kezdett az 1960-as években. A program gyakorlati kivitelezéséhez újjá szervezték az Útépítészeti Minisztériumot öt körzetre. Ebben az idõszakban kezdték el az útburkoláshoz használt alapanyagok valamint azok szakszerõ alkalmazási módszereinek részletesebb tudományos kivizsgálását. Ebben volt nagyon fontos szerepe Bélának! Mint a 1. Körzet laboratóriumának vezetõje az õ feladata lett az útburkolat típusok, anyagok, tervezési módszerek kivizsgálása, valamint az így szerzett tapasztalatok átadása és betanítása a többi laboratórium vezetõinek. Az õ munkásságának volt köszönhetõ, hogy az útburkolatok tervezési módszerei egységes szabványossággal történtek minden körzetben. Szaktudását állandóan bõvítette. Vizsgálta a bitumen típusok alkalmazhatóságainak lehetõségeit különbözõ éghalati viszonyok között. Rajta keresztül fogadták el a kén és bitumen keverékének használatát, a papírgyártásból visszamaradó lignum sulfide és sok más, korábban nem alkalmazott, de útburkolat készítésére használható anyagok alkalmazását.

Béla jó nevet szerzett a magyarságnak. Munkáját és tudását annyira elismerték, hogy meghívott elõadóként elõadásokat tartott a UBC civil mérnöki, valamint a BCIT (BC Institute of Technology) technikai karán. Nagyon jól ismerte a Marshall és Hveem vizsgálati módszerek elméleti és gyakorlati alkalmazását. Tanácsát úgy a minisztériumon belüli mérnökök, mint az útépítõ iparban és a városi közmõvekben dolgozó mérnökök gyakran kikérték. Munkájának minõsége oly magas fokot ért el, hogy Bélát BC valamennyi útburkoló laboratóriumainak vezetõjévé nevezték ki 1977-ben.

Én Bélával szakmai vonalon 1985-ben a Coquihalla Highway és 1986-87 ben a Rádium Hot Springs - Golden Highway egy 53 km hosszú szakaszán dolgoztam együtt utolsó alkalommal. Itt kísérleteztünk az aszfalt útburkolat 'hideg rendszerü' felújításával. Béla és munkatársai tervezték a módszert, mig én a munkálatok kivitelezésével és ellenõrzésével voltam megbízva mint helyi mérnök. Jól megvitattuk a szükséges módszereket és a velejáró költségeket (ez fõleg az én felelõsségi körömbe esett) és a várható eredményeket. Vitáinkat félig magyar, félig angol nyelven folytattuk, ami a közelünkben lévõ munkatársainknak igen mulatságosnak hangzott. Ezeket a baráti vitákat hiányolom leginkább Béla barátom, évfolyamtársam és munkatársam elvesztésével.

Búcsúzni nagyon nehéz. Úgy gondolom Béla már dolgozik azon, hogy a mi másvilágra vezetõ útunk sima és zökkenõ mentes legyen! (Õ biztosan humorosabban mondaná el ezt nekünk?!). Fájó szívvel búcsúzunk most Bélától aki önfeláldozó szeretettel dolgozott családja, barátai, évfolyamtársai és a magyarság érdekében. Pályafutása során nem csak magának, de az egész Soproni Egyetemnek szerzett megbecsülést Ezért köszönetet mondunk neki!

A viszont látásig, Isten veled jó pajtás! [Kapuszta József, (BSF'59), erdõmérnök]

ÉLETUTAK - ÉLETPÁLYÁK

Ezen cím alatt egy új rovatot kezdünk közösségünk távolabbra került vagy kevésbé ismert tagjai bemutatására. A beszélgetések telefonon vagy levelezés alapján történtek s a leírottak, ha szójárásaik és kifejezésmódjuk gyakran a kérdezõ sajátosságait mutatják, mégis hüen tükrözik az elhangzottakat (A Szerk.)

Beszélgetés Füstös Árpád, volt I. éves hallgatóval

Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozástól és mivel töltöd manapság napjaid?

Mint évfolyamunk legidõsebb tagja, én már 1992-ben elértem a nyugdíj korhatárt s azóta nyugalmazott vagyok. Sajnos sokat bajlódom az öregkor nyavajáival aminek eredményeként, két operáció után elvesztettem szemlátásomat olyannyira, hogy csak árnyékokat látok. Emellett hólyagrákkal küzködök évek óta s azzal is már két operáción estem át. Tetejébe mindennek, feleségem két éve eltörte a medencecsontját s azóta is ágybanfekvõ beteg, teljesen rám van szorulva. No, de hagyjuk bajos dolgainkat.

Milyen munkakörökben és hol, dolgoztá pályád alatt s mit tartasz karriered csúcspontjának, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényü eredményekben?

Visszavonulásom elõtt 17 1/2 évet töltöttem el a Kanadai Bányászati Miniszteriumban az Ércbecslési Osztályon mint fõmérnök, majd az utolsó években mint csoportom fõnöke. Elõtte sok más helyen dolgoztam, különbözõ pozíciókban. Voltam konzultáns geológus, 'mine boss', vezettem egy kis bányát (Highlands Mine) belsõ Brit Kolumbiában, majd dolgoztam az 'US Geological Survey'-nek Alaszkában, ahonnan a Minisztérium hívott meg az uránium csoportjukhoz ércbecslõnek. Általában elégedett vagyok pályám alakukásával és annak utolsó éveit tartom legsikeresebbnek.

Mennyiben segített pályád alatt iskolai végzettséged; egyéni képességed, esetleg soproni öregdiák kapcsolataid és általában az adott lehetõségek kihasználása?

A 'Sopron Divisió'-n töltött évek nagyon hasznosak voltak. Sok dologban megnyitotta az ember agyát. Például, sokat segített a késõbbi években a Harry Smith statisztika kurzusán tanultak. Mivel érdeklõdésem mindig is a bányászat felé hajlott, a soproni BSF után 1966-ban visszatértem a UBC-re és 2 1/2 év után megszereztem a BSc fokozatot geológiából, aminek alpján 1972-ben sikeresen megírtam a 'P.Eng -Geological Engineering' minõsítéshez szükséges vizsgát is. Késõbb, 1982-ben Ontarióban

is kaptam hasonló minösítést mint 'Mining Engineer'. Egy Fodor Gyuszi bácsitól kapott 'Erdõbecslés' tankönyben talált egyenlet a fák fatömegének meghatározására volt alapja, ércbecslésre átformálva, MSc disszertációmnak az ottawai Carleton Egyetemen 1992-ben. Soproni öregdiákokkal, sajnos nem volt kapcsolatom.

Vannak e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?

Tartok rokoni kapcsolatokat unokahugokkal, egyikkel igen közelit és régi bajtársakkal otthoni katonáskodásom idejébõl. Büszke vagyok arra, hogy 50. évfordulónkra aranydiplomát kaptam régi iskolámtól, az akkori Kossuth Akadémiától ahol 1948-ban mint alhadnagy végeztem. Az aranydiplomával egyidõben, jogtalanság alapján semmisnek minösítették végzés utánni lefokozásomat és 'munkaszolgálatos'-i minõsítésemet, az igazságtalanságot helyrehozva õrnaggyá léptettek elõ. 1992-ben ott voltam a Soproni Egyetem ünnepségén, amikor 'visszafogadták' az iskola 1956-ban elvándorolt tagjait s a Kanadai Bányászati Miniszterium küldöttként részt vettem a selmecbányai ünnpségeken a Bányászati és Erdészeti Akadémia fennállásának 150. évfordulójára. A felvonulók közt legszebb volt a magyar erdészek 'szalamandere'.

Hogyan alakult családi életed?

Még a végzésünk utánni nyáron, 1961-ben megházasodtam, magyar nõt vettem feleségül. Házasságomból egy lány és egy fiú született. Lányom négy diplomát szerzett a Carleton Egyetemen [BA, BA(Hons), MA(Eng.Lit), BEd.) s most új bevándorlóknak tanít angol nyelvet. Fiam nem volt akadémiai hajlamú s mint üzemi munkás talál boldogulást. Ezideig nincsennek unokáim.

Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt és beszélnelnek-e magyarul?

Mindkét gyerekem tökéletesen beszéli a magyart, érdeklõdnek Magyarország után s többször voltak otthon látogatóban. Lányom egy egész évet töltött Magyarországon.

Te egy kalandos életet éltél át soproni csoportunkhoz való kapcsolódásod elõtt, mondj arról egy pár szót!

1948-ban, iskolámból való kicsapásom után Kõszegnél kiszöktem a határon Ausztriába s az orosz zónán sikeresen átjutva a franciák által megszállt Tyrolban 9 hónapot szolgáltam a francia hadseregben felállított 'magyar örzászlóaljban'. Innen Belgiumba mentem, ahol egy nagynéném lakott s mint szénbányász dolgoztam vagy két évig. 1951-ben vándoroltam Kanadába, ahol elõbb mint aranybányász dolgoztam, majd késõbb mint 'compassman', 'surveyor' különbözõ bánya vállalkozásoknál majd mint 'junior engineer' kötöttem ki Saskatchewan Uranium City nevü telepén. 1956-ban mentem a UBC-re 'pre-engineering' tárgyakat hallgatni s csoportotok érkezésekor csatlakoztam hozzátok. Az én esetem a magyar nyelvü egyetemmel klasszikus példája a mondásnak, hogy 'nem Mohamed megy a hegyhez, hanem a hegy jön Mohamedhez'!

'Írásos beszélgetés' Homoky István, volt II. éves hallgatóval

Mikor vonultál vissza az aktiv foglalkozásttól és mivel töltöd manapság napjaidat?

1994-ben vonultam vissza. Most van idõm akkor járni az erdõt, amikor akarom. Tavasztól õszig, néhány lelkes asszony társaságában, kirándulok jobban megismerni közeli és távolabbi környezetemet, a madarakat, a növényzetet. Telenként pedig, ha lehet hetenként, sí túrázunk a környéken. Olvasok magyarul, angolul természettörténetet, történelmet, erdészeti közleményeket és szépirodalmat. Matematikával is játszom egy kicsit, mert az megnyugtat és itthon minden nap körülvesz a klasszikus zene.

Milyen munkakörökben s hol, dolgoztál pályád alatt s mit tartasz karriered 'zenit'-jenek, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényü eredményekben?

Vállati foerdészként (mivel én voltam az egyedüli erdész!) müködtem három évig egy magán vállalatnál Crowsnest Pass, Alberta-ban, majd két év újabb tanulás után a UBC-n megszereztem a MSc fokozatot fatechnológiából. Ezt követõen, Pálka Laci utódjaként, a COFI réteglemez laboratóriumában dolgoztam mint kutató, de a munka hamarosan megszünt s akkor Szauer Jancsi és Kiss Gyuszi unszolására és támogatásával sikeresen megpályáztam egy állást a BC Forest Service-nél Prince George, BC-ben. Hat évi kutatómunka (erdõtelepítés és állományápolás) után áthelyeztek Victoria, BC-be, ahol visszavonulásomig dolgoztam mint kutatóerdész az erdõtalajtan, eroziószabályozás, útrézsüszilárdítás és az útmenti folyó és állóvizek védelmének területén. Mivel munkakörömhöz tartozott eredményeink tolmácsolása a provincia területén egyetemi szintü hallgatóságtól le a favágókig, ma is gyakran találkozok idegenekkel, akik mint régi ismerõst üdvözölnek. Nagy megelégedettséget érzek, amikor szépen kezelt erdei utakat látok, ahol a növényzet megfogja az eróziót. Nyugdíjazásom után, mint tanácsadó, írtam meg a 'BC Forest Practices Code' (erdészetgyakorlati szabályzat) ide vágó fejezetét. Késõbb, egy erdei túrán látott szép utakat dicsérve azt a választ kaptam, hogy "a mi körzetünkben minden út ilyen szép, mert mi a 'Homoky-módszert' alkalmazzuk"! Az erdei müveletek ezen szük területe azért is volt szívderítõ és szórakoztató számomra, mert itt nyílt alkalmam bizonyítani, hogy a Középeurópai holisztikus erdõkezelési filozófia értelmében a biológiai és müszaki követelmények helyes alkalmazása és kölcsönhatása hozza meg a kívánt eredményt.

Mennyiben segített pályád alatt iskolai végzettséged; egyéni képességed (rátermettség, munkabírás, elkötelezettség); esetleg soproni öregdiák kapcsolataid és általában az adott lehetõségek kihasználása?

Hála iskolai végzettségemnek és a soproni tipusú általános erdõmérnöki oktatásnak, aránylag könnyen tudtam váltani az akadémiai, erdõmõvelési terepmunka, laboratóriumi és természetbeli kutatómunka valamint gyakorlat területek között. A fent említett öregdiák kapcsolatok mellett még Hirczy Bélát említeném, aki mint a Prince Rupert-i Erdõigazgatóság fõmérnöke hydrológus kollegájával karöltve 'megtörte a jeget', azaz tíz évi kutatási és elõadási szívóskodásom után kutatásaink eredményét felhasználták üzemtervükben. Miután módszerünk bevált, a többi erdõigazgatóság is követte a jó példát. Itt kell megemlítenem azt, hogy néha kutatásaimban megrekedve, két hajdani soproni 'óriás-professzorom' (mert életnagyságnál nagyobbak voltak õk!) a túlvilágról világosítottak fel (alkalmi hallgató-

ságom nagy derültségére). Az egyik Staszney Albert (alias Staszi) volt amikor azzal küzködtem, hogyan lehet közelítésnél az utat úgy berakni a hegyoldalba, hogy az 'elõírt megengedett legnagyobb bevágási mélységet' túl ne haladjam. 'Tisztelt Úr! Tessék kótás vetületben gondolkodni, metszõsíkok-kal és forgással!". Így sikerült a problémát két rövid képletbe összezsugorítani, amiből táblázatok és görbék készültek. A másik Sébor János volt, amikor 5 különféle felületi eróziószabályozási módszer hatékonyságát kellett összehasonlítani erózió-mérésekkel. "Kolléga Úr helyesen tenné, ha az elõadásaimban foglalt, egymástól függõ közvetett megfigyelések kiegyenlítését, amit senki sem tanult meg rendesen a vizsgára, alkalmazná!" Erre megtanultam az egészet kivülrõl és alkalmaztam, pompásan be is vált. Mert õk nekünk elveket tanítottak, amiket alkalmazni lehetett.

Vannak-e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?

Kapcsolatban vagyok otthon élõ rokonaimmal, régi osztály és évfolyamtársaimmal (az 1949-ben kezdõk!) és a még élõ 'gulag' (az egykori Antibolsevista Gárda) bajtársaimmal. Újabban van egy fiatal erdész ismerõsöm és Ausztriában élõ barátomon keresztül vannak irodalmi kapcsolataim is. Az utóbbi 14 év alatt háromszor jártam Magyapországon. Elõtte 1976-ban próbálkoztam, de a 'rohadt kommunisták' (Vajon hová tüntek? A Szerk.) a hatodik nap kirúgtak, még az okát sem mondták meg! 1971-beli próbálkozásomkor pedig még a vizumot is megtagadták!

Hogyan alakult családi életed - házasodás, gyerekek érkezése, taníttatása? Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélnek-e magyarul?

Megnõsültem 1971-ben, de a következõ nehéz éveket válás követte s ma külön városban élünk. Férjezett 29 éves Kató lányom, 2000-ben szerzett BA diplomát a Simon Fraser Egyetemen és a YMCA-nél dolgozik fiatal gyerekekkel. Emellet irodalmi tanácsadással foglalkozik fiataloknak, korosztályok szerint. Férje környezetvédelmi technikus egy tanácsadó vállalatnál. Lányom magyarságtudata minimális,magyarul nem beszél s magyar vonatkozású dolgokat csak hézagosan ismer. Nem lehet gyereket nevelni, nyelvet tanítani, hagyományokat és egyéb ismereteket átadni 'távirányítással' és idõszakos látogatásol alkalmával, fõleg ha az anya nem beszél magyarul és nem érdeklõdik õszintén ilyen dolgok iránt. Az elsõ unokám éppen most érkezik.

Térj ki bármi más témára, amirõl mondani szeretnél valamit

A fény és az árnyék áthatja mindnyájunk földi életét. Örülünk mindannak ami jó s ezt igyekezünk tudatosítani magunkban minden nap, s mindezért hálát kell adni. Az árnyékot elviseljük, mert tudjuk annak széle van, amit átlépünk. Jóságos Quintus Horatius Flaccus, akinek ódáival s egyéb csemegékkel szórakoztatott/kínzott gimnáziumi latin tanárom is azt állította, hogy 'reménykedik rothadt helyzetben és óvatoskodik a kedvezõ helyzetben a sorsfordulásra jól felkészült kebel'. Amíg marad egy kicsi az erdõfuserátori szakmai érdeklõdésbõl, amíg lehet természetet járni, hegyet mászni, horgászni (Jandóval vagy nélküle), síelni és amíg lehet jó és szép és értelmes témákról olvasni, klasszikus zenét élvezni, értelmes emberek társaságát élvezni, addig nincs miért panaszkodni. Csak maradjon meg a jó egészség. Ezért az utolsó megjegyzésem: Hála Istennek!

Beszélgetés Csizmadia Ferenc volt III. éves hallgatóval

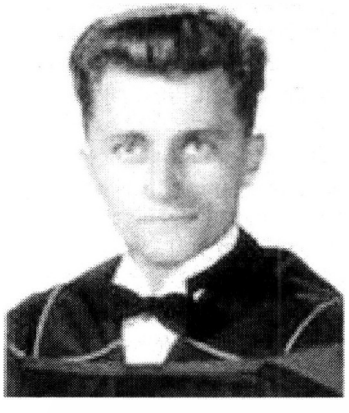

Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozástól és mivel töltöd manapság napjaidat?

Sajnáltam, hogy eljött az idõ 1993 novemberében, amikor elérve a nyugdíj korhatárt, búcsút kellett mondanom munkahelyemen mert nagyon szerettem ott dolgozni. A Miniszterium nagy vacsorát rendezett búcsúztatásomra, amire meghívták munkatársaim mellett volt egyetemi évfolyamtársaimat is. A meleg baráti hangulat ami akkor engem körülvett szívemben örökké megmarad. Azóta nem kötöm magam le idõigényes elfoglaltságokkal; sokat olvasok, néha sakkozok de inkább családom különbözõ tagjainak segítek mindennapi dolgaik végzésében.

Milyen munkakörökben s hol, dolgoztál pályád alatt s mit tartasz karriered 'zenit'-jenek, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényõ eredményekben?

Elsõ kanadai éveink nyarait végig dolgoztam mint 'chokerman', ami talán az erdõkitermelési munkák fizikailag legnehezebb formája. A nyarak végén örömmel mentem vissza az egyetemre utolsó két évemet befejezni. Szívbéli köszönetem Roller Kálmán dékánunknak és a tanári kar többi tagjainak, hogy sikerült kieszközölni a kanadai kormány és a UBC akkori vezetõitõl, hogy saját nyelvünkön tudjuk befelyezni tanulmányainkat. Végzõs évfolyamunkon talán én voltam a legszerencsésebb, mert azonnal jó állást kaptam. Az ontarioi Great Lakes Paper Co. Fort Williamban keresett magyar-angol nyelvü erdõmérnököt, amelyet tíz jelenkezõ közül én szereztem meg. Azért volt szükségük olyan ránk illõ pozicióra, mert idõs, nyugdíjazáshoz közeli, osztrák származású erdõmérnökük elhitette velük, hogy az kell mert az ottani terepkörülmények és talajtulajdonságok nagyon hasonlítanak a közép-európai viszonyokhoz. (Meg gondolom a magyar erdõmérnököknek jó hírük volt Ausztriában. A Szerk.) Munkám az erdõmérnöki munkakör majdnem minden változatát tartalmazta, szerettem is, de hamarosan mégis feladtam mert szívem akkor már visszahúzott Vancouverbe, ahol még elsõ évünkben megismertem egy lányt, akit nem tudtam sokáig nélkülözni. 1960 és 1963 között a Western Plywood Co.-nak dolgoztam mint 'kétkezi munkás'. 1963-ban sikeren megpályáztam egy állást a BC Forest Service-nél, ahol a következõ 10 évben dolgoztam erdõtelepítési munkakörben. Ezen a téren felelõs voltam a Hope, Squamish és Sechelt körzetekért. 1973-ban meghívtak, hogy kérjem áthelyezésemet a 'BC Lands Branch'-hez, amely szervezet a provinciális tulajdonú állami területeknek gazdaságos felhasználásával foglalkozik. Erdész/erdõmérnök képzettséget kerestek 'resource inspector'-i (=állami tulajdonú természeti kincsek/értékek ellenõre) munkakörbe. Nyugdíjazásomig ott is maradtam. Minden munkámat szerettem, de az utólsó munkaköröm adta talán a legtöbb megelégedést fáradozásaimért. Munkámban szükség volt mindennapi döntéseket hozni különbözõ területfelhasználási és természet kincsek kiaknázására vonatkozó tervekben, kérelmekben a közérdek szem elõtt tartásával. Természetesen, nagyméretü tervek esetében, politikai érzékenységük miatt, dön-tések, javaslatainkat szembe véve, az államaparátus magasabb szintjein történtek. Megelégedettséggel tudom nyugtázni, hogy véleményem és javasla-

taim, ilyen esetekben is gyakran találtak szimpatikus fogadtatásra feletteseim körében. Velem maradó jólesõ érzés, hogy így hozzájárulhattam a provincia nem kis természeti értékeinek lehetõ legkissebb környezeti károkat okozó, leggazdaságosabb felhasználához.

Vannak-e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?

Rendszeresen, úgy harom évenként, járunk Magyarországra látogatóba. Feleségem nagyon szeret ott lenni. Egyedüli gyerek lévén, szüleim halála óta csak unokatestvérekkel tudok rokoni kapcsolatokat tartani. Legjobb otthon maradt barátaim sajnos már mind elhaltak. A szolnoki Verseghi Ferenc Gimnaziumban 1950-ben érettségizett társak állandóan hívnak találkozóikra, de eddig még nem volt alkalmam résztvenni.

Hogyan alakult családi életed - házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása? Unokák?

Ahogy korábban említettem, 1959-ben egy skót lány, Ana Johnston miatt jöttem vissza keletrõl a még abban az évben össze is házasodtunk. Elsõ szülöttünk, Loyd a következõ évben érkezett, aki most középiskolai tanár Williams Lake, BC-ben. Utánna gyorsan jöttek a többiek; fiunk Byron aki a 'London Drug Co'-nál dolgozik ('Masters in Business and Communication' képesítéssel) és lányaink Dayle és Diane, aki szintén középiskolai tanárként dolgozik New York városban. Fiatalabb lányom kivételével mind házasok s van három fiú és három lány unokánk.

Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt?

Sajnos magyarul nem beszélnek, de érdeklõdnek Magyarország iránt s mindegyik volt többször otthon látogatóban, fõleg amíg a nagyszülõk éltek. Magyarságtudatukra akkor ébredtem rá, amikor heves ellenkezést mutattak javaslatom iránt, hogy angolul nehezen kimondható családi nevüket cseréljék fel anyjuk családi nevére.

Térj ki bármi más témára, amirõl mondani szeretnél valamit.

A napok és évek megállhatatlanul rohannak felettünk. Úgy érzem mintha csak tegnap lett volna amikor '56 õszén, az éjféli órákban Ágfalvánál átléptem a határt és elbúcsúztam az 'apacstanyától' (Vendl Miklós geológia professzorunk nyaralója a Lõverek legszebb részén, aminek használatát mint nincstelen diákoknak, díjmentesen felajánlotta), ahol diákéveim legboldogabb napjait töltöttem. A környék még talán ma is viszhangzik akkori 'tooóbiásainktól'. Nem kis hányattatás után kerültem Sopronba. Szép kis magyar szülõfalumból, Vágfarkasdról (most Szlovákia) szüleim Budapestre küldtek továbbtanulni, ami három év után a háború miatt, félbeszakadt s középiskolai tanulmányaimat csak 1950-ben, Szolnokon tudtam befejezni. Közben a csehek 1948-ban szüleimet is kitelepítették Magyarországra, ahol egy eldugott kis faluba, Nagybánhegyesre kerültek. Sikeres felvételi után 1950 õszén kezdtem az Erdõmérnöki Fõiskolán, de két év után, a harmadik évfolyam kezdetekor, ösztöndíjam megvonása miatt abba kellett hagynom. A következõ négy évet a helyi Sörgyárban dolgoztam le. Megspórolt pénzemen, 1956 õszén újra beiratkoztam a harmadik évfolyamra s a többi már történelem.

Kondor György volt IV. éves hallgató életének 'mérföldkövei'

Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozásttol és mivel töltöd manapság napjaidat?

1992-ben elsõ szívrohamom után még visszamentem dolgozni, de a mindennapi problémákat már túl terhelõnek találtam ezért nyugalomba vonultam. Aktív tagja maradtam a 'Rotary International'-nak és még aktívabban veszek részt egy 60-70 tagú 'Barbershop Choir'-ban. Évente 5-6 elõadást tartunk és tevékeny résztvevõi vagyunk Északamerika északnyugati részén mõködõ kórusok versenyeinnek. Általában a második helyen szoktunk végezni kb. 10 'csapat' között. Szivem mõködése nem kielégítõ, de már több mint egy éve nem kellett korházat látogatnom.

Milyen munkakörökben s hol dolgoztál pályád alatt?

Közvetlen végzés után, 1959 nyarán mint gyakorló erdész kezdtem az Industrial Forestry Service Ltd. nevü erdészeti tanácsadó vállalatnál Prince George, BC-ben és egész pályám alatt a vállalatnál maradtam. 1964-ben megszereztem az RPF (Registered Professional Forester = regisztrált erdészkamarai tag) dezignációt s vállalatomnál rámruházták, a rendes erdészeti tanácsadó munka mellett, a személyzeti ügyek intézését is. Két év mulva bekapcsolódtam a fatömegbecslés számítógépes módszereinek fejlesztésébe s én lettem vállalatunk egyik specialistája ezen a téren. 1971-ben pedig, amikor vállalatunknál az alkalmazottak száma már túlhaladta a százat, kineveztek vállalati 'Assistant Manager' (= helyettes vezetõ)-nek.

Vannak-e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?

1965-ben öthónapos európai túrára mentem s akkor Magyarországra is ellátogattam. Bizony akkor még lehetett tartani az akkori rendszertõl, hisz egy éve se volt, hogy kihirdették általános amnesztiájukat a 'törvénytelen határátlépõk' felé.

Hogyan alakult családi életed - házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása? Hányan vannak 'utódaid', merre szóródtak, mivel foglalkoznak?

1965-ben nõsültem meg Magyarországi utam alkalmával. Feleségemmel, Györgyivel boldog szülei vagyunk három gyermekünknek. A legidõsebb, George ügyvéd, Bernadette klinikai gyógyszerész a Gyerek-kórházban s a legfiatalabb, Natalie pedig negyed éves orvostanhallgató a UBC-n. Tehát mindhárom gyermekünk itt él Vancouverben, mi pedig annak külvárosában Port Moody-ban, ahová 1996-ban költöztünk Prince George-ból.

Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélne-e magyarul?

Mindhárom gyerekünk ért és beszél magyarul.

Telefonbeszélgetés Szász István és Júlia volt V. éves hallgatókkal

Mikor vonultatok vissza az aktív foglalkozástól és mivel töltitek manapság napjaitokat?

Hozzánk ez a kérdés csak félig illik, mivel mi még ma is aktívan foglakozunk üzleti ügyeinkkel, amik már régóta képezik 'fõfoglalkozásunk' tárgyát. Természetesen a tempó már lelassúlt s bõvebben jut idõ a 'Szászfarm' körüli teendõkre. Gondoljuk, az köztudomású a Sopron Alumni köreiben, hogy lakhelyünk és a hozzátartozó terület fenntartása fiatalabbaktól is teljes 'erõbefektetést' követel. Tehát, üzleti ügyeink mellett van több mint elég tennivaló a 'ház körül'. Ennek ellenére, a farm körüli teendõk nem esnek nehezünkre, szívesen csináljuk s inkább szórakozásnak tekintjük.

Milyen munkakörökben s hol, dolgoztatok pályátok alatt s mit tartotok karrieretek csúcspontjának, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényü eredményekben?

Pista már 1957 nyarán 'megismerte' a kanadai fakitermelés körülményeit, olyannira, hogy még végzés elõtt elhatároztuk, hogy ha csak megoldható Vancouverben maradunk. Munkakeresési energiánk is erre összpontosúlt. Fõleg azért mert már megérkezett elsõ kislányunk Júlia-Mária. Erdészeti vonalon munka alkalom egyikõnket bizonyára olyan helyre hívta volna, amely nyilván nem családi együttesre volt beállítva. Pista végzés után hamarosan kapott is munkát a Western Plywood vállalatnálnál, ahol végig járta a lemezgyártás fázisait a tutajbontástól a kész lemez becsomagolásáig. Idõközben, 1959-ben megszületett második lányunk, Éva-Rita. A megnövekedett család részére most már szükségessé vált a saját otthon és 1962 októberében meg is vettük az elsõ házunkat Vancouver Kitsilano nevü negyedében, ahová a következõ év februarjában költöztünk be. Az 50 láb széles telken két három-lakásos épület állt tele lakókkal, tehát egyúttal el kellett kezdeni tanulni a bérházzal kapcsolatos tennivalókat. Volt elég tennivaló az öreg ház fenntartásával, amit Pista munkája után kellett, hogy elvégezzen. Hamarosan rájöttünk, hogy az akkori gazdasági körülmények közt és a kedvezõ ingatlan árak mellett, lehetõségünk nyílik több bérbeadható ingatlant vásárolni, aminek a mindennapi teendõit Julika otthonról is el tudja látni, tehát a gyerek nevelés mellett keresõ foglalkozást tud folytatni. Ezzel kezdõdtek el a mi ingatlan üzletünk üggyelbajjal járó dolgai. Mindketten megtanultuk az ezzel járó számításokat; Julika kezelte a kiadás-bevétellel járó ügyeket, Pista pedig, a lemezgyári munkája mellett, foglalkozott a befektetési lehetõségek kivizsgálásával és kiválasztásával. Közben Pista kapott egy képesítéséhez közelebb álló munkát 1964-ben , mint 'tervezõ-rajzoló' a Columbia Engineering vállalatnal, majd 1969-ben pedig a Richmond székhelyü Moore Canada falemez exportáló vállalatnál, mint a szállítmányok költségvetésével és ütemtervével megbízott mérnök. Közben az ingatlannal való foglalkozás tovább fejlõdött és a vele kapcsolatos ügyintézés fokozódott. Adtuk és vettük az épületeket, mindinkább arra törekedvén, hogy nagyobb és több lakásos legyen a következõ.

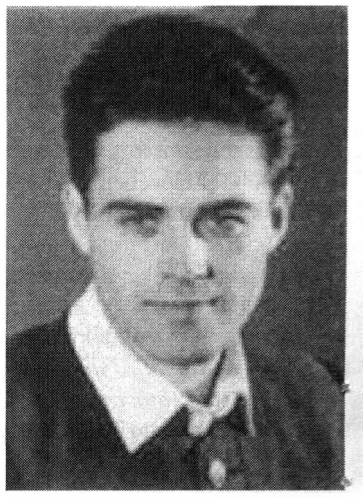

1980-ban Pista abbahagyta a Moore Canada vállalati munkáját s utánna már csak ingatlan-üzletünk ügyeivel foglalkozott. Ugyanakkor elkezdtük a bérházakkal való foglalkozást leépíteni és néhány olyan épületet vásárolni, amelyekben üzletek és irodák vannak. Ezzel a lépéssel lehetõvé vált 1983-ban, hogy vegyünk egy 2 hektárnyi területet Maple Ridge külterületén, mivel üzleti ügyeink már nem kötöttek bennünket Vancouverhez. Ezután már van idõnk kertészkedéssel és kis erdõnk müvelésével is foglalkozni üzleti ügyeink mellett. Tehát itt jutunk vissza elsõ kérdésedhez és annak válaszához.

Mennyiben segített az érvényesülésben iskolai végzettségtek; egyéni képességetek; esetleg soproni öregdiák kapcsolataitok és általában az adott lehetõségek kihasználása?

A Soproni Egyetemen tanultak sokban segítették érvenyesülésünket. Pista esetében, a sokrétü mérnöki képzés munkahelyein elõnyére vállt s még befektetéseinkkel kapcsolatos döntéseinkben is gyakran használhattuk az iskolánk adta 'hozományt'. Soproni diákokkal nem kerültünk kapcsolatba ingatlan üzleti ügyeink kapcsán, sõt, érdekes módon még más magyar származásúakkal sem.

Vannak-e kapcsolataitok Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?

Gyakran járunk haza látogatóba rokonokhoz, ismerõsökhöz. Mindkettõnknek szoros kapcsolataink vannak testvérekkel és családjaikkal. Rendszeresen eljárunk évfolyam találkozókra. Gyakran fordulunk meg Mezõhegyesen, Hódmezõvásárhelyen és Kecskeméten. Budapestre is szívesen járunk, fõleg a kulturális lehetõségeket kihasználni.

Van-e magyarságtudata gyerekeiteknek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélnek-e magyarul?

Mindkét lányunk beszél magyarul és többször voltak Magyarországon látogatóban.

Hányan vannak 'utódaid' (gyerekek, unokák), merre szóródtak, mivel foglalkoznak?

Lányaink, vejünk és négy unokánk itt laknak közelünkben, mindig szivesen töltik szabad idejüket a 'Farm'-on és örömmel élvezik az itt található nyugalmat és természeti szépségét.

Mirõl van még mondanivalótok?

Farmunk kellemes környezetében 1984 ösze óta rendezzük meg a 'Soproni Piknik'-ket, ahová legnagyobb szeretettel hívjuk meg kedves professorainkat, diáktársainkat és családjaikat. Ez évben augusztus 29-én, Vasárnap, már a 20-ik alkalommal, is szives szeretettel várunk mindannyiótokat a 'Szászfarm'-ra, bárhol is vagytok a világban.

HÍRESSÉGEINK

Bedõ Albert emlékezete

A Magyar Tudományos Akadémia, az utókor által a 'legnagyobb magyar erdész'-nek nevezett Bedõ Albert okleveles erdõmérnök születésének 160. évfordulója alkalmából, 1993 október 10-én rendezett emlékünnepséget. Halála után négy évtized kellett ahhoz, hogy az utókor ismét felfedezze, s a legnagyobbra értékelt szakmai kitüntetést, a Bedõ Albert Emlékérmet 1957-ben róla elnevezze.

Bedõ Albert 1839 december 31-én született a háromszéki Sepsikõröspatakon, õsi székely családban. A tanulást Székelykeresztúron kezdte, majd Kolozsvárott, az egykor Apáczai Csere János által alapított fõgimnáziumban folytatta. Ott is érettségizett 1858-ban. Két évi teologiai és jogi tanulmányok után1860-ban beiratkozott a selmeci Bányászatí és Erdõmémöki Akadémia erdõmémöki szakára ahol 1864-ben kitüntetéssel végzett. Kétéves gyakorlat és az államvizsga után 1866-ban megkapta az erdõmérnöki oklevelet.

Bedõ egyik fõ elõkészítõje volt az 1866. december 9-én alapított Országos Erdészeti Egyesületnek, aminek elsõ titkári tisztségét 1880-ig töltötte be, ettõl kezdve az OEE elsõ alelnöke lett. Az Erdészeti Lapoknak 1864-tõl munkatársa, 1872-tõl 1899-ig pedig szerkesztõje volt. 1873-ban az Országos Erdészeti Egyesület megvásárolta az Erdészeti Lapokat. A magyar társadalom és gazdaság, azon belül az erdészet szédületes iramban fejlõdött az 1867-es kiegyezés után. A fejlõdésnek motorja a szakma területén az Országos Erdészetí Egyesület volt. Ez a negyedszázad volt a modern magyar erdészet megteremtésének korszaka, s nincs olyan eredménye, amely ne füzõdne Bedõ Albert egyesületi és/vagy hivatali tevékenységéhez. Például az elsõ modern polgári erdõtörvény, az 1879. évi XXXI. törvények megalkotása és végrehajtásának megszervezése (a törvény 55 évig volt érvényben), hatósági üzemtervek bevezetése, az állami erdõgazdálkodás és az erdõfelügyelet szervezetének megteremtése, a magyar nyelvü erdészeti szaknyelv és szakirodalom megteremtése, a selmeci akadémiai oktatás magyarosítása, az oktatás modernizálása, az állami erdészképzés megteremtése (Ásotthalma Királyhalma, Liptóújvár, Temesvár-Vadászerdõ, Görgényszentimre). Továbbá az OEE háromemeletes palotájának felépítése Budapesten az Alkotmány utcában, s benne szakkönyvtár, valamint az elsõ magyar erdészeti múzeum létrehozása, országos és nemzetközi kiállítások szervezése. Az erdészgenerációk sora Bedõ 'Erdõõr' címû (kilenc kiadást elért) könyvébõl sajátította el a szakmai alapismereteket.

Bedõ fiatalemberként, tehetsége és munkája révén ragyogó köztísztviselõi karriert futott be. 1868-ban lépett állami szolgálatba, 1872-ben fõerdõmesteri rangot kapott, 1873-ban az állami erdõk ügyeinek elõadója, majd 1878-ban fõerdõtanácsos. 1881-ben országos fõerdõmesterré nevezték ki, 1885-ben földmõvelésügyi államtitkárrá!

Bedõ Albert kiváló elme és szervezõ volt, állandóan fejlesztette felkészültségét. Az ország elsõ erdészeként (Benedek Elek szavaival élve: az ország erdeinek "fõ-fõpásztoraként") a legjobb döntéseket tudta hozni a szakma érdekében. Elméleti tudását a gyakorlatban kitõnõen tudta hasznosítani. Tudós szellemi alkat volt a javából, szellemi termése rendkívüli sokoldalúságról tanúskodik. Nagyobb részben szakirodalmi, részben publicisztikai munkássága 113 bibliográfiai egységre rúg, és ha a fapiacról címszót tovább bontjuk, további 235-240 tétellel gyarapodik írásmüveinek száma. Idõtállók az erdészeti statisztika körében felmutatott müvei is. Az újonnan létrehozott erdõrendezõ és erdõfelügyelõ apparátussal elvégeztette a községhatár részletességi felvételezést, és nagy monografikus müvekben összesítette az eredményeket. Ezért a hézagpótló munkásságáért a Magyar Tudományos Akadémia 1885-ben levelezõ tagjai közé választotta. A Magyar Állam erdõségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása a Millennium tiszteletére 1896-ban jelent meg. Csodálatos térképmelléklete az erdõmérnöki tudás remeke. Ez volt a történelmi Magyarország elsõ és egyben utolsó részletes erdõleltára.

1896-ban Bedõ nyugállományba vonult. Majd még azon évben a Szabadelvü Párt programjával elõbb az apatini, majd a székelykeresztúri választókerület országgyülési képviselõjévé választották.

Bedõ Albert életének erõs motivációja volt székely öntudata. Tevõlegesen igyekezett a lehetõségeket a székelység javára kihasználni. 1874-ben egy bizottság élén kidolgozta a székelyföldi erdõk kezelésének alapelveit. Az erdõ és a fa, az erdei munka és a népi fafeldolgozás sok helyen a lakosságnak szinte kizárólagos megélhetési forrása volt abban az idõben. Nem volt a véletlen müve, hogy az ország negyedik állami erdõõri szakiskoláját Erdélyben, Gögényszentimrén hozták létre 1893-ban.

A székelység helyben tartását, etnikai jellegének megõrzését tartotta céljának az 1899-ben Marosvásárhelyen alapított Székely Egyesület, amelynek Bedõ az elnöke volt. Nagyszabású megmozdulás volt az 1902-ben Tusnádfõrdõn lebonyolított Székely Kongresszus, amelynek társelnöke volt.

Bedõ Albert munkásságát magas kitüntetésekkel honorálták. Tulajdonosa volt a II osztályú Vaskorona rendnek, lovagja volt az osztrák császári Lipót rendnek, a francia Becsület-rendnek, birtokosa a japán császári Felkelõ Nap Rendjel III. osztályának, a belga királyi Lipót-rend középkeresztjének. Tiszteletbeli tagja volt az Országos Erdészeti Egyesületnek, a Magyar Ornithológiai Társaságnak, az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesületnek, a Horvát Erdész Egyesületnek. Díszpolgára volt Selmec- és Bélabánya, valamint Ungvár városának.

Az Országos Erdészeti Egyesület Bedõ Albertrõl nevezte el az 1957. november 4-én alapított elsõ egyesületi emlékérmet. A Bedõ-díj az erdésztársadalom által legnagyobbra értékelt erdészeti kitüntetéssé vált. Éves átlagban csupán három személy részére adományozzák a teljes életmü elismeréseként.

Bedõ Albert emlékét hirdeti a róla elnevezett, 116 éves ásotthalmi Bedõ Albert Erdészeti Szakközépiskola, valamint kõbõl készült mellszobra az iskola parkjában. Továbbá szép portré-szobra a Soproni Egyetem rektori épületének aulájában, amelyet Stróbl Alajos készített. Az Egyetem botanikus kertjében a rektorátus elõtt elvezetõ fõútvonalat róla nevezték el. Utcaelnevezés Nagykanizsán, Kálnokon õrzi nevét.

Bedõ Albertet megkímélte a sors attól a traumától, hogy megélje életmüve romba dõlését, Magyarország darabokra tépését, erdeink 84 százalékának idegenek kezére jutását, szeretett székelységének kisebbségi sorsba taszítását, a magyar államerdészet intézményrendszerének szétverését, a selmeci Alma Mater földönfutását. 1918. október 20-án meghalt Budapesten. Erdély földjén született, haló porában oda is tért vissza. Végkívánságának megfelelõen a müemlék templomáról s a XVI. században kizárólag fából épült harangtornyáról híres kálnoki unitárius temetõben nyugszik egyszerü keretezett sírban.[Dr.Király Pál, Bedõ Albert-díjas erdõmérnök az erdélyi 'Csernátoni Lapok'-ban megjelent írásának (Kerti Éva közvetítésében) rövidített változata]

RÉGMÚLT

Magyarok maradtunk...

Az úgynevezett nyugati magyar megyék, a késõbbi Burgenland, és benne Sopron ügye két ízben szerepelt a nagypolitikában. Elõször 1919-ben, midõn a kérdés egyáltalán felmerült és a békekonferencia Ausztriával és Magyarországgal megkötött békeszerzõdésektõl eltérõen, a gyõztes hatalmak lehetõvé tették, hogy Sopron és környékén népszavazás döntsön e zóna hovatartozásáról. Az elhatározás gyakorlatilag Sopron és környéke Magyarországhoz történõ visszacsatolását jelentette, mert a kérdésben érintett részvevõk a népszavazás kimenetelével elõre tisztában voltak. Sopron sorsának alakulása magyar szempontból önmagában véve is fontos volt, mert eggyel csökkenthette az elcsatolásra ítélt határközeli városok számát, de az ügy jelentõségét tovább növelte, hogy precedenst jelentett a békeszerzõdésnek a gyõztes hatalmak egyetértésével történõ revíziója szempontjából.

Sopron 1100 éven át Magyarországhoz tartozott, mint szabad királyi város, a magyar korona tulajdona volt. A történelemben egyedülálló példa, hogy a háborúban két vesztes szövetséges fél közül az egyik területet igényeljen és kapjon a másikéból. Ez a becsületes emberek lelkében felháborodást váltott ki. Sopron össznépességének anyanyelv szerinti százalékos megoszlása 1910- ben: magyar 44.2 %, német 51.1 %, majd 1920-ban 48.8, illetve 48%, a többi egyéb. A német anyanyelvüek közül 1920-ban a kétharmad rész magyarul is beszélt, egyharmad viszont csak németül. A német nyelvüek közül is jelentõs rész, a "hüséesek" hazájuknak Magyarországot tekintették. A hüségesek a soproni társadalom valamennyi rétegében megtalálhatók voltak. Osztrák részrõl is úgy ítélték meg a város társadalmi rétegeinek várható magatartását, hogy a népszavazáskor jelentõsebb részük Magyarországra szavaz. Ugyancsak a soproni 2460 lélekszámú zsidóság is a Magyarországhoz tartozásra szavazott, mert az üldözésük itt csökkenõben volt, míg Ausztriában a baloldal visszaszorításával emelkedett. Véleményüket a bécsi rabbi felhívására sem változtatták meg.

A népszavazás 1921. december 14. és 17-e között zajlott le. Sopron sorsát, tekintve, hogy a városban a magyar anyanyelvü lakosság, mint említettük 48.8 %-ot tett ki, a hüségesek, a német anyanyelvüek: értelmiségiek, poncichterek, gazdapolgárok szavazatai döntötték el. A poncichterek nem akaratuk ellenére szavaztak Magyarországra, hanem önként, meggyõzõdésbõl. A soproniak számára felejthetetlen dátum 1921. december 17-e, délután 4 óra, amikor a M.Kir.Tiszti Leánynevelõ Intézetben (ma Ruhagyár) a szavazatok összeszámlálása befejezõdött és kihirdették az eredményt. Schober osztrák kancellár telefonon történt érdeklõdésére az egyik antant katonatiszt tájékoztatásul a telefonkagylót a nyitott ablakon át kitartotta az utcára. Sopron 11 templomában zúgtak a harangok. Ezrek özönlöttek el az utcákat, az emberek leikébõl szállt fel az egek Urához a köszönet. Köszönet a soproni népszavazás magyar igazságának diadaláért, köszönet a hüségjutalmául az egy talpalatnyi földért, Sopronért. Megkönnyebbülten sóhajtották : "Hála Istennek, magyarok maradunk!"

Soproni Thurner Mihály, aki 1918 és 1941 között töltötte be a polgármesteri tisztséget, így a népszavazás elõkészületeiben is érdemeket szerzett. Beiktatásának kezdetétõl nagyhatású beszédeiben hangoztatta céljait: "Tisztségemben csak a város érdeke és az igazság fog vezetni. Mindenkinek vallási és politikai meggyõzõdését tiszteletben fogom tartani. A felekezeti elfogultságot és a politikai pártoskodást szóhoz jutni elhatározásaimban nem engedem...Hogy Lackner Kristóf örökségére méltó lehessek, a városházát szent helynek tekintem, amelyen más politikát nem fogok csinálni, mint a város politikáját, vagyis a város érdekeinek hüséges, elõrelátó szolgálatát" - mondta elsõ, polgármesterként tartott beszédében. Értékes munkáját a népszavazásokat követõ nehéz idõszakban végezte, fõ törekvése a város gazdasági életének újraindítása volt. A polgármester mindvégig arra törekedett, hogy a népszavazás erkölcsi tõkéjét gazdasági támogatásra, kedvezõbb jogi környezet kialakítására válthassa át. Egyénisége, pénzügyi képességei, széleskörü müveltsége, gondviselésszerüen adományok voltak a város számára. Montreálban különösen közel érezzük magunkhoz ezt a történetet, mivel Thurner polgármester fia, Ferenc itt élt köztünk, ismertük és nagyrabecsült barátként emlegetjük. Özvegye, Gyöngyi ma is a magyar közösség kimagasló alakja. (Kiss Ida írása a montreáli Magyar Krónika lapból, Jutasi Béla közvetítésével)

A soproni népszavazás: "Wißt ihr, magyarok maradtunk"

Habár az elsõ világháborút lezáró békeszerzõdés Ausztriának ítélte Sopront, végül is sikerült elérni, hogy a város maga dönthesse el, hova kíván tartozni. Nyolcvankét évvel ezelõtt tartották meg azt a népszavazást, amelynek során a "leghüségesebb város" úgy döntött, hogy magyar marad.

Az elcsatolás hírérõl a soproniak elõször a bécsi lapokból értesültek. 1920. január 21-én a Szövetségközi Ellenõrzõ Bizottság létrejöttének, és az olasz Frederico Vigna ezredes vezetésével a városban tett látogatásának másnapján 15 ezer ember tüntetett a polgármester vezetésével. A bizottság osztrák képviselõit már a pályaudvaron több ezres tömeg fogadta záptojásokkal, rothadt almával és fokhagymával.

Telhetetlen mostohaapa

Március közepén Laky László Vilmos györi bencés tanár 8-10 ezer embert esketett meg, hogy életük árán is megvédik Nyugat-Magyarországot. Területvédõ Liga is alakult Thirring Gusztáv

soproni születésü statisztikussal az élén. A város kiürítésének hírére augusztus 20-án misét tartottak a „feketébe öltözött" Szent Mihály-templomban. Utána a katonaság felvonulása kisebb tüntetésbe torkollt az antant ellen. A közvélemény figyelmének felkeltése céljából még országos dalos találkozót is rendeztek a városban.

Tormay Cecília a soproni asszonyok nevében adott át tiltakozó memorandumot az antantmisszionak, Stráner Vilmos, az evangélikus teológia igazgatója hazafias verseket írt, a város képviselője, Klebersberg Kuno a parlamentben kérdezte: "...meri-e, akarhatja- e egy nép elalélt szomszédja földjét elrabolni?" Az átadási tervezet aláírására elõször a Széchenyi- palotát jelölték ki, de a család megbízásából eljáró Östör József ügyvéd panaszára elálltak ettõl.

Pakoltak a hivatalok, jellemzõ a sietségre, hogy a megyei levéltár anyagait vasvillával hányták a kocsikra. Ezeknek az iratoknak a rendezése aztán 5 évbe tellett. A teológia Kõszegre, a gimnázium Györbe, a tanítóképzõ Bonyhádra költözött. A fontos szerepet betöltõ diákság azonban a helyén maradt, és a Csengery utcai központi irodából irányította a magyarpárti propagandát. A "telhetetlen mostohaapa" címü röplapon Ausztria botra támaszkodó kolduskent követeli a szép Hungáriától a Saint-Germain-i árvaszék által neki ítélt gyereket, Nyugat-Magyarországot. A Magyar Királyi Bányászati és Erdészeti Fõiskola 1918 decem-berében hagyta el Selmecbányát, és Sopronban kapott új helyet. 1920 májusában oktatási szünetet rendeltek el egy tüntetõ nagy-gyülés napjára. 1921 augusztus 23-án az Ifjúsági Kör levelet küldött a távol lévõknek: "Kedves Barátom! A haza hív! Kényszer nincs. Aki teheti, önként és azonnal jöjjön el Sopronba, ahol ellátásáról gondoskodunk". A professzori kar 28-án szintén kijelentette, hogy soha le nem teszik a hüségesküt Ausztria kezébe. Október végén már Budapestrõl sürgették a fõiskola mõködésének megkezdését, a beiratkozások és a vizsgák lehetõvé tételét. A rektor is figyelmeztette a hallgatókat, hogy szerezzék be a Sopronba való utazáshoz szükséges beutazási engedélyt, és október 29-ig jelentkezzenek a fõiskolán. A diákok november 9-én beadványukban az ifjúság „nemzetmentõ munkájára" és arra hivatkoztak, hogy "nem lehet és nem szabad kicsinyes vizsgaterminusok forszírozásával az ifjúság egyöntetü munkáját megosztani és megszavazni". "A haza érdeke mindenek elõtt" mondathoz Jankó Sándor rektor ceruzával odaírta: "Az is a haza érdeke, hogy elõbb levizsgázzon." A fõiskolai tanács is a diákok mellé állt, akik a várost tíz ellenõrzési körzetre osztva osztrák propagandaanyagok után kutattak, illetve magyar propagandaanyagot helyeztek el. Volt olyan körzet, ahol kétórás váltásban éjjel-nappal járõröztek. A kereskedelmi iskola és a bencés gimnázium cserkészei küldöncként segítették a szavazás lebonyolítását, illetve budapesti müegyetemisták is utaztak a helyszínre.

Az osztrákok már 1919. augusztus 17-én agitáltak Nyugat-Magyarországon: 251 helységben Ausztria melletti gyülések zajlottak le, melyeket Lehár Antal, a terület katonai parancsnoka szétzavart.

Az osztrák agitáció központi szervezete az Ödenburger Heimatdienst volt Alfred Walheim bécsi professzor irányításával és helyiek részvételével. Kiadványuk, a 'Der freie Burgenländer' és agitációjuk leginkább a zöld fenyõgallycsomóval jelzett 'Buschenschank'-oknál volt sikeres, ahol a gazdapolgár poncichterek a saját boruk idõszakos kimérését végezték. Itt a diákok "repülõ rajai" fejtettek ki ellenpropagandát. Az osztrákok a német borpiac elõnyeivel kecsegtették a poncichtereket, a magyarok pedig állami pénzen vásárolták fel a borokat. A Balfi utcai Holzmann-féle kocsmában osztrák propagandapénzbõl ingyen itatták az embereket. A tulajdonos késõbb kormányzói amnesztiával menekült meg a felelõsségre vonástól. Az osztrák röplapok sárga papíron fekete betükkel hirdették: "Sopron körül szövetségi csapatok állnak. Ne féljetek, készek a védelmetekre." Sõt, magyar nyelvü röpiratot is kiadtak a kommunizmus veszélyérõl. Ezenkívül a vásárokon a nép közé vegyülve pénzt is ajánlottak szavazatokért. Osztrák oldalon az egyik legnagyobb tüntetés 1920. június 17-én volt a bécsi Városházán, ahol követelték 300 "honfitársunk visszatérését". Egy évre rá a Schwarzenberg téren magyar zászlót égettek és téptek szét. Egy Steinacker nevü osztráknál olyan iratokat találtak, melyek szerint bánáti sváb diákokat akartak Sopronba hozni provokáció céljával. Osztrák kiküldöttek házról házra járva agitáltak; õket nemes egyszerüséggel elverték a soproni diákok. Az összetüzéseknek halálos áldozata nem volt, de egy fõiskolásnak, Kresadló József bányamérnök-hallgatónak "parittyamódra zsebkendõbe kötött vassúlyokkal" kiütötték a szemét.

A nevezetes szerda

1921. december 14-én szerdán reggel 7 órakor istentiszteleteket tartottak szerte a városban. Innen harangzúgás és diákbizalmik kísérték a szavazókat az urnákhoz. Lefoglalt járművekkel és hordágyakon a betegeket és rokkantakat is a szavazóhelyiségbe szállították, akik soron kívül szavazhattak. Egy 94 éves anyókát a diákok a karjukra ültetve cipeltek fel a lépcsõn. Az egyik szavazóhelyiség lépcsõje leszakadt, tizenheten megsebesültek egy ember meghalt. Az Orsolyiták Bauer-féle házában, a Széchenyi téren történt baleset sérültjei csak a szavazás után fogadták el az orvosi ellátást, mondván: "elõször jön a kötelesség és csak azután az egészség".

A nemzetgyülés is ülést tartott, ahol éljenzés és taps közepette Bánffy külügyminiszter melegen üdvözölte Sopron város magyar és németajkú polgárait.

December 17-én a Templom utca 4 alatti Esterházy-palotában jelentették be az eredményt. A 26,900 szavazásra jogosult közül 24,063 adta le a szavazatát, 502 érvénytelen szavazat mellett. Magyarországra 15,334 fõ (65.16%), Ausztriára 8227 fõ (34.84 %) szavazott. Sopron 37,509 lakója közül 18,994-nek volt szavazati joga. Ezeknek több mint 90%-a szavazott, s 72 %-nál nagyobb arányban Magyarország mellett. A Nagykövetek Tanácsa jóváhagyta a szavazás eredményét, amit elõször, az emeletre fellopakodva, a közeli evangélikus templom harangozója hallott meg, aki azonnal megkongatta a templom öregharangját. Követte õt egy egész órán á a többi tíz templom is. Harangzúgás közepette ünnepeltek Sopron utcáin. Schober Zsembery fõispán telefonján érdeklõdött, egy olasz tiszt közölte, hogy "majd a soproni harangok megadják a választ", így a telefonkagylón át a kancellár is hallhatta a helyiek ünneplését. A kivilágított ablakokba kicsiny zászlócskák kerültek "Magyarok maradtunk!" és "Wir bleiben Ungarn!" feliratokkal. Ausztriára szavazott Brennbergbánya, és hat falu többsége is. Ugyanakkor tény, hogy a nyelvileg és mentalitásában asszimilálódott németajkúaknak nem volt szerves kapcsolata Ausztriával, és sokan a falvakban sem akartak elszakadni Magyarországtól és Soprontól.

1922. január 1- én az Ödenburger Tagblatt a "Nun danket alle Gott!" (Most mindannyian mondjatok hálát Istennek!) feliratú, piros, fehér, zöld keretes címlappal jelent meg. 12 órakor a szavazatok számlálásának helyszínén került sor az átadási jegyzõkönyv aláírására, majd Guilleaume Árpád ezredes átvette a várost. Az antantcsapatok január 5-én búcsúztak a várostól. Érdemes megjegyezni, hogy a bizottság tagjai közül a francia Jules Camille Hamelin késõbb katonai attaséként akart visszatérni Magyarországra, az angol Reginald Gorton is magyarbarát volt a szíve mélyén. 31-én kiadott közleményükben a szövetséges tábornokok kifejezést adnak abbéli meggyõzõdésüknek, hogy "a lakosságban, amelyet megismertek, és

amely nagyrabecsülésüket kiérdemelte. a két nemzetiség találkozása nem lesz a gyülölködésnek és az ellenségeskedésnek szülõforrása, hanem ellenkezõleg. Ez a körülmény arra fog szolgálni, hogy a két szomszédos nép a legszorosabb baráti kapcsolatokkal füzõdjék egymáshoz, aminek folytán a két nemzet között a legjobb viszony és egy áldásos barátság fejlõdhetik ki."

A fõiskolások 6-án fáklyás menettel köszöntötték a várost. A polgármester a Fõ téren köszönetet mondott ennek a "számõzött, szétvert seregnek". Szintén köszöntötte a községek 2000 fõs küldöttségét, "ezeket a derék, becsületes németeket, akik hazájukat nem árulták el." A város nemzetgyülési képviselõje, Klebelsberg Kuno tulajdonképpen szintén csak az ünnepségekre érkezett Sopronba, jelenlétét a kritikus napokban sokan hiányolták. A városházi díszközgyülésen Bethlen táviratát olvasták fel. A magyar országgyülés az 1922. évi XXIX tc. 3.§-ában megengedte Sopron városának, hogy **Civitas fidelissima** (a leghüségesebb város) felírással egészítse ki 1622-ben kapott barokk címerét.

Csupán formális?

A hozzáférhetõ forrásanyag és a történeti munkák alapján elég nagy bizonyossággal állítható, hogy a népszavazás merõ formalitás volt csupán. A különbözõ jelentésekbõl 1919 óta a nagyhatalmak elõtt is világos volt, melyik állammal rokonszenvezik a lakosság többsége. A magyar hatóságok által elõkészített és magyar karhatalom jelenléte mellett lebonyolított szavazás végkimenetele a népszavazás napján is mõködtetett magyar propaganda mellett az osztrákok elõtt sem volt kérdéses. Egy titkos cseh külügyi jelentés szerint Schober kancellár elmondta Masirevich Szilárd bécsi követnek, hogy nem tulajdonít nagy jelentõséget a soproni kérdésnek. De Magyarország "legalább az elõírt formalitásokat respektálja", hogy ne veszélyeztessék a két ország további jó kapcsolatát. A népszavazással az osztrák közvéleményt akarták megnyugtatni és a külügyi bizottságban a velencei jegyzõkönyv ratifikálását kívánták elõsegíteni. A népszavazásnak kellett igazolnia Ausztria lemondását egy, a békeszerzõdésben neki ítélt területrõl. Bethlen pedig már október 21-i keltezéssel azt írta a felkelõknek, hogy "Sopron és környéke, melyet már elveszettnek kellett hinnünk, miénk marad!" Az Oedenburger Heimatdienst december 18-i gyülésén is azt állították, hogy az osztrák kormány már Velencében elárulta érdekeiket. Mindenesetre tény, hogy a magyar hatóságok és a helyi lakosság korántsem voltak nyugodtak a népszavazás kimenetelét illetõen. Abban egyetértés volt, hogy a szavazás eredményét a soproni szavazatok döntik el. A magyar kormány nem véletlenül ragaszkodott hozzá, hogy elõször Sopronban történjen meg a szavazás, és csak azután a környéken.

1922-ben Horthy Miklós is részt vett a népszavazási ünnepségen. "A trianoni szerzõdés betüivel szemben gyõzött az igazság ereje" - mondta, és a túlfõtött légkörre jellemzõen ezt a választ kapta: "Üdvözlégy Kormányzó! A halálra szántak üdvözölnek téged az ország kapujában, a magyar jövõ kapujában!" Történt ez azután, hogy IV. Károly 15 fõiskolás testõrét Horthy korábban letartóztatta.

Az 1921 októbere óta Sopronban tartózkodó határmegállapító bizottság által 1922/23-ban lebonyolított osztrák-magyar határkiigazítás után újabb tíz község tért vissza Magyarországhoz (Bár 65, többségében magyar és horvátlakta község Ausztriánál maradt). Ekkor kapta a Vas megyei Szentpéterfa a leghüségesebb község (Communitas fidelissima) kitüntetõ címet.

Magyarország és Ausztria között gyakorlatilag egyébként 1526 óta nem volt határ. Végül az elsõ világháború után meghúzottak közül a legidõállóbb határ ebben a térségben jött létre. A népszavazás emlékére készült el 1928-ban Hikisch Rezsõ tervei alapján a Hüségkapu és a fölötte lévõ szoborcsoport, Kisfaludi Stróbl Zsigmond alkotása, melyen Hungáriának hódolnak a hü soproniak. A Hüségkapu avatásán 1928 októberében megjelent Bethlen miniszterelnök is, aki szerint "a magyar nemzetnek Sopronnal szemben becsületbeli adóssága vannak".

A 10. évfordulóra állította a város az Erdészeti és Faipari Egyetem kertjében található felkelõk emlékoszlopát, illetve a Széchenyi téren Storno Miksa tervei alapján Molnár Gyula dombormüvével a Hüségzászlót. A 20. évfordulóra készült el a Kurucdomb alján lévõ Szent István-templom árkádsorában található emlékmü, melyen István király a második ágfalvi csata két hõsét, Machatsek Gyula erdõmérnök és Szechányi Elemér bányamérnök-hallgatót karolja át. Haich Erzsébet alkotását 1942-ben avatták fel. 1941-ben Laglow német nagykövet jelenlétében népszámlálást tartottak, mely egyben népszavazás is volt. A népszavazási svindli "Sopron a németeké, Sopron német volt és az is marad" jelszók ellen másnap az ellenröpirat büszkén hirdette, hogy "Sopron magyar és sohasem lesz más", illetve "Civitas fidelissima, légy önmagadhoz is hü." S bár a harmincas években a lakosság 41,6 %-a vallotta magát német-nek, a lakosság nagy része "a magyar szempontból elõnytelen idõpontban kitartott a magyar gondolat mellett". Magyar nemzetiségünek 34.335, németnek csupán 7698, tehát 18 %k vallotta magát.

Az 1987-ben Burgenland történetében August Ernst, a burgenlandi tartományi levéltár vezetõje még mindig veszteségrõl és büntettrõl ír Sopron kapcsán. 1992-ben az Aula címü folyóirat névtelen nacionalista szerzõje pedig ekképpen vélekedik: "Die *Civitas fidelissima* ist ... eine *Civitas schwinde-lissima*".

(Fiziker Róbert írása a magyarországi 'Élet és Tudomány' folyóiratban jelent meg a népszavazás évfordulójára. Közérdekeltségre számítva adjuk tovább)

KÖZELMÚLT

Diákéveink Vancouverben

(E történet folytatása az általam korábban írt és a KAPOCS hasábjain megjelent történeteknek. Ezek Kanadába vándorlásunk és letelepedésünkkel foglalkoznak).

Tizenegy hónapos kalandozás után kis soproni közösségünk végre elérte régen várt vágyát, hogy 1957 õszén letelepedhessen Vancouverben. Költözésünk Powell Riverböl csoportosan történt. A diákok vancouveri elhelyezése is újra csoportos lett. Ez a város déli részén fekvõ Sea Island katonai repülõtéren történt. A családos oktatók nagyrészét egy lakótelepen, közel az egyetemhez helyezték el. Sea Island viszonylag távol volt az egyetemtõl és igen elszigetelt. Ezért az oktatásra különjáratú buszokon szállitottak bennünket. Ez az elhelyezés továbbra is emlékeztetett bennünket menekült életünkre amit szerettünk volna mihamarabb felszámolni.

Kéthetes ott tartózkodás után, a felszámolásra meg is jött a lehetõség. Ezt lehetõvé tették azok a tényezõk, hogy albérleti lakásokból nem volt hiány Vancouverben közel az egyetemhez. Ezek megszerzését az egyetem lakáshivatala is elõsegitette a rendelkezésünkre bocsájtott telefonszám és címlistával. Pénzünk is volt lakásbérelésre. Ezt tudtuk fedezni a nyári keresetbõl, kölcsön pénzbõl és a személyenkénti havi 65 dolláros állami támogatásból. A 65 dolláros segélyt minden munkanélküli menekült megkapta abban az idõben, így hamarosan 2-4-es csoportokban, általában régi kamarások.

nekiláttunk lakáskeresésnek. Legtöbben találtunk is megfelelõ lakást magánházakban, ahol általában egy vagy kétszemélyes szobák álltak rendelkezésre. A kétszemélyes szobát elõnyösnek tartottuk sok szemszögbõl. Ez adott lehetõséget együttlakni egy jóbaráttal, akivel meg lehetett osztani gondjainkat, lehetett társalogni, egymást segíteni a tanulásban és nem utolsó sorban megosztani a szobabérletet. Szobánként általában 40-50 dollár körül fizettünk havonta vagyis személyenként annak felét. Ez igen olcsó volt és jól megfelelt számunkra. Nem volt egy õszkomfortos lakás, de sokkal jobb és kényelmesebb mint amit addig élveztünk diákéveink alatt.

Jómagam, Varga Pali korábbi szobatársammal béreltünk egy szobát a 26-os Avenue és Dunbar Street sarkán. Ugyanebben a házban még két másik szoba is rendelkezésre állt bérelésre. Az egyiket Baraksó Jancsi és Tarnócai Karcsi bérelték és a harmadikat pedig hónapokkal késõbb Ping Feri, így végül megalakult az "õtös fogatunk", amely késõbb elnyerte a "Hahn Company" elnevezést amirõl lesz szó késõbb.

Miután letelepedtünk Vancouverben, nem vitás, a legfõbb feladatunk tanulmányaink tovább folytatása volt és a legnagyobb gondunk pedig a beolvadás egy számunkra hatalmas, ismeretlen és teljesen új tanulmányi intézetbe. Korábban volt alkalmunk egy kis betekintést nyerni ennek életébe, de most mi is tagja lettünk és igen sok új dologgal néztünk szembe.

Sopronban, ha nem is névrõl, de látásból ismertük egymást az egyetemen. Emellett mi évfolyamonként az elõírt tárgyakat együtt hallgattuk és gyakoroltuk az elsõ évtõl az utolsó évig. Itt azonban sokkal több volt a diák. Azt is megtudtuk, hogy a kanadai diákok tanácsadók segitségével, maguk választják tantárgyaikat az elõirt szabályok szerint egy bizonyos diploma megszerzéséhez. A különbözõ karokon a tanszékek meghirdetik a rendelkezésre álló tantárgyakat és azok elõadás idejét és a diákok pedig, a kiválasztott tárgyaik lehallgatására azokra beiratkoznak. Ez az oktatási rendszer természetesen azt hozza magával, hogy állandóan együtt hallgató évfolyamok nem alakulnak ki és a legtöbb diáknak alig van alkalma diáktársai megismeréséhez.

Soproni csoportunk nem volt kész arra, hogy átvegye a kanadai oktatási rendszert. Továbbra is egybefüggõ évfolyamok maradtunk és az elõirt tárgyakat együtt hallgattuk. Mi azonban elnyertük a "Sopron Division, vagyis Sopron Forestry Faculty of the University of British Columbia" elnevezést és a helyi erdész (nem erdömérnök) fakultásnak lettünk egyik ága. De ennek ellenére oktatásunk eléggé független maradt a kanadai erdész fakultástól. Függetlenségünk ellenére nekünk ugyanúgy be kellett iratkozni mint a több ezer UBC hallgatónak és ugyanúgy tandijat fizetni, mint a többinek. Ezt meg is tettük és ezzel újra hivatalosan diákok lettünk egy más kontinensen, más országban, más városban és más egyetemen.

Ezen kívül, egyetemi tanulmányaink megkezdése ugyancsak történelmi jellegü volt. Talán korábban soha nem fordult elõ, hogy egy idegen országból származó egyetemnek megadja egy bizonyos ország a lehetõséget, hogy saját igazgatása alatt, saját oktatóival és a kezdetben anyanyelvükön tanuljanak a diákok. Ehhez a kiváltsághoz azonban hozzájárult az is, hogy mi angol nyelvtudásunkat továbbra is tökéletesitsük és tantárgyakat fokozatosan angolul is hallgassunk a helyi erdészeti viszonyok elsajátítására. Mindez természetes volt, mert enélkül nehéz lett volna szerves tagjává vállni a kanadai és északamerikai erdõgazdasági hivatásnak.

Amikor elérkezett az indulási idõ, legnagyobb csodálkozásunkra, a tantárgyak a hallgatásra meg voltak nevezve, az oktatók és tantermek rendelkezésre álltak, az órarend ki volt dolgozva, az oktatók fel voltak készülve és ezzel az oktatás megindulhatott. Természetesen nem minden nehézség nélkül, de mégis megindulhatott. Mind ezt fõleg Dr. Roller Kálmán dékánunknak köszönhetjük. Ezenkívül magasfokú köszönetet érdemel a tanári kar minden tagja, akik ugyancsak nagy fáradsággal és lelkesedéssel segédkeztek a szervezésben és hasonló lendülettel készültek fel oktatásunkra.

Újra negyedévesek lettünk. Elsõ napunk, mint új negyedévesek az egyetemen 1957 szeptember 23 -ára esett. Ez egy igen gyönyörü napsütéses nap volt. Az élet az egyetemen nagy izgalommal nyüzsgött és ez a nyüzsgés magával ragadott bennünket is. Miután elfoglaltuk helyeinket padjainkban tanulmányunk Witt Lajos professzor úr elõadásával, vadászat és halászattannal kezdõdött. A szemeszter tárgyai a következõképpen alakultak. Az elõadó neve, elõadások és gyakorlatok heti óraszáma a zárójelben látható. *Angol nyelv* (Hámori Karcsi, 3-0), *A fa kémiai technológiája* (Cserjesi Antal, 3-1), *Erdõrendezéstan* (Koller Pál, 2-2), *Faanyag ismerettan* (*Fatechnológia*) (Sebestyén László, 3-2), *Felsõgeodézia* (Veres Sándor, l -0), *Kanadai erdészeti tudományok* (egy rövid bevezetõ a kanadai erdõgazdaság sajátságainak ismertetésére, angol nyelven) (G.G. Harry Smith, l -0), *Közelítés és szállítás* (Adamovich László, 3-4), *Növénykórtan* (Apt Ödön, 2-2). *Vadászat és halászattan* (Witt Lajos, 3-0). Amint a fenti leirásból látható nyolc tárgyat tanultunk és heti 32 órát töltöttünk az egyetemen. Ezt a viszonylag nagy heti óraszámot az is nehezítette, hogy a soproni jegyzetek és könyvek nem álltak rendelkezésünkre.

Nyelvtudásunk és a kanadai oktatási rendszer ismereteinek hiánya miatt mi nem tudtuk, hogy bennünket nem az erdõmérnöki fakultás hívott meg Kanadába. Természetesen a kanadaiak sem tudták, hogy mi erdõmérnök hallgatók voltunk. Mi a mérnöki tárgyak mellett rengeteg biológiai tárgyat is hallgattunk és ezért másfajta erdömérnök hallgatók voltunk mint a UBC erdömérnök hallgatói, akik szinte biológiai képzést nem kaptak, így mi a kettõ közé estünk, de ez végeredményben nem számított, mert mi tovább folytattuk tanulmányainkat ahogy azt Sopronban abbahagytuk. Ennek ellenére diplománk megnevezése sok gondot okozott számunkra amikor azt végül elnyertük. Késõbb azonban bebizonyosodott, hogy ez teljesen alaptalan volt, mert ez nem hátrálta magasabb fokú diplomák elnyerését és alkalmazásunkat Kanadán belül vagy kívül, és azt sem, hogy mérnöki vagy biológiai vonalon müdödjünk.

Amikor elhagytuk hazánkat a legtöbb esetben a rajtunk levõ ruháinkon kivül mást nem vittünk magunkkal. Természetesen arra akkor nem gondoltunk, hogy könyveinkre és jegyzeteinkre valamikor nagy szükségünk lesz. A szükségünk tudatában még Ausztriában megtettük a lépéseket hogy ezt a hiányt pótoljuk. Ez meg is történt, de csak 1-2 példányszámban minden tárgyból és azokat fõleg oktatóink használták az elõadásokra való felkészüléshez, így az elõadások és gyakorlatok anyagát részletesen tárgyalták mi pedig igen szorgalmasan jegyzeteltünk. Természetesen a gyors jegyzetelést meg kellett tanulni, hozzá kellett szokni és utólag kiegészíteni a nem világos részeket mások jegyzeteibõl. Mindez igen igénybevette irás és figyelökészségünket és nehezítette tanulásunkat is. A fenti problémát még fokozta a délutáni és esti egyetemi oktatás. Általában délután 2 órakor kezdtük elõadásainkat és a legtöbbször közel éjfélkor értünk haza.

Mindjárt a kezdetnél láttuk, hogy az egyetem igen hatalmas területen fekszik. A gyönyörü épületek eléggé szétszórtan helyezkednek el. A sok ismeretlen épület között nagy parkositott területeket találtunk. Ez igen szépnek nézett ki de növelte a távolságot az épületek között A távolság növeléséhez a nagy autó parkoló helyek is hozzá-

járultak. Sok diák autóval járt egyetemre. Elõadásaink és gyakorlataink megtartására szolgáló helységek szinte minden tárgyra más épületben kaptak helyet az úgy nevezett 'helyszüke' miatt. Ezeket a helyeket nem volt könnyü megtalálni és amikor már megismerkedtünk velük rájöttünk, hogy sokszor igen távol voltak egymástól. Általában az elõadások közötti tíz perc szünet minden pillanatát arra használtuk fel, hogy elérjük a következõ tantermet.

Tanulás mellett fõzésrõl is magunknak kellett gondoskodni mert elszakadtunk a közös konyhától. Ahol többen laktunk egy házban, mint például a mi esetünkben, ott meg tudtuk osztani a fõzéssel járó feladatokat. Megosztásunk úgy történt, hogy négyünk közül az egyik bevásárolt, a másik fõzött, a harmadik mosogatott és a negyedik pedig kritizált. Ezt naponként váltogatva csináltuk. Mivel a fõzõ tudományunk igen alacsony szinten állt így rengeteg alkalom adódott a kritizáláshoz. Azt azonban nem akartuk, hogy mindenki egyszerre kritizáljon. A soronlevö kritizáló feladatához még az is hozzátartozott, hogy minden kritizáló tudományát alkalmaznia kellett a feladat végrehajtásához. Abban az esetben ha úgy találtuk, hogy nem jó munkát végzett akkor többségi szavazattal elcsitítottuk és mindenki békességben fogyaszthatta ebédjét.

Lakásszerzésünk alatt erõsen törekedtünk arra, hogy lakásaink ne essenek messze az egyetemtõl. Hamarosan kiderült, hogy az egyetem kapujától bármilyen közel is sikerült lakást bérelni, az egyetem épületei a kaputól még mindig több kilométerre voltak, így a Sopronban megszokott begyaloglás az egyetemre nemigen jöhetett számításba. Ennek ellenére Horváth Ottó évfolyamtársunk ezt a szokást mégsem adta fel. Ö továbbra is gyalogolt. Sõt még esõben, sárban, hõségben és fagyos hidegben is. Mi pedig más bejárási eszközökhöz folyamodtunk. Fõleg az autóbusz járatokat vettük igénybe. Ez nézett ki a legjobb megoldásnak. Azonban a többszöri átszállás sok idõt vett igénybe és igen kényelmetlen volt a sokszor elõforduló hüvös és esõs idõ miatt. Hamarosan arra is rájöttünk, hogy igen sok kanadai diák autóstoppal közlekedett. Ez a kanadaiak számára jól bevált. De a mi esetünkben ennek alkalmazása szinte lehetetlen volt, mert amikor mi mentünk az egyetemre akkor a kanadaiak már hazafelé tartottak és késõ éjjel amikor mi végeztünk már szinte senki sem volt az egyetemen rajtunk kivül.

Mi tudtuk, hogy a bejáráshoz, a gyalogos, kerékpáros, motorkerékpáros, autóbuszos és autóstoppos módokon kivül más lehetõség is van. Ezt láttuk a saját tulajdonban levõ kocsik formájában. Azt azonban nem tudtuk elgondolni, hogy nekünk is lenne erre lehetõségünk. Mi a kocsitulajdont akkor nagy luxusnak tartottuk pénzszükös helyzetünkben, de a gondolatot nem adtuk fel. Reméltük, hogy valamikor megengedhetjük magunknak ezt a luxust is. Miután jobban megismerkedtünk környezetünkkel, a várossal, a szokásokkal és más lehetõségekkel, rájöttünk, hogy kocsi tulajdonosnak lenni talán nem is olyan nagy luxus. Láttuk, hogy használt kocsiból volt rengeteg és azok ára sem volt túl magas. Nekünk volt lehetõség a kocsi költséget tovább csökkenteni mert négyen laktunk egy házban ás azt tudtuk közösen használni, így már november közepén büszke tulajdosai voltunk egy 1949-es Chevroletnek. A kocsiért fizettünk 250 dollárt. Igaz a biztosítás 135 dollár volt egy évre. Az összeg négyfelé osztva mégis kevesebbe volt, mint 100 dollár fejenként. Tarnócai Karcsi humorosán megjegyezte, hogy: "Nézzétek ez kevesebbe került, mintha vettem volna egy télikabátot amire szükségem lett volna az autóbuszon való közlekedésnél és most enélkül megleszek."

Természetesen a kocsi tulajdonbavétele mellett voltak üzemeltetési költségek is. Mivel a kocsi igen jó állapotban volt pénzt csak fõleg benzinre költöttünk. Ebben segítettek a rajtunk kivüli utasaink. Amikor Ping Feri beköltözött hozzánk ö volt az elsõ ilyen utas. Mellette még 3-4 másik utas is befért. Az elsõ ülésen általában hárman ültünk és a hátsón sokszor hatan. Három az ülésen és három azok ölében. Ez nem volt legális, de soha nem szólt érte senki. Minden utastól elvártuk, hogy havonta egy tankolás költségét megfizesse. Általában egy tank benzin elég volt egy hétre, nem csak az egyetemre, hanem összes utazásunk fedezésére, így 4-5 utassal megoldottuk az üzemeltetési költség kérdését. Ezzel a szolgáltatással utasaink jól jártak, mi pedig húztunk egy kis hasznot a benzin pénzbõl.

A sikeres kocsivásárlási példánk más csoportokat is fellelkesített kocsivásárlásra. Hamarosan öt kocsi is volt évfolyamtársaink tulajdonában. Majdnem elég ahhoz, hogy egész évfolyamunk befért ezekbe a kocsikba. A kocsitulajdon azt is elõsegítette, hogy az évfolyamunkon lévõ 4-5 vezetõn kivül másoknak is akadt alkalma a vezetés tudományának elsajátítására. Eleinte a kocsivezetés oktatása erõsen rám hárult. Nem tartottam számon, de legalább 10-12 évfolyamtársamnak segítettem megszerezni jogosítványát.

Soproni csoportunk egy igen jól összekovácsolt csoporttá alakult a hosszú és igen közeli kapcsolataink alatt. Helyzetünkben tovább kellett folytatni ezt a közeli életmódot ahelyett, hogy lett volna alkalmunk beolvadni a UBC egyetemi közösségbe. Erre akkor nem volt lehetõség, mert amíg mi elõadásokra és gyakorlatokra jártunk a kanadai diákok részt tudtak venni a szokásos délutáni elfoglaltságokon. Ezek magukba foglalták a sport edzéseket és sport versenyeket, a diákklubok összejöveteleit, a sok fajta diákszervezetekben való részvételt, ismerkedéseket a diákközpontban és természetesen sok más fajta szórakozási lehetõséget. Ez igen hiányzott nekünk. Ha eleinte nem is tudtunk aktívan bekapcsolódni a UBC diákéletbe, mi tovább fokoztuk a Selmec-Sopron hagyományainak ápolását az Ifjúsági Körünkön belül. Ebben tanáraink is nagyban támogattak bennünk. Elvégre õk is ebben a hagyományban élvezték diákéveiket. Az Ifjúsági Kör alapszabálytervezetét is kidolgoztuk.

Vancouver azonban nem volt Sopron. Összesen öt évfolyamunk volt. Az évfolyamok elnevezése, annak ellenére, hogy év-év után feljebb léptünk továbbra is úgy maradtak emlékezetünkben, mint amikor eljöttünk Magyarországról. A balek-firma kapcsolat jó volt, de ahogy az évek multak új balekokkal nem gyarapodtunk és évfolyamaink fogytak a diákokkal együtt. Igen szoros kapcsolataink miatt a bajtársi szellem igen jó volt az évfolyamokon belül, évfolyamok között és oktatóinkkal. Fegyelmi problémákkal nem kellett foglalkoznunk.

Korábban hozzá voltunk szokva a kollégiumi élethez és késõbb a közös tábori élethez. Az oktatás kezdetén mindkettõ megszünt. Annak ellenére, hogy a társaság nagyon összetartott, a diákszervezkedés mégis egy kissé nehezebbé vált, mert szétszórt lakásaink elszigeteltek bennünket egymástól. Tanulási gondjaink és más említett nehézségeink is eléggé lekötötték idõnket. Ünneplésrõl és szórakozásról azonban nem feledkeztünk meg. Szabadidõnkben a kirándulásokat, ünnepléseket és egyéb diák aktivitásokat fõleg kisebb csoportokban tartottuk meg. Ilyenek voltak: sport események, kirándulások, születésnap, névnap, karácsony, újév vagy más alkalmak ünneplése. Ezekre sokszor 8-10-en jöttünk össze. Mulatságokat általában valamelyikünk lakásán tartottuk ahol beszélgetéssel, viccelõdéssel, nótázással töltöttük idõnket, természetesen egy kis ital mellett. Mikulás esteket, szalagavatókat, esküvöket, legénybúcsúztatókat és hasonló ünnepeket szakestélyek formájában rendeztük és általában egy egész évfolyamot foglalt magában. Nagyobb alkalmak ünneplését, mint például március 15, október 23.

évnyitó, évzáró, valétabál stb., azonban hagyományunk szerint továbbra is az egész soproni csoport együttesen tette.

Amíg mi igen jól jöttünk ki egymással, barátkozás a kanadaikkal egy kis nehézséggel járt. Ezt fõleg elszigeteltségünk okozta, de ezen kívül sem voltak túl barátságosak. Ez azonban nem jelentette azt, hogy rossz szemmel néztek ránk. Erre talán lett volna ok is. Különösen a kanadai erdészhallgatoknak, akiknek egy bizonyos fokig riválisaik lettünk. Megérkezésünkkel több mint megdupláztuk az erdész hallgatók számát a UBC-n. Részemrõl ellenségeskedést velünk szemben sem az erdész hallgatóknál, sem oktatóiknál, sem más UBC diáknál nem tapasztaltam. Sõt, a legtöbb esetben megtiszteltek bennünket. Talán fõleg politikai sorsunk miatt.

Szerencsére, a kanadai diákokon kívül legalább 80 ország képviselte magát a UBC-n. Ezt a csoportot elég jól összefogta az "International House' vagyis a Nemzetközi Ház. Ez volt a külföldi diákok klubja. Ezzel a klubbal mi is megismerkedtünk ahol bennünket igen szivesen fogadtak. Ez adott lehetõséget megismerni sok fajta népet és bizonyos fokig szokásaikat is. Rendezvényeiken sokszor résztvettünk. Ezek közül igen kiemelkedett a karácsonyi bál. Ezen nem csak diákok, hanem kívül álló más nemzetiségiek is résztvettek. Ezért egy belvárosi nagy helységben lett megrendezve. A táncszüneti programban mi is résztvettünk amikor a szinpadon soproni diáknótákat énekeltünk elég jó sikerrel. Legalább is a kapott taps azt mutatta.

A Nemzetközi Ház-on kívül más klubokat is felkerestünk és azok aktivitásába is bekapcsolódtunk. Egyik elég jól ismert klub volt a "Newman Club" amely a katolikus ifjúságot foglalta magában. Volt az evangélikusoknak is klubja, amelynek én is tagja lettem.

Az egyetemen sokszor rendeztek nagyszabású táncestéket. Négyes csoportunk legalább egy ilyenen is résztvett. Mivel újak voltunk nem tudtuk a szokásokat. Amikor jegyet váltottunk a jegyet párosával adták el. Mi ezt nem értettük hirtelen, ezért mégkérdeztük, hogy mi ketten-ketten alakithatunk-e párokat. Ezt az ajtónál állók humorosnak találták és kacagtak rajta, de a jegy eladó hozzájárult kérésünkhöz. Miután beértünk a táncterembe mindjárt rájöttünk, hogy miért nevettek. Ugyanis a bálosok párosával jöttek a táncmulatságra, de mint fiú és lány pár, így könnyen elgondolható, hogy mi ezen a mulatságon táncoláshoz nem jutottunk.

Szórakozási igényeink kielégítésére sokszor látogattuk a Magyar Ház rendezvényeit is. Vancouvernak volt kb. 6000 magyar származású lakosa. Ez a lakosság több és erõsen különbözõ csoportból tevõdött össze. Mindig ott voltak az "öreg kanadások" akik a húszas és harmincas években vándoroltak ki. Ezek voltak a legmegalapozottabbak. A következõ réteget képviselték a II. Világháború utánni menekültek. Ezek fõleg a volt katonatisztek és a múlt rendszer üldözött nemzedéke volt. Ezek után következtek az 56-osok. Mi 56-osok két erõs csoportot képeztünk. Talán nem számban, de behatásban. A nagyobb számú csoportot képviselték az egyénileg bevándorolt menekültek és a befolyásos csoportot pedig mi Soproniak. Amikor szórakozásra került a sor mi jól megértettük egymást a többi csoportokkal, de amikor politikára fordult a szó akkor sokban különböztünk. Ezért mi fõleg kultúrestékre és táncmulatságokra jártunk oda. Ezen kívül néhányszor béreltük a helyiséget saját rendezvényeink megtartására.

Sport a magyaroknál és egyetemünkön mindig elég nagy szerepet játszott. Magam is kedveltem a sportot, nem csak nézni hanem azt aktivan üzni is. Reméltem ennek üzésére itt is lesz alkalmam. Ez nem egészen úgy vált be. Természetesen az edzést nem adtam fel, de versenyzésre szinte alkalom nem adódott a házi versenyeken kívül. Ennek fõ oka az volt, hogy Kanada igen hüen követte az amatõr szellemet a sportban. Olyannyira, hogy nekünk kellett megvenni melegitõnket, sport mezeinket, tenisz és szöges cipõinket. Amikor megtudtuk, hogy a versenyeken való részvételeken az utazási költséget is nekünk kellett fedezni, mindjárt tudtuk, hogy versenyzési karrierünk nagyjából befejezõdött, mert akkor arra pénzünk nem volt.

Részben talán jó is volt, hogy továbbra is egy kicsit magunkra maradtunk, mert ezzel jobban tudtunk koncentrálni tanulmányainkra. Igen tiszta képünk volt arról, hogy nekünk erõsen kellett dolgozni tanulmányainkon, hogy késõbb jól be tudjunk illeszkedni a erdészeti életbe. Ez talán nem volt ilyen tiszta az alsóbb évfolyamosoknál, mert õk messzebb álltak a végzéshez. Nekik a pályacsere lehetõsége jobban fentállt. Évfolyamunk azonban összefogott és Oroszlán Jóska kivételével mindnyájan ott voltunk 1957 õszén az egyetemen. Jóska elhatározta a nyár végén, hogy a keresett pénzét felhasználja hazatelepülésre. Ezzel évfolyamunk névsora ebben a tanévben a következõ lett: *Barakso János, Balogh Izabella, Bölecz Béla, Bruckner Judit, Dibúz Jenõ, Dobozi Tamás, Fazokas Ferenc, Gáspár József, Grátzer Miklós, Hahn Fülöp, Horváth C. Emil, Horváth István, Horváth Ottó, Horváth Sándor, Jancsik Károly, Jandó Tibor, Kapuszta József, Kondor György, Koós Béla, Kosa Zoltán, Krajczár Ernõ, Krétai Ernõ, Magasi László, Nagy Géza, Nagygyör Sándor, Ping Ferenc, Skorka Mihály, Somogyi Eszter, Szálkái András, Spuriga István, Takács József, Tarnóczai Károly, Tolnai István, Vadai János, Váradi Béla, Váradiné Fejes Mária és Varga Pál.*

Vancouveri tanulmányaink alatt névsor olvasás nem volt. Nem köteleztek bennünket az elõadások és gyakorlatokon való résztvételre mivel számunkra, körülményeink miatt, erre igen nagy szükségünk volt. Azért erre kivételt mindig lehetett találni. A kivételt a fa kémiai technológia elõadások képezték. Ezt a tárgyat Cserjesi Antal tanárunk tanitotta. Mi szaktudását kitünõnek tartottuk de elõadó készségét azonban igen unalmasnak. Nagyon nehéz volt végig hallgatni elõadását egy hosszú nap végén, ezért évfolyamunk jó része több alkalommal elment moziba. A baj az volt, hogyha közülünk egy vagy kettõ el akart menni azzal a kocsi többi utasainknak is el kellett menni, mert más hazautazási lehetõségük nem volt. Természetesen nem volt nehéz az egész kocsi-csoportot meggyõzni a lelépésre. Kilenc személy lelépése azonban nagy ürt hagyott az elõadó teremben és ha két kocsi ment el egyszerre majdnem a fél évfolyam hiányzott. Cserjesi, nem vitás, ezt a sorozatos távozást észrevette és valószinü számon tartotta. Elõadási hiányainkat azzal pótoltuk, hogy mindig beirtuk jegyzetünkbe egy-két ottmaradt jó jegyzetelõ nevét. Ez segitett jegyzeteink pótlásában és a vizsgára való felkészülésre.

Ahogy a hónapok multak, kezdtük megszokni kialakult rutinunkat és kezdtük élvezni kissé új tipusú diákéletünket. Közben az esõs õsz is beköszöntött a mindennapi esti köddel. Hazafelé vezetõ utunkon a tenger felöl felénk áradó ködjelzö dudák hangjai - amelyek a hajó forgalmat irányitották a tenger öbölben - szórakoztattak bennünket. Jó lett volna ha nekünk is lett volna ilyen irányító berendezésünk mert sokszor a köd olyan sürü volt, hogy alig lehetett látni az utat. Vezetés közben néha ki kellett hajolnom a kocsi ablakon, hogy követni tudjam az útszélét jelzõ fehér sávot.

Mivel hétközben hat napot töltöttünk az egyetemen szabad idõnk általában vasárnapra esett. A kanadai és fõleg angol tradiciók szerint a vasárnapot vagyis az úr napját különös tiszteletben kellett tartani. Ezen a napon az Istentiszteleten volt a fõ hangsúly. Mivel itt szabad vallásgyakorlás van, legtöbben ezt kihasználtuk templomba járással felekezeteink szerint. A vallással kapcsolatos tradicióknak

más kihatásuk is volt erre a napra.

A szokásos szórakozási lehetõségek amihez mi hozzá voltunk szokva nem léteztek. Ilyenek voltak a sport rendezvények, szinház, mozi, táncmulatság és szeszes italok fogyasztása, így a vasárnap jórészét arra forditottuk, hogy jobban megismerjük a várost és környékét. Mint kocsi tulajdonosok erre elég jó alkalmunk nyilt. Szokásunk szerint általában telt autóval kocsikáztunk.

Elsõ megpillantásunk óta továbbra is el voltunk bõvölve Vancouver szépségével. Csodáltuk a tengeröblökkel körülvett várost, hatalmas és gyönyörü belvárosi épületeivel, rendezett utcáival, rengeteg és csodaszép parkjaival és tágas lakónegyedeivel. A rendelkezésre álló hatalmas területek megadták a lehetõséget, hogy szinte minden családi házat egyéni telekre épitsék. A házak természetesen fából épültek és igen mutatósak voltak. Ezt még tovább szépitette füvesített és parkosított kertjük.

Szerettünk elbarangolni a környezõ magas hegyvidékre is. Vancouvert gyönyörü hegyek veszik körül, a legtöbbnek örök hótakarója van. Ezek a hegyek nem csak fantasztikus kinézetüek, de azok bejárása és használata is rendelkezésünkre állt. Némely tetejére kocsival is fel lehetett jutni, mások tetejét kötélpályán vagy hegymászással lehetett elérni. Nekünk különösen tetszettek a sielési lehetõségek amelyek kb. egy órás távolságra voltak tõlünk.

December elején közeledtünk a hagyományos Mikulás napjához. Szokás szerint ez egy fontos esemény volt és ezt újra megünnepeltük. A hagyományos mulatságokból kisebb csoportokban sem volt hiányunk, de közben a tanulásról sem feledkezhettünk meg. Ennek fontossága különösen a szemünk elõtt lebegett, mert közeledtünk a félévi vizsgákhoz. Tanáraink a vizsgáztatást is hasonlóra tervezték mint az hagyományos volt Sopronban. Ezért kaptunk egy hónapot a felkészülésre és a vizsgák letételére. A vizsga eredmények sem sokat változtak. Aki szorgalmasan tanult és jól felkészült az jó eredménnyel vizsgázott. A hanyag diák itt is megnyerte a kirúgás lehetõségét. Részemrõl a vizsgák jól mentek, egy tantárgy kivételével. Ez a tárgy a fa kémiai technológiája volt. Nem vitás a felkészülésnél voltak nehézségeim és hiányaim, amelyek az elõadások ritka látogatásából eredtek. Érdekes, kamarásaim és kocsitársaimat is ugyenez a sors érte. Mindegyik kirúgásánál Cserjesi megemlitette egy kérdés formában, hogy: "maga is a Hahn Company-hoz tartozik?" Innen eredt a korábban emltett név és ez a név kocsitulajdonos csoportunkra ragadt a további egyetemi tanulmányaink alatt.

A végén leraktuk az összes vizsgát az utóvizsgákkal együtt és szembenéztünk a következõ fél évvel. Ez hozott sorozatos változásokat. Legelõször is új tantárgyakat. A tanrendünk összeállitása a következõ volt: *Angol nyelv* (Mrs. MacKenzie, 3-0), *Erdövédelemtan* (Apt Ödön, 2-1), *Erdöhasználattan* (Sebestyén László, 2-2), *Erdörendezéstan* (Koller Pál, 2-2), *A fa mechanikai technológiája* (Sebestyén László, 3-2), *Fotogrammetria* (Veres Sándor, 3-2), *Gépszerkezettan* (Adamovich László, 2-0), *Hidépitéstan* (Adamovich László, 3-2), *Hidraulika és vizépitéstan* (Bezerédi Gyula 2-1), *Kanadai erdészeti tudományok*, anglul (G.G. Harry Smith, 1-0), *Mezögazdaságtan* (Kovács István 2-0), *Vadászat és halászattan* (Witt Lajos, 2-0).

Ebben a félévben tantárgyaink száma megemelkedett az óraszámokkal együtt. Ezt a terhet azonban segitette az, hogy reggel kezdõdött az oktatás, úgy látszott, hogy örökös panaszkodásunknak meg lett az eredménye és végre mi is a "normális" diákok közé számithattuk magunkat és élvezhettük a UBC diákéletének minden lehetõségét. Ezekkel a lehetõségekkel éltünk is.

A második félévben más változásokat is élveztünk. Egyik legfõbb változás az volt, hogy mi és sokan mások feladhattuk a fõzés gondját. Paula néni és Pali bácsi rászánták magukat egy ház megvételére. Egy részét ennek beállitották kifõzdének és néhány szobát bérbeadta diákok számára. Remélték, hogy a várható jövedelem megadja majd megélhetési lehetõségüket és befektetésük törlesztését. Hamarosan több, mint 40 diák jelentkezett étkezésre. Paula néni fõzött és Pali bácsi szolgálta fel az ételt egy tiz férõhelyes kerek asztalra az ebédlõben. A felszolgálás az érkezõk sorrendjében történt. Ahogy valaki befejezte étkezését egy másik foglalta el helyét. Mi általában gyors evõk voltunk ezért az étkeztetés elég gyorsan ment. A fõ étel továbbra is az ebéd maradt és egy ebéd ára 1.25 dollár volt. A vacsora 75 cent és a reggeli 35 cent. Számunkra hihetetlennek tünt, hogy a Paula néni ezzel az árral hasznot tud hajtani. Azonban a jó koszt mellett a haszon is ott volt. Paula nénin kivül, Fodor Ági néni is étkeztetett diákokat, de kisebb csoportban. Sõt más magyar családok is.

Családosok, akiknek volt keresetük és egy kis megtakaritott pénzük vásárlási elõlegre, azok viszonylag könnyen tudtak házat venni törlesztésre, így a nem használt helységek bérelése és étkeztetés nagyban segitett a kölcsönök törlesztésben.

A tavasz közeledtével a jobb idõ is közeledett. Már jó volt látni a kicsivel több napsütést a szinte örökös köd és véget nem érõ esõk után. Szerencsére telünk igen enyhe volt. Volt egyszer-kétszer havunk is, de általában csak néhány napig. A jobb idõ beálltával a szabadtéri sportlehetõségek is kezdtek megnyílni. Annak ellenére, hogy vidéki versenyeken nem volt alkalmunk résztvenni tovább edzettünk kedvenc sportágainkban és helyi versenyeken résztvettünk. Sajnos a foci nem tartozott a kedvenc sportágak közé a UBC-n, de mégis lett alkalmunk arra behatást gyakorolni. Ugyanis Kurucz Ferenc, sportkörünk elnöke Sopronban, vette át az egyetem foci programjának irányitását és a csapatok edzését.

Miután áthidaltunk sok nehézséget az elsõ félév alatt és tanulási rendszerünk is jobban kialakult tanulásunk sokkal hatásosabb lett. Továbbra is szorgalmasan jegyzeteltünk és fõleg jegyzeteinkbõl tanultunk. Kár volt, hogy az egyetem gyönyörõ és hatalmas könyvtárát legtöbbször csak mint tanulóhelyet tudtuk felhasználni. Rengeteg volt a könyv, de azok számunkra nem sok hasznot hoztak akkori körülményeink között.

A tanulás mellett a kikapcsolódásról sem feledkeztünk meg. Akkor már jobb lehetõségünk volt a klubokban és más diák rendezvényekben résztvenni. Továbbra is kedvenc szórakozásunk maradt a moziba járás. Ez csak 35 centbe került és sokszor két filmet is meg lehetett nézni vele. A kellemesebb idõjárással a kirándulások is sõrõben fordultak elõ. Az ismerkedés a kanadaiakkal azonban továbbra is lassan alakult. Különösen a lányok voltak zárkózottak. Ezért az udvarlás terén a legtöbb esetben nem a kanadai lányok jöttek számításba, hanem az európaiak. Ezekkel jobban megértettük egymást.

Soproni csoportunk továbbra is sokat együtt tevékenykedett. Ezt nehéz volt elkerülni, mert együtt jártunk elõadásokra, gyakorlatokra és nagyrészünk együtt étkezett. Az együtt étkezésnél, hasonlóan a Tamás bácsi menzájához, sorbaállva vártuk sorrakerülésünket az asztalnál. Ezalatt az idõ alatt általában viccelõdtünk, rémhireket terjesztettünk és sokszor ugrattuk egymást. Innen ered rengeteg ugratási kaland, amelyek sokszor igen szellemesek és igen mulattatók voltak számunkra. Akik ugratva voltak talán nem mindig egyeztek meg ezzel a megállapitással. De ritkán fordult elõ, hogy az áldozat megharagudott volna az ugratásért, mert ilyenkor a társaság még jobban rászállt volna az illetõre.

Évfolyamunkon kedvelt alany az ugratásra Ping Feri volt. Ferit mindenki Ping Apónak becézte, mert 10-12- évvel idõsebb volt ná-

lunk. Feri tudomásom szerint soha nem haragudott az ugratásért. Sõt szerette amikor ö az események központjába keveredett. A történetek leírása hosszadalmas lenne és igazán csak az élvezné aki közel volt az eseményekhez. Azok pedig ismerik a történeteket, így azok részletezésére nem térek ki, de röviden megnevezek néhány témakört amelyek a következõk voltak: útlevél és vizum megszerzése az USA-ba való utazáshoz, autóvezetés tanulási bökkenõk, az új Volkswagen megvásárlás élményei, a lovagló iskola kalandjai, stb.

A viszonylag olcsó megélhetési viszonyok megadták a lehetõséget számomra, hogy az év alatt megtakarítsak egy kis pénzt. Ezt a pénzt természetesen arra akartam befektetni ami, legjobban hiányzott. Ez pedig egy jó minõségõ fényképezõgép volt. Én korábban is szenvedélyes fotós voltam, de sajnos fényképezõgépem a Dimitrov téri kollégiumban maradt amikor elrohantam a "balfi csatába", így a sok kalandozásunk alatt nem volt lehetõségem fényképezésre, ami nekem nagyon hiányzott. Ezt a hiányt egy Kodak Retina II C géppel és a hozzávaló felszereléssel végre pótoltam amely akkor és késõbb igen sok örömet hozott számomra.

Amint közeledtünk az év végéhez észrevettük, hogy a kanadai diákok már lázasan nézik a munkavállalással kapcsolatos hirdetéseket és pályázzák a nyári munkalehetõségeket. Mi ezen a téren újak és igen naivak voltunk. Természetesen mi is megkezdtük a pályázást, de csak egy helyre egy idõben. Eleinte úgy éreztük, hogy csak akkor pályázhatunk meg egy másik ajánlatot, ha az elõzõ nem jött be. Azonban hamar kitudódott, hogy az igen naiv elgondolás volt, így mi is nekiláttunk éppen úgy mint a kanadaiak, a kérdöivek sorozatos kitöltéséhez és tucatjával pályáztunk mindenfelé. Mind versenytársak lettünk az állásszerzés területén. Az elõzõ évi gyakorlati tapasztalatunk azonban segitett egy kicsit az állásszerzés téren.

Mi reméltük, hogy végzett munkánkkal meg lesz a lehetõségünk visszamenni ahol dolgoztunk vagy legalább is tudtunk arra hivatkozni. Ezért én erõsen koncentráltam tevékenységemet arra, hogy visszajussak a BC állami erdészethez. Velük kapcsolatba is léptem és az eredmény biztató volt, így egy kicsit nyugodtabban készülhettem a közelgõ vizsgákra. A vizsgaidõszak hamar oda is ért. A vizsgáztatás terén nem volt változás. Továbbra is a megszokott soproni rendszert használtuk, vagyis a szóbeli vizsgákat. A tantárgyak száma és az anyag komolysága miatt minden erõnket össze kellett szedni, hogy a rövidebb elõadási és felkészülési idõszak alatt ezt az évet is sikeresen befejezzük. Ezt meg is tettük. A vizsga eredményemmel meg voltam elégedve. Harmincnyolcunk közül a hatodik helyen végeztem. Különösen örültem az angol nyelvben elért eredménynek, ahol kiváló minõsítést kaptam.

Egyetemünkön egy másik említésre méltó esemény is történt. Mégpedig az ötödik évfolyam végzése. Õk lettek az elsõk a csoportból akik felsorakozhattak a sok száz kanadai közé diplomájuk átvételére. Ezzel befejezték egyetemi éveiket. Természetesen azok kivételével akik magasabb fokú diplomák elérését pályázták. Az akkori viszonyok között többen számitottak élni ezzel a lehetõséggel vagyis a mester és a doktori diploma megszerzésével.

A továbbtanulást nagyban ösztönözte az a tény, hogy a végzettek számára az állás lehetõségek az erdészetben nem voltak rózsásak. Különösen a házasoknak. A gazdasági élet is eléggé pangott és a végzett soproniaknak nyelvtudásuk és gyakorlati tapasztalatuk is viszonylag gyenge volt. Legalább is ezt mondogatták a kanadaiak. Emellett az ösztöndijak továbbtanulásra viszonylag bõven álltak rendelkezésre nem csak a kanadai egyetemeken hanem az USA-ban is. A lehetõségek az USA-ban különösen vonzóak voltak. A magas ösztöndíjak majdnem olyan jó megélhetést biztosítottak mint egy gyengébb állás, így a megélhetés mellett a nyelv és szakmai vonalon lehetett fejlõdni. Ezért a továbbtanulás egy igen logikus lehetõséggé vált és sokan éltek is vele. A 27 végzett hallgató közül 11-én tanultak tovább. A kb. 40 %- os továbbtanulási arány nagyban tetõzte a szokásos továbbtanulási arányt a UBC összes karját figyelembevéve. A tizenegybõl öten szereztek mester diplomát és hatan doktorátust. A mester diploma megszerzése újabb két év tanulást, tanítást, kutató munkát, disszertáció megirást és megvédést jelentett. A doktorátushoz elõször meg kell szerezni a mester diplomát és utána még három évet tölteni az egyetemen hasonló feladatokkal mint a mester programban, de magasabb fokon. Világosan látható, hogy a magasabb fokú diplomáért meg kellett dolgozni. Akik résztvettek ezek megszerzésében remélték, hogy ebbõl hasznuk lesz a jövõben.

A fenti történet, mint egy példa, kanadai diákéveinket diákszemszögbõl nézve mutatja be és a volt negyedévesek életét hangsúlyozza ahogyan azt én tapasztaltam. Szinte mindnyájunkat hasonló sors érte. Természetesen, emellett mindenkinek megvan a saját története, élménye és benyomása is.

Idõvel nemcsak az ötödévesek, hanem a többi évfolymok is végeztek szorgalmas tanulásukkal és tanáraink önfeláldozó oktatásával a "Sopron Divisio" keretén belül, vagy azon kivül más pályákon. Továbbá, minden évfolyamról nagy számban szereztek magasabb fokú diplomákat is, hasonlóan az ötödévesekhez. Végül mindnyájan elértük célunkat, hogy megalapozzuk karrierünket új hazánkban, Kanadában vagy más országokban.
(Háhn Fülöp, BSF'59, 'volt IV-éves').

U T A Z Á S A I N K

HAZALÁTOGATÓK

Hazalátogató Sopron Alumni élményeit, észrevételeit azért tarjuk fontosnak közreadni, hogy azok is, akik régebben voltak otthon látogatóban vagy csak rikán járnak haza, értesüljenek változásokról, fejleményekrõl és az utazók egyéni meglátásairól. A szélesebb látókör érdekében több hazalátogatót felkerestünk kérdéseinkkel.(A Szerk.)

Sopron...Sopron

2002 szeptemberében a Soproni egyetemen csavarogtam, kerestem a régi emlékeket. 1956-óta sok minden megváltozott és sok minden azért mégis a régi.

'Balek köszönj: jó szerencsét!'- a szellem nem változott, legalább is a diákok körében. A jövõre gondolva (ha valaha is jövök, mikor jövök ide vissza?) sokat fényképeztem, amit láttam jól 'lelõttem'. Meglepett a sok törött üveg és az általános elhanyagolt állapot, de legalább fényképen õrizzük meg a múltat.

Az Alapító Levél valójában csak felterjesztés a császárhoz ami Wilkens tanár kinevezését kéri. A képrõl nehéz elolvasni a

sok sokszorosítás után, de hát ez ott a szöveg:

Az erdészeti tanszék alapítólevele az udvari kamara felterjesztéséből "*mivel tehát a 15659. számú e hó 7-én keltjegyzék tanúsága szerint csak a legfelsõbb udvari és tartományi vadászmesteri hivatal az itteni javaslattal tökéletesen egyetért, hogy a , szolgálatra pályázok közül a wolfenbütteli D.H. Wilkens már azon tekintetbõl is a legalkalmasabb és legérdemesebb erdészeti tanárnak, mivel Wilkens :*

1.a bechsteini erdészeti intézetben már elsö tanár lett.

2.a szászországi Freiberg Bányász Akadémián a bányásztudományokban is kiképzést nyert.

3. mind az örökös tartományi bányavidékeken, mind Németországban, fõképen a Hartzban, Braunschweigben és Szászországban gyõjtött, az erdõismeret terén hasznos tapasztalatokat.

4. a természettanban és természetrajzban is járatos, elméleti és gyakorlati ismereteirõl és képességeirõl nem csupán mint erdészeti tanár, hanem saját erdészettudományi vonatkozású nyilvános müvek és értekezések által is meggyõzõ bizonyítékot nyújtott, ezért kegyeskedjék felséged a SelmeciK. Bányászakadémia részére meghatározott erdészeti tanári állást ezen közös és egyetértõ javaslat alapján, nevezett Wilkensnek legkegyelmesebben adományozni, aki képessegei mellett meg további bizonyítékokkal is rendelkezik, köztük a tanároknál olyan szükséges és nélkülözhetetlen azon adottsággal, hogy jó és érthetõ elõadás útján magát tanítványaival megértesse hogy minél elõbb behívható legyen és hivatalát legkésõbb február havában elfoglalhassa és erdõismereti elõadásait és tanítását megkezdhesse."

Dátum nem olvasható az eredeti kézzel írott szövegen, de valószínü 1808 vagy 1809 mert Wilkens 1809-ben megkezdte a tanítást. Ami meglepõ az az, hogy ezt a kacskaringós fogalmazást a császár megértette és jóváhagyta. Talán el sem olvasta, csak a száz és száz napi levél között ezt is aláírta. (Görgényi balek)

Interjú Kozák Antallal (BSF'59)

Tóni, most jöttél vissza Magyarorszagról; tudom gyakran jársz haza; mi volt célja mostani utadnak s mennyit idöztél otthon?

2003 augusztus 15 tõl november 1-ig voltunk legújabban Magyarországon, ebbõl az elsõ két hetet a Balatonnál töltöttük nyaralással, a következõ két hónap alatt pedig Sopronban mint ven-dégprofesszor szerepeltem, ahol két tárgyat tanítottam a dokto-randusz hallgatóknak. Emellet szakmai tanácsokkal segítettem egy fiatal kolleganõt aki az én korábbi tantervem alapján tanított statisztikát II éves hallgatóknak.

Ugye meghívásra mentél most is, hiszen tudom, hogy már többször tanítottál a Soproni Egyetemen hasonló alapon. Lassan náluk is Professor Emeritus rangot érdemelsz ki?

Igen. Elõször 1988-ban tanítottam otthon egy tárgyat, majd ismét 1993-ban két tárgyat, természetesen már a rendszerváltozás után. Az egyiket doktorandusz hallgatóknak 'Kisérletek tervezése és kiértékelése' címmel, a másikat pedig II.éves hallgatóknak mint 'alapstatisztikát' bár otthon 'matematikai statisztikának' szeretik nevezni. Kis kihagyással, már nyugalmazásom után, 2002-ben újra meghívtak fél évre vendégprofesszornak, ugyanazon tárgyakat tanítani. Ha 'Professor Emeritus' címet nem is de kaptam tõlük egy 'Diszdoktori' kitüntetést 1998-ban, amikor még a 'kommunisták' voltak hatal-mon. A címet természetesen az egyetem adományozta, de az akkori kormánynak jóvá kellett azt hagynia.

A 'doktorandusz' kifelyezéssel kapcsolatban érdekelne véleményed az otthoni és itteni posztgradualis képzés hasonlóságáról.

Õk természetesen a doktorandusz képzés alatt az itteni PhD programot értik, s ritkán hivatkoznak is arra az utóbbi jelzõvel, de vélemenyem szerint a követelmények igen különböznek. Érdekes, hogy náluk a Masters program nem is létezik, jobban mondva az õ ötéves alapfokú képzésüket tekintik annak megfelelõjének. Ezzel én nem értek egyet ha figyelembe vesszük az europai normákat is. Nálunk a Masters programra bejutni sem könnyü, ahhoz kell hogy a jelentkezõ legalább 76%-átlagos végeredményt tudjon felmutatni a Batchelor fokozat elérésekor. Ami azt jelenti, hogy az alapfokon végzettek csupán egy negyede nyerhet felvételt a magasabb fokozati programba, nem beszélve a helyszüke okozta megszorításokról.

Ezek ellenére, hallottam olyant, hogy otthon a mi 'Master' fokozatunkat elismerik úgynevezett 'kisdoktori' minõsítésnek. Mennyiben van ilyen hírnek hitele?

Tudok mondani példát két teljesen ellentétes megoldásról. Egy itt végzett 'magister' (nem erdészetbõl) otthon egy bizonyos 'megvédés' után símán megkapta a 'kisdoktori' címet, még egy "Sopron Alumni öszöndíj"-jal képzett hydrologus/vízgazdálkodástanos 'MSc' fokozatát otthon semmibe vették, arra kényszerítve a szenvedõ alanyt, hogy elhagyja hazáját s ismét itt Kanadában keresse boldogulását. Amit sikerrel meg is talált! Tulajdonképpen ezzel az egyénnel maradt abba az otthoniak sikeres próbálkozása az itteni Sopron Alumni ösztöndíj megszerzésére. Mivel az õ vegzõseiket mi itt Masters nélkül nem tudjuk fogadni PhD kandidátusként, a Masters kanditatura pedig nekik semmit sem jelent, egy tipikus 'catch 22' situació keletkezett (az egyedüli kivétel talán csak Orbay Laci volt, akit tudtunk PhD-re fogadni, mivel neki már volt két alapfokú diplomája). Ezután lett a mi ösztöndíjunból minden UBC diák számára nyílt lehetõség.

Röviden visszatérve az elõbbi témára, az otthoni doktorandusz kadidátusok felkészültsége hasonló-e az itteniekhez?

Erre konkrét példát tudok mondani. Itt kb. 40 évi gyakorlatom alatt nem volt 'bukott' diákom abból a tárgyból amit otthon is leadtam három alkalommal, ahol viszont 15-20 %-os sikertelenség mutatkozott. Ez nem szükségszerüen felkészültég hiánya, inkább a nemfegfelelõ hozzáállás eredménye, mivel sok doktorandusz munkalehetõség hiányában jelentkezik a továbbtanulásra.

Nem hasolít ez a helyzet saját negyven év elõtti helyzetünk-höz itt Kanadában, amikor sokan azért tanultunk tovább mert nem tudtunk jól fizetõ állásokba elhelyezkedni?

Nagyon is hasonló a helyzet. Magunkrol szólva, a magas arányú posztgraduális képzettség soproni csoportunkban (különösen saját évfolyamomon belül) fõleg annak tulajdonítható, hogy az 50-es évek végén és 60-as évek elején gazdasági pangás volt itt s a kevés állást az erdészet területén fõleg az angol nyelven végzett erdészek/erdõmérnökök kapták meg. Emellett 1959-ben

egyszerre, két magyar és egy angol nyelvü évfolyam végzett. Nagyon is lehetõnek tartom, hogy ha 1959-ben kapok egy jól fizetõ állást akkor nem lennék ma 'Dr' és nem lett volna belõlem 'professzor'.

Véleményed szerint hogyan viszonyulnak volt Alma Materünk mostani oktatói, diákjai a mi Sopron Alumni csoportunkhoz, vagy egyátalán tudnak-e rólunk, van-e tudatosan formált véleményük velünk szemben?

Szerintem sokkal többet tudnak rólunk mint amit mi gondolunk. Számon tartanak bennünket, érdeklõdnek irántunk és sokra értékelik eredményeinket, úgy az akadémiai vonalon mint az erdész szakterületeken. Majdnem mindenkirõl tudnak. Ez a meglátásom vonatkozik a nálunk 20-30 évvel fiatalabbakra is.

Vendégprofesszorságod áthidalta a rendszerváltás dátumát ami alkalmat adott arra, hogy megfigyeljed az ottani tanító gárda esetleg változó hozzáállását Sopron Alumni csoportunkhoz. Van-e ilyen észrevételed?

Ez egy nagyon jó kérdés. Csak fokozatosan változnak az emberek. Érdekes, hogy nagyon kevés ilyen változást tapasztaltam 1988 és 1993 között, amikor már alkalmuk volt jó pár évig a 'demokráciát' gyakorlni. Viszont a 2002-es és 2003-as látogatásomkor már teljes nyíltsággal viselkedtek irányomban, de még mindig meg van az a generáció amely 20-30 évet dolgozott a régi rendszer alatt, akik inkább sugdosódnak s csak szükebb baráti körben mondják el véleményüket.

Azok közé tartozol akiknek legjobb a kapcsolatuk a régi Alma Materrel, tehát jól tudod értékelni a köztünk lévõ viszonyt. Jó ez így ahogy van, talán lehetne jobb? Miben látod kapcsolataink javításának lehetõségét?

Itt lehetne javítani. Annak ellenére, hogy legtöbben már nyugalomba vonultunk, sokunknak van olyan gyakorlata különbözõ specialitásokban amikben tudnánk õket segíteni. Gondolok itt vendégproffesszorként tanítani, vagy csak elõadásokat tartani. Õk készek erre, de nekünk kellene kezdeményezni a kapcsolat felvételt. Talán korábban kellett volna kezdeni, amikor még aktívak voltunk s jobban benne voltunk területünk legújabb ismereteiben. No, majd a gyerekeink folytathatják! Emellett lehet segiteni õket anyagilag, mint ahogy többen teszik is, például a botanikus kert fenntartásában és lehet diákokat segíteni ösztöndíjjal. Nagyon kis összeg itteni vonatkozásban nagyon sok segítséget nyújt otthon kevésbé tehetõs diákoknak.

Áttérve általánosabb kérdésekre, milyen meglátásaid vannak az otthoni helyzetrõl, tapasztaltál-e változásokat korábbi látogatásaidhoz hasonlítva és javulást vagy az ellenkezõjét láttad?

Az életszivonal határozottan emelkedett és azt tapasztaltam az ország minden részén. További javulás várható az Európai Közösségbe való bekapcsolódástól is és két három kemény év után elérhetik egyes tagország színvonalát. Természetesen, elérni a német és francia átlagot még sokáig csak álom marad. Politikai vonalon viszont nem hogy javulást de az ellenkezõjét tapasztaltam. Elképpesztõ az a hang amit politikusaik egymással szemben megütnek a parlamentben s az ujságokban egyaránt. Az a durva, sértegetõ hang amit az ember hall és olvas az a magyar demokrácia túlkapása. Kell nekik legalább 10 év hogy hozzászokjanak a szabad szó Európaban vagy itt honos használatához.

Tartasz-e kapcsolatot rokonokkal, volt iskolatársakkal, milyenek azok életkörülményeik és hogy viszonyulnak a kanadai látogatókhoz?

A rokonságból csak két unokatestvérem maradat, akikkel szoros a kapcsolatom. Mindketten nyugdijjasok és jó körülmények között élnek. Volt gimnáziumi osztálytársaimmal sajnos megszakadt a kapcsolat, a kettõ,akivel tartottam kapcsolatot, sajnos meghalt. Az idén lessz érettségizésünk 50-ik évfordulója amin szándékszom résztvenni.

Beszélgetés Szanyi Lászlóval (Okl.em.'55)

Mi volt célja hazautazásodnak és mennyit idõztél otthon?

Mostani utam volt talán legszomorúbb magyarországi látogatásom mert ottlétünk alatt temettük el öcsémet, aki hat éve már súlyos cukorbetegségben szenvedett. Utamnak fõ célja volt hogy még életben találjam, amit éppen hogy elértem. Halála igen megviselt mivel nagyon közel voltunk egymáshoz. Másik célom volt a Nyugatmagyarországi Egyetem meghívásának eleget tenni egy szakmámba vágó elõadás megtartásával. Mi különben gyakran járunk haza, '90 óta két év kihagyással évente voltunk otthon és általában két hónapot töltünk az országban. Összességében már 30-szor látogattuk meg Magyarországot. Tehát van összehasonlítási alapom.

Honnan jött elõ ez az egyetemi meghívás; volt már velük kapcsolatod korábban is?

Hogyne, már 1992 óta vagyunk velük kapcsoltaban, amikor Winkler András, az akkori soproni rektor itt volt Vancouverben látogatóban, a Sopron Alumni vendégeként s egy napot töltött el ve-lem a McMillan Bloedel laboratoriumában, ahol én akkor még a papír 'nyomtathatóság'-ának és 'minõségi vizsgálat'-ának a feje voltam. Akkoriban alakították meg Sopronban a 'papíripari tanszék'-et, Kovács István docens vezetésével. Az õ meghívásukra mentem el Sopronba egy elõadás sorozatot tartani 1993-al kezdõdõen, öt évig. Visszavonulásom alkalmával megszakítottam a sorozatot, gondolván egy kis pihenésre, meg hát nem akartam lépést tartani a legújabb fejleményekkel. Tavaly nyáron viszont, Molnár Sándor a soproni Egyetem Faipari Karának dékánja, aki Vancouverben Kozákékat látogatta, erõsen hívott, hogy menjek el megint, legalább egy két órás elõadás erejéig a hallgatókat lelkesíteni, hogy igen is van a papírgyártásnak jövõje. Ismét összeszedtem hát a mondanivalómat és Hajdú Csaba (aki még könyökig benne van a fa és papíripar legújabb dolgaiban) nem kis segítségével összállítottunk egy '2000 éves a papírgyártás' címü dolgozatot, aminek fõ mondanivalója az volt hogy igenis szükség lesz papíripari szakemberekre mert a mostani gárda 10 éven belül kiöregszik és nincs elég utánpótlás. Jól sikerült az elõadás több mint 50 ember elõtt, a diákok mellett ott volt a faiparosok majdnem minden oktatója is.

Kellett-e elõadásod tárgyából vizsgázni a diákoknak?

Elõadásaim szeminárium jellegüek voltak és részét képezték faipari tantárgyaiknak, tehát a diákoknak jegyzetelni kellett, mivel elõadásaim anyagát a vizsgákon számonkérték tõlük. Megemlítem, hogy ugyanazokat az elõadásokat megtartottam a budapesti Müszaki Egyetem papíripari hallgatóinak is hasonló körülmények között 1995 és 1997 között. Ugyanis a Müegyetem papíripari hallgatói három év után Sopronba kell hogy menjenek lehallgatni azokat a tárgyakat, amelyek szükségesek a mérnöki diploma megszerzéséhez. Ezen a téren szoros kapcsolat van a

két Egyetem között; a soproni papíipari tanszék lényegében a Müegyetem papíipari tanszék 'kihelyezett' része.

Ha már ilyen gyakran fordultál meg a Soproni Egyetem oktatógárdája és diákjai között, akkor biztos van alapos véleményed arról, hogy hogyan viszonyulnak õk elvándorolt csoportunkról?

Akikkel legtöbb idõt töltötem, mint Wikler András, Szabadhegyi Gyõzõ, Molnár Sándor és Takács Péter, azok rendkivüli jó véleménnyel vannak rólunk, itteni Soproniakról. Ez fõleg azoknak köszönhetõ, akik minket otthon kéviseltek, segítségüket nyújtva a régi Alma Maternek, mint Kozák Tóni, Ifjú Géza, Grátzer Miki, Bódig Jóska és Balatinetz Jancsi. Palkovics Jancsinak szintén nagyon jó neve van körükben. Egy ideig tablóitok is ki voltak rakva a Rektori Hivatal folyosólyán de újabban nem láttam õket. ('Hírek szerint Koloszár rektor levette azokat, miután sok írásbeli támadás érte õket de újabban visszakerültek a falra'. A Szerk.).

Ha ilyen jók a kapcsolatok akkor talán nincs is azon javítani való. Ha javítani kellene, miben látod a szükséget?

Sajnos az erdészekkel nekem nem volt kapcsolatom, inkább a fások körében mozogtam, tehát ebben nem tudok segíteni. Megjegyzem, annyira gyarapodott a diákság fõleg más szakmákban, hogy az erdõmérnökök nagyon hamar kissebbségbe kerülnek ('már azok!' A Szerk).

Térjünk most általánosabb dolgokra. Milyen változásokat észleltél a politikai életben; javulást, pangást, esetleg romlást?

Erre nagyon nehéz válaszolni. Mindenbõl több van. Árubõségben rendkivül nagy a fejlõdés, az emberek igényei is nõnek, de ennyit panaszodni még nem halottam embereket. Érdekes, azok panaszkodnak legtöbbet akiknek meg van mindenük. Van olyan rokonom, ahol a négytagú családban négy zsebtelefon van, de panaszkodnak hogy nincs költõ pénzük. A politikai helyzet olyan amilyen; javuláshoz rendkívül hosszú idõ szükséges mert mentalitásukban kell hogy változzanak az emberek. Több mint negyven év alatt hozzászoktak ahhoz hogy állás akkor is van ha munka nincs és hogy a felelõsség az másnak a dolga.

Említetted korábban hogy rendszeresen találkozol volt gimnáziumi társaiddal. Milyen gyakran és milyen kordiális a kapcsolatod velük?

Minden évben van találkozó, váltakozva Pesten vagy Debrecenben, ahol 1951-ben érettségiztünk. A 36 végzõbõl még 28 él, de a talákozókra már csak 15-20 ember jár el. Ezek között viszont nagyon barátságos a kapcsolat. Érdekes módon az osztály minden tagja végzett egyetemet, sõt öten erdõmérnökök lettünk. Az utóbbiak közül kettõ sem az osztálytalálkozókra, sem az évfolyamtalálkozókra nem jár el. Egyikük, akivel valamikor barátok voltunk "mi van, haza jöttél hencegni"-vel fogadott, amikor felhívtam kapcsolatot teremteni. Persze, ez az ember másokkal szemben is hasonlóan viselkedik.A rendszerváltozás óta baráti körömben, sõt rokonaim körében is, két táborra szakadtak. Ez úgy tudom jellemzõ most az egész ország népére.

Jártál-e az ország más részein és mit tapasztaltál?

Feleségemmel együtt nagyon széles a rokonságunk s ezért sokat utaztunk, majdnem az ország minden részében. A változás amit láttunk mind javulást jelent. Azt mondják ismerõseim, hogy legtöbb helység a Széchenyi-terven belül kapott pénzeket a falu, község csinosítására használták. De észrevehetõ a különbség falu és falu között. Egyesek szerint azért mert a Széchenyi-terv pénz inkább oda csurgott, ahol a kormánnyal szimpatizáns helyi vezetõség müködött. Nincs is abban semmi sajátosság, még itt Kanadában is, ahol õshonos a demokrácia, elõfordul ilyesmi.

Minden európai utam Sopronon át vezet...

Az elmúlt években több alkalommal jártam Európában és minden útam Sopronon át vezetett. A város, Alma Materünk és környéke 1949 óta közel áll szivemhez, ahol jó barátokra találtam és vonzó erõvel hat rám minden. Sétálni a kockakövekkel kirakott utcákon, ahol minden kõ és ház történelemrõl beszél, számomra a menyországot jelenti. A 2003-as évben több idõt töltöttem el Sopronban és környékén mint a szülõfalumban vagy a rokonaimmal. A Wolner Hotel kényelmes szobájában otthonra találtam nap-nap után, ahová meghívtam kedves barátaimat ebédre és elbeszélgettünk a múltról. Név és születésnapokat ünnepeltünk és terveztük a jövõt, Isten segítségével.

Májusban ott voltam az Egyetem évzáróin, szeptemberben pedig a "Balek-hét" ünneplésein és az évnyitó ünnepélyeken a felújított Müvelõdési Házban (ma Liszt Ferenc Kúltúrközpont), ahol az ünnepély az erdész himnusz éneklésével zárult le és a SOTEX klubházban, ahol a faipari részleg tartotta évnyitóját amit az új faipari himnusszal fejezték be (aminek szövege és zenéje Winkler András professzor szerzeménye). De ott voltam a botanikus kertben is ahol Akadémiánk arany és gyémánt diplomásai megnyitották a Szent Borbála Emléktárlatot (Bányászati Múzeum), a Jenei Jankó Sándor (iskolánk elsõ rektora Sopronban) szobor avatásán és a hõsi halottaink megemlékezésén. Ezek a megnyitók mind nagy pompával folytak le. Megható volt látni az erdész és a faipari 'balekok' esküjét is.

Büszkeséggel láttam, amikor aranydiplomát kapott négy kanadai erdõmérnök; Licskó Zoltán és Radványi Tivadar, Albertából, Major Richárd Vancouverbõl és Soós József aki már visszatért Magyarországra.

Gratulálok Dr. Kozák Antalnak, a UBC volt volt professzorának aki ösztöndíjat adományozott egy erdész és egy faipari hallgatónak és Lux Andrásnak, aki ösztöndíjat ajánlott fel két fizikus hallgatónak. Arany, gyémánt és vasdiplomák mellett Soproni Alma Mater-ünk emlékérmeket és dékáni kitüntetéseket adományozott.

Öröm volt látni, hogy a hallgatók közül egyre többen viselik a 'valdent'. A 'valdenek' és a 'grubenek egyre díszesebbek.

Sajnos az öreg egyetem épületein egyre jobban látszik az idõ vas foga. Roskadoznak a tetõk, salétrom szívódik fel a falakban és húllik a vakolat. Kevés a pénz a restaurálásokra, nem szólván arról, hogy 50 év alatt csupán egy 'menza', egy szükös diákotthon és a könyvtár épült meg, míg a hallgatók száma nagyban emelkedett. Épületek hiányában nagy a zsúfoltság, néha a város átad egy-egy idõsebb épületet, aminek tatarozása többe kerül mint egy új épület építése. Õszintén nem írigylem a felelõs személyek gondjait. Ideje lenne, hogy a kormány egy nagyobb összegü támogatást adna ezeknek a problémáknak a megoldására, hiszen az erdõ zöldarany és az ország tüdeje. Jó erdészt és faiparost csak a megfelelõ körülmények között lehet nevelni, tanítani. Ehhez járulna a Botanikus Kert kellõ fenttartása is.

Látogatásom alatt beszélgettem Dr. Bartha Dénessel, a növénytani tanszék professzorával és Dr. Kocsó Mihállyal, a kert igazgatójával, akiktõl ugyanazt a választ kaptam: "a kert fenn-

tartása anyagi hiányban szenved... régen 40-50 munkás dolgozott itt ma viszont csak 9 ember van felfogadva". A kert állapota ezt mutatja is. Itt mondok köszönetet Ötvös Imre és Safranyik Laci Victoriaban élõ kollegáinknak, akik az elmúlt évben a növényjelzõ táblák felújítására adakoztak, aminek eredményeként javulás mutatkozott a kert karbantartásában. De ott még sok munka lenne.

A kertben (ami 'természetvédelmi terület') sétálva jött agyamba a gondolat, hogy egy alapítványt kezdeményezzek 'Friends of the Botanical Garden' név alatt, hivatalosan regisztrálva, hogy 100 dolláron felül adakozók adományaikat adólevonásra fel-használhassák. Az alapot $10,000 adományommal meg is nyi-tottam a Nation Trust-nál. A továbbiakban szeretném a különbö-zõ otthoni faipari vállalatokat, természetbarátok, erdõmérnökök és a botanikus kertek vezetõinek részvételét is kieszközölni az alap támogatásában. Célom az, hogy az alapösszeg évi kamatát felhasználhassuk a Botanikus Kert fenttartására. Ezennel intézek felhívást a Sopron Alumni tagjaihoz is, hogy aki tud az segítsen az alap növelésében. Fa és növényismeret nélkül jó erdészt nem lehet nevelni, emellett a Botanikus Kert a Sopron város egyik gyöngyszeme. Minden jó tanácsot ezzel kapcsolatban szivesen fogadok, s ha lehet levélben, mert a szó elszáll, de az írás meg-marad. (Adományokat a Sopron Alumni -'Friends of the Botani-cal Garden'- névre lehet kiállítani és címemre elküldeni).
Jó Szerencsét. (Palkovics János, alias Palkó, BSF'58)

'Írásos beszélgetés' Major Richárdal (Okl.em.'53)

Mi volt célja hazautazásodnak és mennyit idõztél otthon; -Milyen gyakran látogatsz haza? -Merre jártál az országban?

Általában 2-3 évenként látogatunk haza. 2003-ban meghívót kaptam az Egyetem Erdészeti Karának dékánjától 'Aranydiplomám' átvételével kapcsolatban. Augusztus 22 és október 2 között tartózkodtunk otthon. További céljaink között szerepelt 50 éves házassági évfordulónk megünneplése az eredeti környezetben 2003 aug. 29-én; továbbá résztvennünk évfolyamom 50 éves találkozóján szept. 1 és 2-án; rokoni és baráti látogatások beiktatása (Balaton-felvidéki szüret rokoni környezetben), valamint közremõködés sógornõm ügyeinek és kanadai látogatásával kapcsolatos hivatalos tennivalók intézésében.

Évfolyami találkozónk, a múlt találkozókhoz hasonlóan meghitt, testvéri hangulatban zajlott le. Dr. Andor József évfolyamtársunk az aulában tartott délelõtti felemelõ beszéde után díszvacsoránkat egyetemi környezetben tartottuk ahol'aliás Balambér' (Fodor Imre, okl.em, régmúlt zenekarunk kiváló szakszofonosa) tárogatóján kísérte a diák és magyar dalokat zengõ aranydiplomás öregdiákokat. Szept. 3-án a tiszteletdiplomák "ünnepe" a sopron-selmeci hagyományok jegyében a Bánya/Kohó/Erdõmérnöki karok részvételével a Miskolci Müszaki Földtudományi Kar által felavatott Szent Borbála Emléktárna megnyitásával kezdõdött az egyetem Botanikus Kertjében, azt követve Jenei-Jankó Sándor szobrának leleplezése, amelyet többek között az egyetem rektorának, majd dékánjának beszéde követett a fõépület aulájában, üdvözölve a meghívott akadémikusok, professzorok, vas-, gyémánt és arany-diplomás mérnökök karát. Az egyetem éttermében megrendezett díszebéd után a Sopron városi Liszt Ferenc Kulturális Központban vette kezdetét tradicionálisan felemelõ hangulatban az Ünnepélyes Tanévnyitó. Az ünnepséget Dr.Faragó Sándor rektor nyitotta meg, utánna jött Dr. Mészáros Károly, az Erdõmérnöki kar dékánja és Dr.Mang Béla, helyettes államtitkár. Ezután következett a tiszteletdiplomák ünnepélyes átadása: 1-1 erdõmérnöki és bányamérnöki 'Vas-'; 12 erdõmérnöki, 3 bányamérnöki és 3 kohómérnöki 'Gyémánt-'; 62 erdõmérnöki, 38 bányamérnöki és 10 földmérõmérnöki 'Arany-diploma'. Az ünnepség példás módon volt megrendezve és lebonyolítva a selmeci hagyományok jegyében. Mindezek ellenére, leginkább egy számomra megrendítõ számadat az, amit magammal hoztam errõl az emlékezetes napról, a felsõoktatást képviselõ államtitkár úr szomorú megjegyzése: "a mai napon ugyanannyi elsõosztályos kis magyar elemista kezdi meg tanulmányait, mint amennyi elsõéves egyetemi hallgató".

Otthontartózkodásunk alatt fõleg Sopronban és a környezõ falvakban, a soproni erdõkben, Balatonfelvidéken és Budapesten jártam. Sajnos, a többi betervezett látogatásaim elmaradtak.

Milyen (általános) változásokat észleltél utóbbi látogatásod alkalmával; -Életszínvonal változások?-Vannak-e meglátásaid a demokratikus államrend magyar változatával kapcsolatban?-Szerinted milyen változások/váltások járnának jó eredmnnyel?

Meglátásom szerint a magyar társadalom jelenleg is többletmunkával igyekszik felzárkózni a nyugati társadalmakhoz, aminek egészségileg és szellemileg is (ha úgy tetszik, lelkileg) meg van az ára. Általános a nemtetszés a jelenlegi kormányzat produkcióit illetõleg, de érdekes módon senki sem szavazott azokra. A napirenden lévõ gazdasági és politikai botrányok mellett vállvonogatva megy el a társadalom nagy része, mert akik azt elkövetik, azoktól már megszokták (nem újdonság). Ami a demokratikus államrend állapotát illeti, ellentétben az 'átlag-magyarral', nehezen tudok erkölcsileg feleletet adni arra, hogy azok, akik a közelmúltban egy homlokegyenest ellenkezõ ideológia és parancsuralmi rendszer "harcosai" voltak, ma 180 fokos fordulattal képesek elhitetni a magyar társadalommal, hogy õk nem azok, akik voltak.

Ellentmondásosnak találom azt, hogy az Európai Unió (amelyhez rövidesen csatlakozik a Magyar Állam) egyre nagyobb gazdasági súllyal és önállósággal rendelkezik, szemben a USA nemtetszésével; de a magyar kormánykörök inkább az amerikai érdekek elkötelezettjei. Hosszú távon a Magyar Állam az Európai Unió elkötelezettje kell, hogy legyen, ha annak eredményesen a tagja akar maradni. Azaz a beharangozott 'rendszerváltás' nem várathat magára a végletekig.

Tartasz-e kapcsolatot rokonokkal, volt iskolatársakkal és mi a véleményed életkörülményeikrõl? Általában hogyan viszonyulnak õk a (kanadai) látogatókhoz és vannak-e elvárásaik felénk?

Több magyarországi rokonommal és barátaimmal tartom fenn a kapcsolatot, hasonló módon volt gimnáziumi és egyetemi évfolyamtársaimmal is. A hozzánk közelállókkal levelezés és telefon útján érintkezünk még a nagy többséggel 5 évenkénti találkozók alkalmával. Barátaink és rokonaink túlnyomó többsége értelmiségi beállítottságú s ennek következtében életkörülményeik ahhoz igazodnak. Ennek a körnek hozzánk való viszonya bizalmas és jónak mondható. Mindennek ellenére érezni lehet azt, hogy minket azért szerencsésebb idegeneknek tartanak, aminek véleményem szerint a több évtizedes elszigeteltség és rosszindulatú propaganda az oka. Ez a tapasztalatom a tõlünk távo-

labb állóknál még inkább érezhetõ. Általános emberi tulajdonság az, hogy a szerencsés ('jómódú'?) idegen mindig adós marad.

Sopronban vettél-e fel kapcsolatot a mostani oktató gárdával? Véleményed szerint hogyan viszonyulnalnak õk a Kanadába került csoportunkhoz (a Sopron Alumni-hoz)? -Van egyátalán tudatosan formált véleményük rólunk?

Az elõbbiekben vázoltak részben válaszolnak a feltett kérdésre. Akikkel találkoztam mind elõzékenyen viszonyultak hozzánk. Tekintve, hogy személy szerint a soproni csoporttól függetlenül hagytam el az országot '56-ban, nem érzem magam hivatottnak véleményemet nyilvánítani ilyen vonatkozásban. A tiszteletdiplomák megkülönböztetés nélküli átadása s a vele kapcsolatos ünnepségek példás nagyvonalú lebonyolítása arra enged következtetni, hogy a múltban szokásos rideg politikai elzárkózottság feloldódott, amit ugyancsak bizonyít a nemrég még kategorikusan eltiltott 'selmeci hagymányok' felújított tisztelete (az Egyetem vezetõi által is).

-Miben tudnánk az otthoniakat segíteni?

Temészetesen, a Soproni Egyetem is mint minden más felsõfokú oktatási intézmény anyagi gondokkal küzd. Minden politikai emigráció végeredményben egy 'halálra itélt vállalkozás', ami a legjobb esetben is egy-két generáció fenntartására képes. Nemes vállalkozás az ha tehetõs gazdasági körök jelentékeny anyagi segítséget képesek nyújtani az Alma Maternek. Ennek vannak különféle módjai, amin lehet elgondolkodni.

VILÁGJÁRÓINK

A Maják földjén

Bizonyára mindenki hallott a maják misztikus világáról, mely Mexikó Yukatán félszigetén, illetve Mezo-Amerikában van. Ez a különös világ még 1962-ben csigázta fel az érdeklõdésemet, amikor Dél-Mexikóban a Monte Alban piramisait volt alkalmam látni. Sajnos, ekkor még járható út nem vitt Yukatánra, sõt még a pánamerikai út sem volt összekötve. Most novemberben ez az álmom is beteljesült: Cancún közelében lévõ üdülõváros – ahol feleségemmel és Pintérékkel dagonyáztunk – kitünö napi túrákat ajánlott a Maják földjére. Kényelmes, légkondicionált buszok szállítják az érdeklõdõket a célba.

A maja nép lakja még ma is teljes egészében Yukatán dzsungeleit, – kivéve egy-két gócot. Számuk két és fél millióra tehetõ. Sajátos alkatú, alacsony termetü (150 cm.), finom arcvonású, sasorrú, rövid nyakú emberek. Ki gondolná, hogy ezek az emberek csodálatos kultúremlékeket hagytak örökségül?! E nép eredete még ma is vitatott. Több elképzelés van arról, hogy direkt leszármazottjai az inkáknak, – avagy fordítva, de olyan feltételezés is van, hogy õk az egyiptomi piramisépitõk utódai. Még a mai napig is megtartották nyelvüket, gyermekeik csak iskolás korban tanulnak meg spanyolul.

A maja nép már k.u. az elsõ században város-államokban lakott. Óriási fallal körülvett piramis városaik voltak és a végtelen dzsungel övezte õket. Ugyanakkor a városokat jól kiépített utak kötötték össze, és élénk kereskedelem folyt a városok között. A köznép a dzsungelben földmíveléssel foglalkozott, ahol fõleg kukoricát és babot termeltek, melybõl rendszeresen adóztak uraiknak. A szegényes talaj miatt két évenként átengedték a termõföldeket a dzsungelnek, és újabb termõterületeket tisztítottak ki.

Társadalmuk három csoportra osztályozódott: Az elsõbe a papok és a harcosok tartoztak. Õk képviselték a felsõ osztályt, és közülük került ki a szakláris király-pap. A második csoportot a kereskedõk és kézmõvesek alkották, akik bizonyos elõjogokat élveztek. A harmadik csoport volt a teherhordóké (nem ismerték a kerekes jármüveket), földmüvelõké és a rabszolgáké.

Vallásuk megkövetelte a véráldozatot. Élõ rabszolgák szívét tépték ki, és azt ajánlották fel isteneiknek (*Chac*-nak, illetve *Kukulkán*-nak) a bõ termés reményében. Aszály idején pedig koko levél tejájától elkábult tizenöt éves szõz lányokat vetettek be a 30-40 méter mély áldozati kutakba, az un. *Senote Sagradok*-ba, hogy kedveskedjenek az esõ-istennek.

A magas kultúrájuk tanujelei a ma is jó állapotban lévõ piramisaik, templomaik, csillagászati obszervatóriumaik, labdajáték tereik, óriási piactereik, melyek a görög agorákkal, illetve a római fórumokkal vetekszenek. Nem utolsó sorban említeném meg a világhírõ maja naptárt, mely nemcsak a 365 napos évet mutatja pontosan, de mutatja a nap-éj-egyenlõség és a napfordulók napjait, és ezer évvel elõre jelzi a nap-, illetve a holdfogyatkozásokat is.

Kényelmes autóbuszok naponként indulnak Cancúnból a feltárt romvárosokba, nevezetesen *Chichén Itza*-ba, *Cobá*-ba és *Tulum*-ba. Õszintén ajánlom minden igényes érdeklõdõnek!

(Bölecz Béla, BSF'59)

Kínai utam

Gyerekkori álmom teljesedett be, amikor alkalmam lett 2001 május 1-én Kinába utazni négy kínai társsal, akiket csak az utazási irodán keresztül ismerkedtem meg. Kinában a hivatalos nyelv a mandarin de utitársaim csak kantonézul beszéltek. Kinában több mint 400 nyelv használatos és 55 különbözõ ethnikum van elfogadva önnáló nemzetiségnek (egyesek szerint ez a helyzet veszélyeztetheti Kina egységét is!); a "kínai" elnevezés lényegében csak egy gyüjtõ fogalom.

Tizenkét órai repülés után ékeztünk Sanghai-ba és egyenesen városnézésre mentünk a Huagpu folyó parti korzón. Úgy látszott, hogy az egész város ott volt, mozdulni is alig lehetett. A ködben alig látható túlsó part s a hajók sokasága nagyon ingereltek fényképezésre s amíg én abban elmerültem, társaim tovább haladtak. Szóval az elsõ órában Kínában elvesztem; nehéz leírni, amit akkor éreztem, elveszve a tömegben és a körülöttem nyüzsgõ 10,000 kinai között megtalálni négy kínai utitársamat. Mivel a helyiek alacsony termetüek, gyorsan felálltam egy kõre és vártam még idegenvezetõnk megtalál. Sanghaiban mindenki ott megy át az úttesten ahol s amikor akar. A piros lámpát semmibe veszik; gyakran 40-50 ember állja útját a zöldlámpát kapott autóknak.

Este a csodálatos Shanghai Cirkuszba mentünk. Láttam egy

A csodálatos Li folyó

férfit, aki 24 széket (kb.120 kg) egyensúlyozott homlokán majd egy gömbben 4 motorbiciklis száguldozott keresztbe egymásnak; kettõt már láttam itt Kanadában is de négyet most elõször. A büvésznõ is fantasztikus volt; egy álványon álló fali órába berakott egy lányt majd azt kardokkal átszurkálta; amikor kinyitotta az ajtót kijött a lány s még négy másik lány! Késõbb egy lányt két kard hegyére fektettek; egyik kard a toroknál, másik a bokánál. Akkor elvették a bokánál lévö kardot s egy karikát huztak át mutatván hogy a testet nem tartja semmi. Ilyen magas fokú mutatványokat soha nem láttam, már csak ezért is érdemes volt ide utazni.

Másnap elmentünk megnézni a közeli 800 éves Zhozuang várost, amit a kelet Velencéjének neveznek, mivel gondolákkal közlekednek. Rövidesen az ENSZ védelmébe kerül mint a 'világörökség' része. Sok magyaros arcot láttam itt a helyiek között. A keskeny utcákban a nagy tömeg miatt alig lehetett fényképeni és hogy el ne veszítsük egymást, kézenfogva vonultunk. Este felmentünk a 128 emelet magas Shanghai TV toronyba, ahol a mögöttem álló nõ megkért lefényképezni kisfiával, mert hát nekem olyan szép nagy orrom van! Itt a fehéreket nagyorrúnak hívják!

A hatodik napon hajóra szálltunk a Yangtze folyón és árral szemben haladtunk Kína belsejébe. A folyó három szorosáról nevezetes, ami hammarosan el fog tünni a 150 méteres hydroelektromos energia termelésre épített gát miatt. Szomorú volt látni a folyó parton az elhagyott épületeket. Másfél millió embert kell kitelepíteni. Sok-sok generáción keresztül laktak itt emberek. Másnap, korai kezdés után egy kisebb csónakon Shennong patakot látogattuk meg. A meredek sziklafalak között õsidõk óta evezõs, s partról kötelekkel vontatott, csónakokkal közlekedtek az emberek a fentebbi falvakba.

A kilencedik napon Chonggingban elhagytuk a hajót egy 120 méteres ingó- mozgó palló építményen. Életemben ritkán fordult elõ, hogy hordárt fogadtam, de itt az vitte csomagomat ki a partra Este már repültünk is tovább Guilinba, ahol egy újházas fiatal asszony lett a vezetõnk, aki, doktori kandidátus volt angol nyelvbõl. A következõ napon a Li folyóhoz mentünk hajókirándulásra, csodálatos tájak közé (70 fotót lõttem pár óra alatt), ami életem egyik legelfelejthetetlenebb élménye lett. Aznap este népi táncot és akrobata bemutatót láttunk a helyi egyetemen. A zene nagyon magyarosan hangzott! Késõbb, vezetõnk elvitt bennünket találkozni férje barátjaival a diákszálláson (mindannyian kisdoktori disszertációikon dolgoztak közgazdaságtanból). A diákszállás négy vaságyból állt, mindenféle szekrény nélkül; a ruhák drótokon lógtak a szobában s kint a folyosón. A szegénység megdöbbentõ volt. Másnap a híres 'Nád-síp' barlangba menünk, ahová emlékezet óta menekültek emberek háború, és más veszély idején, de egyetlen letört cseppkövet sem láttam. Általában a kinai emberek harmoniában élnek a természettel.

Este tovább utaztunk repülõvel. A repülõtéren francia csoport van; Trianon jutott eszembe ahogy rájuk néztem. Utunk célja meglátogatni az évszázad legnagyobb archeologiai felfedezését Xi'an-t, ami Kina fõvárosa volt 11. dinasztia korában. A muzeumban láttam egy 6,000-éves kõtáblát amin a magyar rovásírásra hasonló vésetek voltak. Küldtem képet róla magyar rovásírás tudóknak, akik láttak hasonlatosságokat. Persze se a kinaiak se a magyarok nem tudják megfejteni. Volt itt egy aranyszarvas is, ami a mi csodaszarvasunk ábrázolására hasonlít. Emellett láttunk 2,200-éves papírt, bronzlámpát füstszõrõvel. A város fala 14 km hosszú és 12 m széles, a bástya kiugrók 60 méterre vannak egymástól ami megfelel egy nyíllövés távolságának. Igy védték a falakat az ostromlók létráitól.

Utazásunk 12. napja: hosszú éveken át vártam erre a napra. Szemben állok a 2,200-éves terrakotta katonákkal. A torkom kiszárad, sírás fojtogat; eljutottam ide ahova csak álmaimban mertem eljönni (tehát minden akadályt le lehet gyõzni, csak akarni kell!). Kiderült, mások is hasonlókat érztek a terrakotta figurák közelében. Egy nagy teremben 360°-os vetitõ vásznon bemutatták a katonák történetét. Furcsa érzés volt a terem közepén állni egy lovas csata kellõs közepén. Mikor felénk vágtattak a lovasok, mindenki lebukott, olyan hüen adták vissza a jelenetet. A terrakotta katonák egy császárt sírját õrzik. Minden figurának más az arca; valódi emberekrõl mintázták õket. A sír körüli négy árok közül csak egy van kiásva (1087 katonával!), a

többit csak akkor ássák ki ha a tehnologia eljut arra fokra hogy megakadályozzák a penészedést s a színek elhalványosodását. Itt láttam szitén 2,200-éves bronz kocsit bronz tengellyel, bronz esernyõvel. A kereknek 30 küllõje van, a kocsit hat bronz ló húzza. A sírt véletlenül találták meg kútásás közben, megtalálóját, aki az elõcsarnokban dedikálta az 'Ásatás története' cimü könyvet, egy évig kellett tanitani arra a 8 kinai betüre ami a nevét jelenti. A kiásott katonák darabokra lettek törzdelve 300 ével betemetésük után a következõ dinasztia által de minden darabot a helyén hagytak, csak össze kellett azokat illeszteni. X'ianba visszatérve meglátogattuk a 2,649-éves 'Vadliba pagodá'-t, ami most muzeum de eredetére már nem is emlékszem. Megdöbbenve láttam viszont több mint 100 KFC (Kentucky Fried Chicken) kivilágitott hirdetést város fõ utvonalán.

Este Beijingbe repültünk és 23:40-kor érkezünk az 5-csillagos Kum Lun hotelba, ahol nem tudtak helyfoglalásunkról. Telefonálás jobbra-balra eredménytelenül. Éjfél van a lámpákat oltogatják.Vezetõnk majdnem sírva követeli vissza útleveleinket a szálloda portásától. Ekkor gyakorlott soffõrünk veszi kézbe a dolgot s kijárja, hogy fejenként 400 kanadai dollárért kapunk szobát s a szükséges pénzt is megszerzi egy automatából. A reménytelennek tünõ helyzet után végre luxus szobákban pihenhettük ki a fáradalmakat. (Késõbb derült ki, hogy volt helyfoglalásunk, de elfelejtették berakni a komputerba, amiért senki sem kért tõlünk bocsánatot!). Másnap megmutatták a Tienanmen teret, ahol tankokkal verték le a diákok forradalmát. Persze erről vezetõnk nem beszélt, mi meg nem kérdeztünk, de én halkan megemlékeztem a hõsökről. Utánna a 'Tiltott Város'-ba, a volt császári palotába mentünk, hol sok érdekeset láttunk, de utunk 13.napján már nincs meg az újdonság, a különlegesség varázsa. Különben, homlokom olyan mint a smirgli papir; a mongol sivatagból a szél behordja a port a városba és mindent és mindenkit bevon finom homokszemcsékkel.

Utolsó napunkon a 'kinai nagy falat' másztuk meg, Shui Guannál. A 6,000 km hosszú falat az északról betörõ törzsek ellen építették Krisztus elõtt a hetedik évszázadban kezdõdõen. A fal cikkázva megy egyik hegy csúcstól a másikig. 1368-ban, a Ming dinasztia idején kezdték el újjáépitését, ami megint 200 évig tartott. Mint egyedüli emberi épitmény, a holdról is látható! Nagyon nehéz a lépcsõkön közlekedni, rendkívüli nagy méretük miatt. Ennek ellenére, mint egy fiatal kölyök úgy szaladgáltam fel s le a meredek lépcsõkön. A legmeredekebb részeken drót keritések vannak s gumi kerekek odarakva hogy a lefelé gurulókat felfogják. Fiatal lányok és fiúk itt is megkértek, hogy mellém álhassanak fényképezkedni; már kezdtem megszokni.

Tizenötödik nap: elérkezett a hazaindulás napja. Mint mindég most is elõre izgulok a biztonsági kapun átmenni a filmekkel, de most a hatodik vizsgálaton is sikerült átvinni röntgenezés nélkül. Szomorú voltam otthagyni ezt a csodálatos országot és népét, a 8-20 fogásos étkezéseket. Az ízek csodálatosak voltak magyar szemmel nézve is. Nem lehet összehasonlítani a kínai 'kommunizmust' a magyarral (már ahogy arra emlékszem), õk elsõsorban kinaiak akik most éppen kommunisták.
(Draskóy György, BSF'61)

LÁTOGATÓINK

Kanadai látogatás

"Magyart keresõ õseink a klasszikus történelem folyamán min-dig keletnek indultak el. Mit is tehetett volna mást Juliánus barát a málhás lovak idõszakában, hiszen akkor a 12. században még az Újvilág is Columbus Christofra várt, avagy Körösi Csoma Sándor a 18. század végén, amikor se vasút, se repülõ nem állt rendelkezésre?

Mennyivel egyszerõbb volt számomra ez év júliusában Zürichben lányom és unokám kiséretében repülõre szállni és napnyugat felé magyarokat keresni és találni.

Útvonalunk a következõ volt: Calgary-Sziklás Hegyek-Vernon-Fraser folyó völgye-Victoria-Vancouver. Egy Európában élõ embernek, fõleg még olyannak aki egész életében a természet szolgálatában állott, mindig egy hatalmas érzés Kanadába megérkezni. Olyan mintha kinyilna a világ, láthatatlan kezek a tért széthúznák, mint szorgos asszonykezek a rétestésztát. Még az ég is tisztább, mások a felhõk, a pillantás szabadon jár körül. Több mint 20 éve, hogy itt jártam utoljára, de a megérkezés emléke változatlan maradt. Nem volt nehéz az európai összezártságot levetkõzni és kitárt szemmel-szivvel elindulni magyarokat keresni. Persze ez nem ment olyan gyorsan, mert elõször Calgaryban az aktiv lovagló unokám és lányom kívánságára a világhirü Stampede-Rodeo rendezvényre mentünk el megcsodálni a Bronco-lovaglegények egyensúlyérzékét és a Catcher-Cowboyok ügyességét.

Innen aztán bérautóval indultunk nyugat felé. Bár ez a csodálatos meleg nyár végigkísérte az útunkat, mégis boldogok voltak a lányok a kofferekbeni pulloverek miatt, midõn Lake Louisba érkeztünk. Itt ismerkedve a környék szépségeivel meg kellett állapitanom, hogy Cooper, Szürke Bagoly, E.T. Seton és a többi nagyszerü leírója a Rocky-nak mennyire megoldhatatlan feladatnak látott, amikor a természet csodáinak e kimeríthetetlen tárházát próbálta szavakba foglalni. Minden útkanyar, minden fordulat újabb és újabb meglepetéssel szolgált, a madár és állatvilág képviselõi üdvözöltek bennünket, ha nem is mindig érdektelenül, gondolok itt a piknik helyek mókusaira és szemfüles madaraira. Lenyügözõ Banff határában, kinn az õserdõ közepén a híres Springs Hotel, szimpatikus és ízletes ételkínálataival mindez elérhetõ árakkal.

Búcsút véve Lake Louisban a Hotel Post által nyújtott kényelemtõl tovább indultunk Vernon felé ahol Tóth Géza barátomék vártak ránk. Útközben a különbözõ Nemzeti Parkok gyöngyszemeit (vízesések, hatalmasra nõtt õshonos facsoportok, vadvizek morajlása, napsütésben sziporkázó gleccserek és fõként erdõ, erdõ és erdõ) csodálgattuk itt-ott tátott szájjal és sokszor csendes áhitattal.

Ildikó lányom volt egész úton a megbízható navigátor, így zökkenõmentesen értünk el Vernonba, ahol a város "Bella Vista" nevõ napsugaras domboldalán ráakadtunk Géza szép házára és a háziúrra, aki éppen autómosással volt elfoglalva (talán pont vendéget várt!?)

Nagy volt az öröm újra találkozni és messzemenõ vendégszeretetüket élvezni. Sok éjszakába nyúló beszélgetés, a nosztalgia kútjából elõhalászott emlékek, nevek, elmúlt boldog pillanatok és vidám diákcsinyek villantak fel az Okanagan tó meleg nyári

éjszakáiban. A hold ezüst létráját végigfektette a tavon és azt hiszem egyikünk sem lepõdött volna meg ha most, pont most dugta volna ki fejét a vízbõl Ogopogo, a tó rejtelmes lakója.

A vernoni hét túl gyorsan röppent el, de felejthetetlen élményekkel gazdagodtunk. Nevek mint: Sugar Lake, Silver Star, Frank Store, Gray Monk borászat, a vernoni müvész-party, a Best Western Lodge tanszék immár számunkra örök fogalommá valtak. Nehéz volt búcsút venni Diane meleg szive diktálta körültekintõ figyelmességétõl, a rokonság barátságától, Andrea lányuk müvész környezetétõl, June nagymama farmjától és lovaitól. Azt hiszem pont a búcsú pillanatában repült egy muslinca a szemembe! Éreztem, egy barátnál voltunk vendégségben.

Kitünõ térképanyaggal felszerelve, a hotelfoglalással és az autóskompra rezervált jegyekkel a tarsolyunkban továbbindultunk Victoria felé. Géza szervezte a további útunkat is mondván, hogy Victoria határában majd "Vlaszaty Dönci fog rátok várni".

Nézelõdve, ismerkedve az ország történelmével a Fraser-folyó vezetett minket Fort Langley városkáig. Miután az eröditmény udvarában müködõ aranymosodában nem gazdagodtunk meg, vacsora ügyben egy Steak House-ban telepedtünk le finom T-bone steak-röl álmodozva. De sajnos sem lett belõle semmi, mert unokám Martina még csak 14 éves és ezért ebbõl a vendéglõbõl udvariasan de határozottan kirúgtak minket. De azért ezen az estén sem maradtunk éhen.

Másnap megleltük Tsawwassen-ben a kompkikötõt és a kompot, igy programmszerüen átértünk Swartz-Bay támaszpontra. Innen aztán úgy a navigátorom mint én is kissé szivdobogva gurultunk Victoria felé.

Le se lehet irni, átélni kell azt az érzést, hogy mit is jelent sok száz kilométert egy számunkra ismeretlen kontinensen áthajtani, hogy egy megbeszélt Shell kútnál, egy megbeszélt idõben egy vigyorgó évfolyam társ kitárt karokkal várjon és fogadjon minket! Ez a sokat emlegetett soproni szellem öröksége!

Victoriában Németh Jóska és Mary vendégszeretetét élvezetük három napig, közben Dönci is kalauzolt bennünket. Voltunk a "nyúl tenyészetérõl" hires egyetemi kempuszon is, Butchart Gardens virágözönében és találkoztam a Victoriában élõ 3 volt évfolyamtársammal: V. Dönci, N. Jóska és P. Lehel személyében.

Bizony még az Oak Bay csendes légfuvallata is odacsodálkozott, hogy min is derül és kacag ez a négy lassan öszbecsavarodott fejü ember igy teljesen megfelejtkezve a világról!

Rövid látogatás Lehel Csipkerózsikát emlékeztetõ kolibrisvirágos kertjében, Dönciék ápolt házában, Jóskáék hires borospincéjében, majd még egy tiszteletkör Victoriában (ez a város szerintem a világ legszebb városkái közé tartozik) és újra a Trans Canada Highway-n gurultunk immár észak felé. Felejthetetlen marad számomra a kertváros buja növényzete, a hajnali tengerparti séták a féllábon silbakoló vadlibák mellett, a rend, a takaros házak és középületek, a graffiti nélküli falak és mütárgyak, a Parlament és az Empress Hoteltõl átölelt festõi kikötõ a pezsgõ, vidám vásárra emlékeztetõ nyári forgalmával.

Útközben megtekintettük Duncan városkában a First Nation muzeumot, Chemainus házfalfestményeit és MacMillan Park ménkü nagy duglász fenyõfáit. Majd az autóskomp visszavitt minket a kontinensre Nanaimo-Horseshoe Bay útvonalán .

Vancouver elõtt jött nekem, a fegyelmezetlen európai autózáshoz és forgalomhoz szokott vezetõ számára, egy hatalmas meglepetés: megállás nélkül fonódott össze öt autósor a Lion's Gate egy sorára! Ez Európában elképzelhetetlen lenne álldogálás nélkül. Nem láttam egyetlen idegeskedõ, gesztikuláló autóst sem, sem ott, sem elõtte az országutakon. De annál több segitõkész, barátságos útmutató embertársat!

Aztán ott álltunk Vancouver határában, elbüvölten nézve ennek a lüktetõ világvárosnak imponáló körvonalait, csillogó toronyházaiban tükrözõdõ épületeit, nagyvonalú parkjait és a mindenütt jelenlévõ tengerpartját. Nagyon is át tudtam érezni Palkovics Jancsi édesanyjának a gondolatait, amikor õ az English Bay partján állva a beesteledõ downtown kigyúló fényeit látván azt mondta: "Édes fiam én mindig ilyennek képzeltem el a mennyországot!"

Vancouverben vendégszeretetérõl, jó szivérõl messze földön ismert Palkónál voltunk elszállásolva. Ott volt Sopronból Winkler Dani is nyelvtudása fejlesztésén és doktormunkája simitgatásán tevékenykedett. Vancouverben Debrecen fia Gyöngyösi Sanyi vett minket pártfogásba, mint attraktív idegenvezetõ, mint évfolyam társtalálkozó szervezõje, mint a város és környék nagy ismerõje, s mint a Whistler Olympia-vidék kalauza. Az évfolyamtalálkozón megjelentek: Réthy Sanyi, Héder Pista, Gyöngyösi Sanyi, Nagy Miska, Kiss Jancsi, Rédey Jóska no meg én. Ez a Sopronban kezdõ évfolyam hetvenes létszámának pont a l0 %-a volt! Jó volt hallani és megtudni, hogy az évfolyamtársak kiegyensúlyozott, rendezett körülmények között, jó részük saját kertes házában él. Most már majdnem mind nyugdijban, az élet kellemes korát élik. Fiúk, csak igy tovább!

A teljesség kedvéért szeretném megemlíteni, hogy a balekság köréból is volt három kedves találkozásom Rétfalvi Lacival, Józsa Lacival és Kocsis Tibivel Vancouverben.

Rövidek voltak az éjszakák a napi események és hallottak feldolgozására, de azt tudtam, hogy akárhogy is alakult volna kanadai látogatásom, az én megbecsülésem és tiszteletem Kanada felé megmaradt volna továbbra is. Tisztelet és köszönet annak az országnak és népnek aki a soproni Alma Mater-ünk menekült diákjait és tanárait befogadta, hazát, diplomát, munkát és életteret biztosított nekik. Annak az országnak, amelyik majdnem az én sorsom is lett.

Hirtelen észre se véve eljött az utolsó nap. Hosszú tengerparti sétákat téve búcsúztunk ettõl a csodálatos várostól és országtól. Gondolatban mégegyszer megölelve a barátokat, akikkel találkoztunk és akikkel szeretnénk még ismételten is találkozni, akik segítettek, akik lehetõvé tették ezt a szép utat, akik szemünkbe néztek és 'derítettek ránk egy-egy mosolygós képet.'Fazit: Jó érzés soproni erdésznek lenni! "(Czeiner Zsolt, Svájcban végzett, 'volt II.éves', Herrenschwanden, 2003. október 3)

Winkler Dániel (András fia), aki a vadgazdaságtani tanszék adjunktusa a Soproni Egyetemen, Palkovics Jancsi meghívására egy hónapot töltött Kanadában. Beutazták Brit Kolumbia és a szomszédos Alberta legnevezetesebb helyeit; Banff és Jasper National Park, Fraser Canyon; Vancouver Szigeten pedig meglátogatták Victoriát és Pacific Rim National Parkot. Szemtanúi voltak az idei nagy erdõtüzeknek és találkoztak egy kapitális szarvasbikával is (Palkovics J.).

Orlóci Laci és felesége **Mihály Márta**, Hawaiiba tartva néhány napot Vancouverben töltöttek Szász Pista és Julia vendégségében. Nosztalgia sétára kimentek a UBC kempuszára, meglátogatták a régi épületeket majd a gazdag növényvilággal teli botanikus kertet és részt vettek a Sopron Alumni hagyományos, havonta megrendezett ebédjén.

Laci a University of Western Ontario 'professzor emeritus'-a, világszerte ismert tekintély a növénytársulástan területén és a Magyar Tudományos Akadémia kültagja. 1968 óta nem voltak Vancouverben. Jó volt õket látni a hosszú évek után (Palkovics J.).

KÖZÖS ÜGYEINK

ÜGYES-BAJOS DOLGAINK

A Nyugat-Magyarországi Egyetem válasza a Sopron Alumni levelére

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
ERDÕMÉRNÖKI KAR DÉKÁNJA

Józsa László, Sopron Forestry Division UBC Alumni Association Elnöke
3503 West 42nd Ave.
Vancouver, BC V6N 3H5 Kanada

Tisztelt Józsa László Úr!
Megkaptam 2003. március 12-én keltezett levelét, melyben Roller Kálmán tiszteletbeli doktori kitüntetésére tesz javaslatot.
Tájékoztatom, hogy a 2003-as évi kitüntetésekrõl az Egyetemi Tanács a februári ülésén döntött, igy ebben az évben más nem aktuális az elõterjesztés.
Szíves tájékoztatásul kimásoltam az Egyetem 'Kitüntetések, címek, díszoklevelek adományozásanak rendjé'-rõl szóló szabályzatunknak a 'Tiszteletbeli Doktor'-i cím adományozásával kapcsolatos paragráfusát:
20. § 'TISZTELETBELI DOKTOR'-i cím (doctor honoris causa)
(l) Az Egyetem az arra érdemes bel- és külföldi személyeket tiszteletbeli doktorrá (doctor honoris causa) avathatja.
(2) A karok vezetõje a jelölésre vonatkozó javaslatát az érintett kar tanácsának egyetértése után terjeszti fel a Rektori Hivatalba.
(3 A javaslathoz felterjesztendõ a jelölt részletes szakmai önéletrajza, valamint a felterjesztõ karhoz kapcsolódó eddigi tevékenysége és jövõbeni tervei.
(4) A tiszteletbeli doktorok a 'doctor honoris causa' címet, vagy a 'Dr.h.c'. rövidítést használhatják.
(5) A tiszteletbeli doktori cím adományozásának részletes feltételeit és idõpontjait az Egyetem Tanácsa hatarozza meg, lehetõleg karonként és évente 1-1 fõben
(A teljes szabályzat megtalálható ahttp://www.nyme.hu/docs/kitszab.doc URL alatt.)
Az Ön javaslata a Kari Tanacs legutóbbi, április 22-i ülésén is szóba került, és ezzel kapcsolatban több vélemény is elhangzott. Az az állásfoglalás született, hogy mindenképpen találjunk alkalmat Roller Kálman tevékenységének elismerésére, amely nem feltétlenül a Honoris Causa kitüntetést jelenti.
Tájékoztatás céljából mellékelten küldöm a Magyar Nemzetben megjelent, témához kapcsolódó cikket és Benkõ Géza úr Köztársasági Elnök Úrhoz intézett levelét.
Remélem, hogy hamarosan, megnyugtató módon le tudjuk zárni az ügyet!

Sopron, 2003. április 25.

Tisztelettel: Prof.Dr. Mészáros Károly, dékán

[Levelünket a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektorához címeztük, de a választ az Erdõmérnöki Kar dékánjától kaptuk. (A Szerk.)]

Segélykérõ levél Erdélybõl

"Mélyen Tisztelt Bódig József Professzor Úr! Nagy kéréssel fordulunk Önhöz, mely még egy jó tanács is lehetne. Amint biztosan már említettem Önnek, csak kizárólagosan a Magyar Állam támogatásával jött létre, itt Erdélyben, 60 év után (!) az elsõ magyar nyelvü müszaki magánegyetem, a Sapientia. Tehát, a Román Állam egy dollárral sem járult hozzá ahhoz, hogy az itt élõ magyar diákok saját anyanyelvükön tanulhassanak müszaki karokon!

Az egyetlen müszaki Kar Marosvásárhelyen mõködik: Mechatronika (Elektro+mechanika keveréke), ahol engemet is az a megtiszteltetés ért, hogy taníthatok (én is elõször!) saját anyanyelvemen szilárdságtant.

Annak érdekében, hogy a Kar-, s ugyanakkor az Egyetem is fennmaradhasson, szükséges egy saját Campust felépíteni, mivel jelenleg csak a marosvásárhelyi Katolikus Egyház bocsátotta egyik épületét rendelkezésükre (bérbe). Itt folynak az elõadások, de ez már kezd kevésnek bizonyulni, mivel már a harmadik évfolyam kezdi õsszel meg müködését. Ugyanakkor, a Magyar Állam támogatása csak részben fogja fedezni a Campus felépítésének költségeit, Román részrõl semmi támogatás, sõt, még a „dicsõ" RMDSZ-ünk (a Romániai Magyarok Érdekvédelmi Szövetsége, mely sajnos csak a vezetõinek érdekeit képviseli!) sem nagyon „igyekszik" támogatni a Dékan Úr (Hollanda Dénes Professzor Úr) elkeseredett harcát. Most két lehetõség áll Számára fenn: vagy sikerül külföldi magyar szponzorokat felkeresni kérésével, vagy pedig egy nagyon értékes találmányát próbálja eladni valami külföldi cégnek. Ez a találmány egy fogaskerék profilmérõ müszer, vagyis 'cog/toothed wheel profile (contour, shape) measuring device (apparatus, instrument)'. Jelen pillanatban a világon nem forgalmaznak ilyen müszert, de õ hajlandó eladni, csak valóra válthassa a Sapientia Campusának felépítését.

Ha nem volna Ön számára túlságosan terhes s esetleg tudna ilyen szempontból valami információval segíteni Hollanda Professzor Úr ügyét, nagyon-nagyon hálás lenne érte nemcsak Õ, de mindazon magyar diákjaink is, akik így szeretnének itthon, Erdélyben, maradni, mint hasznos tagjai az egyre fogyó közösségünknek! Például, hátha az Ön ismerõsei körében (hiszen ott Önt egy jeles Professzorként ismerik) szerepelne olyan magyar származású személy, Aki, a még hiányzó összegbe (ami kb 30-40,000 dollár), a Campus felépítéséhez, bele tudna mint sponzor pótolni, anélkül, hogy ez Számára nagy anyagi megterhelést jelentene. Ilyen szempontból egy jó szó, egy ajánlás, melynek alapján Hollanda Úr felvehetné az Illetõvel a kapcsolatot, nagyon elõre tudná ügyünket mozdítani...Ha esetleg olyan cégrõl volna Önnek tudomása, akik fogaskerék-gyártással foglalkozik, akkor azokkal is felvenné Hollanda Úr a kapcsolatot, hátha a találmányát el tudná adni nekik.

Az igazság az, hogy ezt a nemes törekvését sajnos csak nagyon kevesen támogatják igazából s ilyen méretõ munka, mint Ön is nagyon jól tudja, egyesült erõfeszítést igényelne! Számunkra a túlélést jelenti az, hogy anyanyelvü müszaki oktatás müködjön folyamatosan itt, Erdélyben. Talán Ön is hallott arról, hogy itten még nem is olyan rég (két-három évvel ezelõtt is!) a magyar anyanyelvü iskoláinkban a történelmet és földrajzot kötelezõen románul tanították, hátha el tudnánk õseinket is feledni! A müszaki magyar nyelvü oktatás még az 50-es években megszünt nálunk s csak ez az elsõ ilyen próbálkozás a dolgok bepótlásáért. Nem akarnám Önt ezekkel a részletekkel untatni, de számunkra nagyon fontos lenne ennek az egyetemnek a normális müködtetése Tudom azt Önrõl (hiszen az Erdélyi Magyar Müszaki Társaság, az EMT Brassó-i fiókszervezete is Ön nagylelkü támogatását élvezi), hogy az itthon élõket minden úton megpróbálja segíteni s ezért merészkedtem jelen kérésünkkel Önhöz fordulni, Mélyen Tisztelt Professzor Úr. Az Ön kedves válaszát, illetve támogatását, tanácsait is elõre köszönjük. Maradok õszinte tisztelettel és hálával: Szava Jancsi Brassóból" (Bódig József, BSF '59 továbbításában).

A magyar erdészeti szaknyelv

Egy szlovákiai magyar erdész történeti áttekintése a Kárpátmedencei erdészeti oktatásról.

Teljesen kiveszett Szlovákiában a magyar erdészeti szaknyelv, holott a kontinensen a német mellett a magyar biztosítja a legtöbb lehetõséget az erdészeti fogalmak pontos megnevezésére.

A bécsi udvar felismerte: a bányászat elméleti szakemberek kinevelése nélkül rablógazdálkodássá fajulhat. Ez a felismerés vezényelte a Mária Teréziához közeli befolyásos természettudósokat, amikor felvetették az erdészeti és erdõgazdálkodási tanszék megnyitásának szükségességét. Mivel a vagyonosodás kapcsán a Bányászati Kamara bírt a legkiterjedtebb erdõterületek használati és tulajdoni jogával, kézenfekvõnek tünt, hogy az erdészeti és erdõgazdálkodási oktatást a bányászati akadémia keretében oldják meg. Mindennek alapjául az úgynevezett Terézi-ánus erdészeti rendtartás szolgált, amely hatályos volt az egész monarchia területén, ugyanakkor hiányoztak azok a szakemberek, akik azt a gyakorlatban végrehajtották volna. Történt mindez 1770-ben, s magát az erdészeti oktatást Delius Traugot Kristóf "Bevezetés a bányászati tudományokba" cimü elõadása nyitotta meg. 1770-töl kisebb-nagyobb megszakításokkal folyt az erdészeti oktatás, mígnem az erdõterületek romlása kapcsán az udvari kamara 1795-ben javaslatot nem tett az önálló erdészeti akadémia létesítésére, de a kísérlet kudarcba fulladt. Több mint egy évtizedes útkeresés után I. Ferenc császár 1808. január 5-én kinevezte Wilckens Dávid professzort az erdészeti tanszék élére kinek 1809. február 12-én tartott székfoglaló elõadásával kezdetét vette az "önálló és nyilvános erdészeti intézet" müködése. Az oktatási nyelv egészen a kiegyezésig német volt.

Wilckens halála után 1835-ben Feistmantel Rudolfot nevezték ki tanszékvezetõ tanárnak, aki 1836-ban alapítója lett az iskola botanikus kertjének. 1847-ben került az intézet Schwarz Ignác irányítása alá, az oktatás váltakozva magyar és német nyelven folyt, ugyanakkor választható oktatási nyelvként angol és francia nyelven is folyt tanítás. Az akadémia kinevezett professzorai között olyan kiválóságokat fedezhetünk fel, mint Lázár Jakab, Fekete Lajos, Nikén Zsigmond, Wagner Károly és Illés Nándor, akik tudományos munkájuk által megalapozták a Kárpátmedence világszerte elismerést kiváltó erdõ- és vadgazdálkodásának alapjait.

Az erdészeti akadémia új épületét 1892. június 26-án adta át Wekerle Sándor pénzügyminiszter Bethlen András gróf jelenlétében. Az akadémia ebben a felállásban 1919-ig mõködött, ami-

kor is a döntéshozatalra felhatalmazott nagyhatalmak új határokat jelöltek ki a Kárpát-medencében. Az iskola szellemisége a tanári karral együtt menekülésre kényszerült, rövid megállóra Miskolcra, majd pedig a mostani mõködési helyére, Sopronba került.

A jelenleg mõködõ selmecbányai (Banska Stiavnica) erdészeti szakközépiskola elõdjének alapító levelét 1919. június 3-án állították ki. Rudolf Valovié mérnök, az intézmény jelenlegi igazgatója elmondta: a tulajdonviszonyok változása és az eurokonform igények új kihívásokat jelentenek az iskola számára is. A klasszikusnak mondható erdészképzés mellett kísérleti jelleggel beindították az erdészeti menedzsment szakot, amely a maga nemében egyedüli Szlovákiában. Erre a szakra csak érettségizett diákok jelentkezhetnek, a felvételt nyert diákok kizárólag erdészti szakoktatásban és idegen nyelvek tanításában részesülnek, felvételi vizsgát biológiából kell tenniük. Érdeklõdésünkre az igazgató elmondta: a magyar jelentkezõk közül egy-egy évfolyamba átlagosan két- három érdeklõdõt vesznek fel, akik a szlovák nyelvi nehézségek ellenére általában sikeresen befejezik az iskolát. Szlovákiában a selmecbányái és a liptóújvári erdészeti szakiskolában évente átlagosan nyolcvan erdészt nevelnek, akik közül a fele tovább tanul Zólyomban (Zvolen) vagy Brünnben (Brno).

A készülõ új erdõgazdálkodási és a már hatályos halászati törvény olyan kihívást jelent e környezetünkhöz kötõdõ szakmákhoz, amelyekre magyar vonalon is érdemes lenne felfigyelni. Természetvédelmi, tájökológiai szakoktatás már most is folyik az egyes mezõgazdasági szakközépiskoláinkban, vad- és halgazdálkodást viszont -mely képesítés nélkül sem halász, sem vadász területet a törvény elõírása szerint létesíteni nem lehet – magyar nyelven sehol nem oktatnak.

Annak idején a magyar erdészeti oktatást Sopronba evakuálták, talán érdemes lenne meggondolni Selmecbányában, hogy az ilyen irányú magyar nyelvõ oktatást periodikus visszahonosítsák. Nem csupán azért, mert a szlovákiai vadászpagonyokban alig található olyan erdész, aki magyarul is meg tud szólalni, hanem azért, mert a magyar erdészeti szaknyelv tájainkról már teljesen kiveszett. Most, több mint egy évszázad múltán mindazoknak, akik a magyar egyetem megvalósításán gondolkodnak, talán érdemes lenne megfontolni azt is, hogy a vadászat és a halászat mint mesterség s mint hivatás tájainkon, a jövõben húzó ágazat lehet. Ahhoz viszont, hogy mõködhessen, szakemberekre lesz szükség, akiknek biztos, hogy nem esne nehezükre, ha anyanyelvükön tanulhatnák a szakmát.

(Az Interneten találtuk február 14-én, a magyarországi 'Új Szó' közléseként. Közérdeklõdésre számítva adjuk tovább. A Szerk)

A Sopron Alumni levele a Nyugat-Magyarországi Egyetem Rektorához, et al.

2003 Április 21,

Nyugat-Magyarországi Egyetem Rektora, Sopron
Országos Erdészeti Egyesület fõtitkára, Budapest
Mezõgazdasági Miniszterium - Erdészeti Osztály, Budapest
'Erdészeti Lapok' folyóirat fõszerkesztõje, Budapest
'Erdész Szellemi Mühely' folyóirat szerkesztõje, Sopron
'Kisalföld' napilap fõszerkesztõje, Gyõr
'Magyar Nemzet' napilap fõszerkesztõje, Budapest
'Kanadai/Amerikai Magyarság' lap fõszerkesztõje, Toronto
Magyar Köztársaság Nagykövetsége, Ottawa

Tisztelt Uraim,

A Sopron Alumni közösség szükségesnek érzi tudtára hozni mindazoknak, akikkel Benkõ Géza levél utján vagy személyes kapcsolat révén mint az 'Igazságot Roller Dékánnak Bizottság elnöke' kommunikált, hogy ilyen nevü csoportosulás közösségünk körében nincsen és a múltban is az csak annak önjelölt 'elnök'-ének képzeletében létezett (lásd a csatolt rövid statisztikai felmérést).

Ezen aktualitást azért érezzük szükségesnek közölni önökkel, mert azok a levelek, röpiratok és otthoni újságokban megjelent Benkõ Géza és 'bizottságá'-val kapcsolatos közlemények amelyek tudomásunkra jutottak érzésünk szerint Sopron Alumni közösségünk jó hírnevét rongálják, Továbbá, félreértések elkerülése végett, szintén tudomásukra szeretnénk hozni, hogy Roller Kálmán, volt dékánunk közösségünk széles körében köztiszteletnek és közszeretetnek örvend és az õ érdekeben történt igyekezetek Benkõ Géza részérõl körünk többségében is erõs támogatásra talált. Amiben közösségünk elhatárolódik Benkõ Géza tevékenykedéseitõl az a módszereire vonatkozik, amikor fenyegetõ hangvitelével és becsületsértõ szóhasználatával komoly kárt okoz mindazoknak akiket belekever ténykedéseibe. Emellett tarthatatlannak találjuk, hogy közösségünk egy tagja, mások megbízása és tudta nélkül felelõtlenül és félrevezetõ módon közösségünk nevében jelenteti meg magát a magyarországi közönség elõtt.

Közösségünk legutóbbi összejövetelén a probléma tárgyalása után a jelenlévõk egyöntetüen úgy határoztak, hogy a csatolt tanulmány eredményét haladéktalanul juttassuk el azoknak akik érintettek az ügyben, hogy azok kellõ mértékben tudjanak viszonyulni a kialakult helyzethez és reagálni esetleges további fejleményekhez.

Szerencsétlennek mondható, hogy nem tudtunk más módot találni ezen kellemetlen helyzet feloldására de demokraciákban a szólásszabadság ténye ilyen lépésekre kényszeríti a sérelmezetteket. Köszönjük figyelmüket.

Jó szerencsét, Üdv az erdésznek,

(Aláírás: Palkovics János, az Elnök nevében)
Elnök, Sopron Forestry Division UBC Alumni Association,
1932 McNicoll Avenue
Vancouver, BC, Canada V6J 1A6

Józsa László nyilatkozata

"Benkõ Géza 2003 julius 26-án keltezett ('Ha megdobnak kõvel...Dobd vissza menykõvel' aposztrofált és számos magyarországi és kanadai címre elküldött) írásában kritizált, a Nyugat-Magyarországi Egyetem vezetõihez és több magyarországi publikáció szerkesztõihez intézett levelünkkel (lásd fent) kapcsolatban kijelentem, hogy a levél keletkezésérõl tudomásom volt, annak aláírása és kiküldése beleeggyezésemmel történt s hogy annak tartalmával teljes mértékben egyetértek".

A Benkõ-kérdés

Rövid felmérés egy probléma feloldására

A probléma

Mint a Sopron Alumni közösség tagja szomorúan vettem tudomásul, hogy egyik társunk, Benkõ Géza (a továbbiakban BG), az *'Igazságot Roller Dékánnak Bizottság* (a továbbiak-ban 'bizottság') *elnöke*'-ként olyan levelezést folytat amiben több társunkat becsületében sértõ szavakkal illet és hivatalos, kanadai és magyarországi közegekhez címzett petícióiban pedig olyan hangnemet üt meg amely, véleményem szerint, közösségünk jó hírnevét rongálja. Közösségünk jó hírneve szülõhazánk ügyét is szolgálja és nem engedhetjük meg, hogy a több évtizedes kemény szakmunkával elért eredményünkön felelõtlenség miatt csorba essen. A probléma súlyosságát fokozza, hogy BG egy olyan bizottság elnökének adja ki magát amelynek elnevezése túlnyomó többségünk által is vallott célokat takar de aminek léte nem ismeretes elõttünk. Érzésem, hogy a 'bizottság'-ba egyedül az 'elnök' tartozik. Érdeklõdésem közösségünk köreiben a 'bizottság' tagságáról nem járt eredménnyel, ezért BG-hoz fordultam kérésemmel. BG nem szolgált nevekkel, de rámutatott mindazokra akik aláírtak általa szervezett petíciókat és akik részt vettek vagy segítettek a 'Mi is voltunk egyszer az Akadémián' címü könyv legújabb kiadásában.

Javaslat a megoldásra

A probléma megoldására magamra vállaltam egy számszerü felmérés elvégzését közösségünk lehetõ legszélesebb köreiben, hogy kimutassam a 'bizottság' képzeletbeli voltát és hogy megtudjam volt-e olyan az általa feltételezett 'bizottsági tag'-ok között, aki adott felhatalmazást BG-nak, hogy mint a 'bizottság elnöke' a nevében intézkedjen. A Sopron Alumni közösségbõl elsõsorban azokat céloztam meg akiknek neve szerepelt a UBC-hez intézett petíción volt dékánunk diszdoktorátusi ügyében és akik adománnyal vagy szerkesztési besegítéssel járultak a fent nevezett könyv kiadásához. 2003 február 10 dátummal körlevelet intéztem 108 Sopron Alumni társnak [29-nak személyesen, 67-nek elektromos levélben (e-mail), 12-nek pedig postán] amelyben röviden bemutattam az általam vélt probléma eredetét, annak komolyságát és tervemet annak feloldására. Kértem, hogy válaszoljanak egyszerü 'igen'-el vagy 'nem'-el a következõ kérdésre:

TAGJA VAGY-E AZ 'IGAZSÁGOT ROLLER DÉKÁNNAK BIZOTTSÁG'-NAK ÉS ADTÁL-E FELHATALMAZÁST BENKÕ GÉZÁNAK, HOGY MINT 'ELNÖK' A NEVEDBEN SZÓLJON?

Az eredmény

A 108 kiküldött kérdésre 62 válasz érkezett vissza, jobban mondva 62 'kapcsolat-teremtés' történt. A különbség abból áll, hogy több címzettet (24 esetben) telefonon kellett keresni miután kiderült hogy e-mail címük hibás volt, még mások akaratlanul kimaradtak a postázott küldeményekbõl. A kérdés egyértelmüsége ellenére egyes válaszok hosszúak és körülményesek voltak, amelyeket le kellett 'egyszerüsíteni' az 'igen/nem' változatra. Emellett, egy 'tartózkodó' kategoriát lett szükséges használni mert egyesek vagy kerülték az egyenes feleletet vagy elzárkóztak a részvételtõl. Többen nyilvánítottak véleményt a 'helyzet' tarthatatlanságáról. Kimutatásomban csak az egyszerü válaszok szerepelnek.

Kiküldött körlevél	108
Visszaérkezett válasz:	
IGEN	0
NEM	55
TARTÓZKODÓ	7
Összesen:	62

Kiértékelés

A kiküldött körlevélre 57%-os a visszajelzések aránya, ami általában magasnak tekinthetõ, különösképen ha figyelembe vesszük a csupán 47%-os válaszarányt egy másik de egyidõben végzett és pozitív témájú választkérõ körlevelemre. Összehasonlításként, a közös ügyeink iránti általános érdeklõdéshiányt illusztrálja a Kapocs címõ idõszakos kiadványunk csupán 20%-os elõfizetési rátája!

A visszérkezett válaszok között nem volt 'IGEN'-el jelzett feladvány.

A válaszolók túlnyomó többsége határozott és gyakorta 'erõteljes' NEM-el adta tudtomra, hogy nem tagjai semmilyen BG által szervezett vagy elnökölt 'bizottság'-nak és kifejezetten nem adtak felhatalmazást BG-nak, hogy õ bármikor is a nevükben szóljon! Többen kommendálták kezdeményezésemet a kellemetlen helyzet esetleges feloldására.

Aránylag magas azon válaszok aránya, amelyeket határozatlan voltuk miatt egy elõre nem tervezett 'TARTÓZKODÓ' kategóriába soroltam. A 7 válaszból csupán egy mutatott teljes szimpatiát BG ügyködéseivel kapcsolatban, de az sem adott, többszöri probálkozásom ellenére sem (!), pozitív választ a feltett kérdésre. Egy másik megkérdezett visszavonta korábban adott nemleges válaszát, arra hivatkozva hogy nem emlékszik mit írt alá, amikor részt vett egy, a BG által szervezett petícióban. A BG által elért 'jó' eredményeknek tulajdonította határozatlanságát egy harmadik válaszoló. Hárman pedig érdektelenségre hivatkoztak az 'ügyben'. A hetedik 'határozatlan' kritikus hangon

bírálta az 'önjelölt vezetõket' de az egyszerü 'nem' válasz hiányában õt is a 'tartózkodó' kategóriába soroltam.

Következtetések

Eredeti érzésem, hogy a 'bizottság' csak BG elméjében létezik és hogy senki sem adott felhatalmazást BG-nak, hogy mint 'elnök' mások nevében szóljon. felmérésem alapján bebizonyosodott.

Ezen helyzetértéklést tudomására kell hozni mindazoknak akiket BG a 'bizottság' 'elnöke'-ként lealázó és becsületben sértõ szavakkal illetett, hogy azok illõ módon felmérhessék az inzultusok komolytalanságát.

E helyzetértékelést szintén tudomására kell hozni a Nyugat-Magyarországi Egyetem (a soproni Erdõmérnöki és Faipari Egyetem mai neve) vezetõinek és oktatóinak, akiket BG többszörösen megsértett 'kommunista-szimpatizáns' inszinuációival, megfenyegetett 'átvilágításokkal' és 'Rákosi-korra emlékeztetõ tisztogatásokkal', hogy amennyiben még lehetséges hozzuk valamelyest helyre Soron Alumni csoportunk kemény munkával szerzett jó hírnevét.

Továbbá, Sopron Alumni csoportunk jó hírnevének védelmében el kell határolódnunk BG minden olyan kommunikációitól, amiket kanadai és magyarországi újságokhoz, választott vagy kinevezett intézményi vezetõkhöz intéz mások nevében, azok tudta és felhatalmazása nélkül.

(Rétfalvi László, BSF '61, 2003 Április 7, Vancouver, BC)

HÍREK/KÖZLEMÉNYEK

'Van már nékünk elnökünk, elnökünk...'

A 2003 szeptember 27-én tartott SOPRONI BÁL-on 75 résztvevõ elõtt Palkovics János társunk javasolta hogy Grátzer Miklós alias 'Kulacs'-ot válasszuk a 'Sopron Alumni elnöké'-nek és hogy felkérjük Józsa Lászlót, eddigi 'ideiglenes elnökünket', hogy továbbra is folytassa eddigi értékes munkásságát mindannyiunk édekében.

Ha emlékeztek, Miklóst már 1957-ben, Powell River-ben megválasztottuk az akkori Ifjúsági Kör elnökének s e tisztségben éveken át képviselt bennünket, valahányszor erre szükség volt. Õ ma is szoros kapcsolatban áll régi Alma Máterünkkel Sopronban. Miklós Bellingham, Washington-ban él és redszeresen jár havonkénti találkozónkra Vancouverbe.

A 2003 oktober 14-én tartott Sopron Alumni találkozón egy 'Ideiglenes Jelölõ Bizottság'-ot alakítottunk (Kapitány Gy, Kocsis T, Kondor Gy, Palkovics J, Rétfalvi L, Takács J és Szász I) amely Grátzer Miklós, alias 'Kulacs'-ot jelölte a 'Sopron Alumni elnöké'-nek és körlevélben kérte a Sopron Alumni elérhetõ tagjait (88 Sopron Alumnus), hogy válaszoljanak 'igen'-nel, 'nem'-mel a jelölésre vagy javasoljanak névszerint más személyt a tisztségre.

A 88 visszaérkezett válaszban 85 'igen' szavazat volt, három válaszban más nevet jelöltek meg. Az 'Ideiglenes Jelölõ Bizottság' **a szavazatok** értékelése **alapján Grátzer Miklós, alias 'Kulacs'-ot a Sopron Alumni elnöké**-nek tekinti. (Palkovics J, Kocsis T, és A Szerk.)

*

A **Sopron Alumni** azon egyének közössége akik diákjai vagy oktatói voltak a Soproni Erdõmérnöki Fõiskola 1956-ban Kanadába vándorolt részének, ami mint a University of British Columbia, Faculty of Forestry, Sopron Division mõködött 1957 és 1961 között Vancouverben. Szintén a közösséghez tartoznak azon Sopronban végzett erdõmérnökök akik szoros kapcsolatot tartanak fenn a csoporttal.

A Sopron Alumni nevében csak választott tisztségviselõk és a közösség által felkért ügyintézõk együttesen jogosak intézkedni.

Választott tisztségviselõk és önkéntes ügyintézõk:

Örökös Tiszteletbeli Elnök: Adamovich László,
Elnök: Grátzer Miklós,
Önkéntes ügyintézõk:
Palkovics János, V.évf. kapcsolatok; gazdasági ügyek,
Kondor György, általános kapcsolatok,
Szalkai András és Eszter, ösztöndíj alap,
Takács József, IV.évf. kapcsolatok,
Jákoy Endre, III.évf. kapcsolatok,
Gyöngyösi Sándor, II.évf. kapcsolatok,
Józsa László, I.évf. kapcsolatok, UBC kapcsolatok,
Kocsis Tibor, rendezény-szervezés, általános kapcsolatok,

A fenti csoport a Sopron Alumni beleeggyezéséve idõnként és szükség esetén alakíthat alkalmi 'Bizottság(ok)'-at vagy felkérhet egyéneket különleges feladatok megoldására, mint például idõszakos közleményünk, a 'Kapocs ' szerkesztésére. (Jelen kiadás szerkesztésére *Rétfalvi László* és *v.Draskóy György* lett felkérve).

*

Considering that organizing our 'once a year reunion/homecoming' event, the **Sopron Ball** has traditionally fell on my shoulders, I started to worry a bit last fall, when nine days before the big day only 40 people indicated their intentions to attend. Checks stopped coming, the phone stopped ringing. But why? Can any one of us afford not to attend? Why did I need to write an other letter of pleas and threats? Why do I have to 'kick butt' and ring the alarm to get the message out? Well as it turned out my letter had an effect: 24 more people called or e-mailed in the next three days, agreeing to come. I was releaved to say the least. At the end 78 people were in attendance on the evening of September 27 and the event went just fine. The 'sweedish table' was excellent and plentiful; we had our own 'Sopron Reserve' wine and sold over 40 bottles of it. Yours truly, the 'Plastic Gypsy' played many selections made famous by 'Lagzi Jancsi'. At one count over twelve couples were on the floor dancing (!) and the time was already 11 p.m. We ended up singing our traditional student songs with Takács Józsi's intonation. By the time I got home it was 1 a.m.! Looking forward seeing you all in 2004! (Kocsis T.)

*

Epilógus a Soproni Bálhoz... Lehet, hogy mivel sok-sok éven keresztül igen messze éltem Vancouvertõl és a ta-

mindenre választ ad, s a mai építészeti technikával a soproni tőztorony helyreállítása sem megoldhatatlan feladat. Gondot csupán a pénzhiány okozhat, mert a város egymaga képtelen a felújításra. Az illetékesek ab-ban reménykednek, hogy központi forrásból kapnak pénzt annak az épületnek a rendbehozatalára, amelynek az elődje már a XVI. században is állt. (Kisalföld, 2003 február 6, Báthy István, BSF'61 közvetítésében)

*

Értesítést kaptunk a UBC, Development Office-tól, 2003 november 25-én, hogy **Amy Wilson**, MSc-Erdészet kandidátus kapta meg az 2003-04-es tanévre a **Sopron Alumni Fellowship** ösztöndíjat $7000 összegben. (Az előző évben Brian Kenneth Parker, MSc-Erdészet kandidátus kapta meg az ösztöndíjat ugyan akkora összegben). Az ösztöndíj-alap egyenlege 2003 március végén $115,022 volt (ami magában foglalt egy $400 hozzájárulást az előző év folyamán). Az évi ösztöndíj összeget az alapösszeg 3 éves piaci ár átlagának 5.5%-aként állapítják meg. (A Szerk.)

*

Múlt decemberben e-mailen hírt kaptunk Magyarországról **Az Elvándorolt Alma Mater** elnevezésü film készítőitől: "Megkezdtük a film utómunkálatait, vagyis elsősorban vágását. A forgatott anyag kb. 80-90 százalékát a a kanadai felvételek teszik ki, ehhez jön még az ausztriai és a soproni forgatás anyaga, összesen kb.18 óra (Készült Winkler András és Juhász Miklós a Nyugat-Magyarországi Egyetemről és André Béla erdőmérnökök kézremőködésével és Palkovics János $5,000-os adományából. A Szerk.). A kanadai interjúk és találkozók géppel leírt anyaga, ami egyébként azért szükséges, hogy az elhangzottakat össze lehessen szerkeszteni, mintegy 75 oldalt tesz ki, bár nincs minden leírva, még néhány oldal hiányzik.

Sopronban mindent megpróbáltunk a szakestély szervezésével kapcsolatban, de ez több hónapos, ismételt kísérletünk ellenére sem sikerült (Winkler András betegsége miatt. A Szerk.) A készülő filmet két részletben, 2x52 percben szeretnénk a Magyar Televíziónak sugárzásra átadni. A nagy mennyiségü felvételek nagy valószínüséggel az alábbi felosztást teszik lehetővé: A két részes müsor címe: "Az elvándorolt alma mater" 1. rész **"A nagy utazás"** (A forrdalom előtti Soprontól, az októberi/novemberi napokon át a Kanadába utazásig, az első évekig, a UBC elvégzéséig bezárólag); 2. rész **"Életutak"** (Néhány résztvevő mozaikokból, elbeszélésekből felépített életpályája). Ha minden jól megy, a munkával remélhetőleg december végére végzünk." (Novobáczky Sándor, producer/direktor; Nádorfi Lajos, operatőr; Somogyvári Rudolf, producer). (Továbbiakban értesültünk, hogy az első rész Karácsony előtt elkészült s a második rész január közepére várható. A filmeket valószínü DVD-n fogjuk megkapni, hogy elkerülhessük a VHS képszalagok PAL/NTSC problémáit. A Szerk.)

Február 6-án érkezett a hír Nádorfi Lajostól: "Vetités a múlt héten. Teltház volt és tomboló siker a 35. Magyar Filmszemlén"

Megjelent Orlóciné Mihály Márta harmadik kötete

'Vándorlások' címen [Mind három kötet (Csíksomlyói zarándoklat, 1993, Hawaii, 2000 és Vándorlások, 2003) letölthető díjmentesen a http://mywebpage.netscape.com/lorloci/peony címen. Nyomtatott példányok vásárolhatók Mártától, a 'Unit 107, 1500 Richmond Street, London, Ontario, Canada N6G 4V1' címen].

A most olvasott legújjabb kötetet így kommentáltam: "Márta: Hálás köszönet a nagyon szépen és színesen leírt 'életedért'! Székelyföldi 'szóképeid' engem is oda varázsoltak; ki az erdőbe, be a faluba és mentem veled inni a borvíz forrásból is. Különösen meghatottak őszinte 'tükörbe-nézéseid', ami nem kis bátorságra vall; lenyügözőnek találtam családod fontosságának hangsúlyozását egész életeden át, mivel mi Józsák is nagyon összetartunk. Sok alkalommal a velőmig kotortad lelki világomat kitünö rálátásaiddal. Például, számtalan esetben, mikor minden reményed elveszett, a jó Isten melléd állt és felkarolt. Annak ellenére, hogy sokat kellett menekülnöd, áhitatos magyar érzelmeidben soha nem kételkedtél. Ámbár az iskolai éveket követő karrier-olimpiászon mindannyian részt vettünk, legtöbben nem kaptunk arany érmet. Viszont férjed 'munka-buziságát' is megértem, mivel nekem is sikerült megfőzni saját agyamat, hogy mennyire kedvelem a munkámat. Befejezésül köszönöm, hogy magaddal vittél egy tucatnyi egzóta országba, és megmutattad természeti kincseit (de valószínőnek tartom hogy Kínába egyenlőre nem utazom!) Üdv az Erdésznek!" (Józsa László, BSF'61)

Tamási Miklós alias 'Tabaki' volt vancouveri házigazdái, Szigeti János és Ilona, levelet kaptak Erdélyből Ambrus Lajos írótól Miklós hagyatékával kapcsolatban, amelyben javaslatot tesz egy **Tamási Miklós Költészeti Pályázat**-ra:

"2004-ben lesz T. M. halálának 10. évfordulója. Mert könyvtára, hagyatéka, az Önök jóvoltából Erdélyt, Korondot gazdagítja, az egylet a kópjafa felújítását, az évfordulói megemlékezés megszervezését már tervbe vette és ki is viteleziz, erre van anyagi lehetősége is. De a költő Tamási Miklósra egy egész magyar nyelvterületre szóló költészeti pályázattal is lehetne emlékezni. De egy rangos pályázatot csak pályadíjjal lehet meghirdetni, ezt valakinek el kellene vállalnia. A kanadai magyarság, a volt baráti köre ezt vajon magára vállalná-e? Természetesen nem nagy összegről lenne szó, az ottaniaknak számítva...Csak rangos, a magyar költészet jeles lépviselőinek szóló költői pályázatra...érdemes időt és erőt pazarolni, ennek pedig rangjához méltó anyagi (ha jelképes is!) vonzata van. A megemlékezést én mindenképpen megszerve-zem, a pályázattal kapcsolatban az Önök véleményére várok."

A Sopron Alumni körében kezdeményezett, Kocsis Tibor által szorgalmazott gyüjtés eddig több mint 700 dollár eredménnyel járt; jó lenne ha el tudnánk érni a jobban hangzó 'ezret'! (A Szerk.)

TALÁLKOZÓK

Pünkösdi Találkozó Svájcban

Baráti kapcsolataink ápolása mellett célunk bepillantást nyerni Svájc e hegyes táján élõ népe és a természet kapcsolatáról. Wallis fõerdésze (francia anyanyelvü, de kiválóan beszél németül) valószínõleg részt vesz a szombati és vasárnapi kirándulásunkon, sõt helyenként vezetõnk is lesz. Rövid autóbuszútaink erdészeti, történelmi, építészeti és kulturális célokhoz vezetnek, amelyeket a találkozónkhoz illõ helyi jellegü étvágycsitító és borászati élményekkel szándékoznánk tarkítani. Kérjük, hogy a dátumot, **2004 május 28 - 31**, jelöljétek be a naptárba. Hagyományunknak megfelelõen péntek délutántól kezdve fogadjuk az érkezõ barátokat és kedves ismerõsöket. További részleteket második kõrlevelünkben fogunk közölni,. Szeretettel hívunk, örömmel várunk. Jószerencsét az erdésznek, üdv a bányásznak, tiszteletünk a geodétáknak!
(Bariska Mihály, Gerenstrasse 2, CH-8903 Birmensdorf, Telephone/Fax: +41-1-737 1484, e-mail:mbariska@netscape.net
és Czeiner Zsolt, Höheweg 17, CH-3037 Herrenschwanden, Telephone: +41-31-305 5619, 2003. március 22)

Balektalálkozó '03 Nanaimoban

Augusztus 20-21-én tartottuk évi találkozónkat, a Kanadába tévedt „örök balekok". Ismét a Nanaimoi Magyar Kulturális Egyesület otthonában töltöttük e két gyönyörû nyári nap nagy részét.

Szerdán délben érkeztek a vancouveriek. Finom húsleves, mákos tészta és pogácsa fogadta õket ebédre. A mákos tésztát Fónagy Sanyi óhajára és darált mákjának adományozásával készítették a szakácsok. A Vancouver-szigeti feleségek: Kurucz Marika, Pintér Marika és Safranyik Erzsike ismét kitettek magukért, bebizonyítva , hogy a magyaros ételeknél nincs jobb és kívánatosabb.

A délutánt beszélgetések, biliárdozás, komputerezés, viccmesélés és általános lazítás foglalta el, amíg a nagy vacsora el nem készült. Sajnos a pár feleséggel együtt csak húszan foglaltunk helyet az asztaloknál, mert sokan „elfoglaltságukra" hivatkozva távol maradtak. Holott Báthy Pista Campbell Riverben élõ leánya, Annuska, már második éven tisztel meg bennünket vacsoránkon való megjelenésével. Õ tud idõt szakítani négy gyermeke mellett. Pedig ez a vacsora is megemlékezésre méltó volt: bográcsban készült marhapörkölt nokedlival, zöldbab fõzelék, tök fõzelék, csirke curry, sült lazac, különbözõ savanyúságok, gyümölcsök és krémes. Az italt Bakos Tibor, „harmadéves" firmánk ajándékozta kifogyhatatlan borkészletébõl. Az est folyamán még felköszöntöttük Safranyik Erzsikét születésnapja alkalmából, és kénytelenek voltunk az ellenállhatatlan tortát is elfogyasztani.

A második napi reggelit: sült szalonnát, tojás rántottát és áfonya-pancake- et Józsa Laci és segédei készítették. Legtöbben a délutánba is benyúló reggelizés és beszélgetés után útnak indultak hazafelé. A helybeliek (Kurucz, Pintér) és a Józsa rokonság egy kis tengerparti kirándulás mellett biliárdozással, magyar videók játszásával este 10-ig a helyszínen szórakozott tovább.

Mindenki jóváhagyásával elfogadtuk, hogy jövõre is megtartjuk a találkozót. (Pinter László, BSF'61)

Negyedik évfolyam találkozója Sopronban

A rendszerváltás óta gyakran találkozott évfolyamunk Sopronban, hol kisebb hol nagyobb résztvételi arányban. Ez alkalommal talán egyik legnagyobb és legmelegebb találkozónak lehettünk részesei. A kis seregünk létszáma elérte a negyvenkettõt, ha a nem végzett feleségeket, illetve férjeket is számításba vesszük. Mi, nyugatiak is szép számmal voltunk képviselve: Oregonból Colosék, Nyehóék és Háhnék, Seattle-ból Dibuz és Brit Columbiából Takácsék, Cziliék, Vidámék és én.

Július hetedikén késõ délután kezdtünk gyülekezni az egykori Sotexben. Amint a trópusi (ez nem túlzás!) meleg kibírhatóvá enyhült, a társaság is egyben volt. Ez alkalommal a Sotex igazgatója csatlakozott hozzánk és egy részletes ismertetõ túrára vitt bennünket - teremrõl teremre. Ekkor derült fény arra, hogy ezt a intézményt már nem Sotexnek, hanem Gyermek-Ifjúsági Központnak hívják, ahol ma az apróbb nemzedékek szórakoznak.

A túra után, a fogadóteremben már várt bennünket a svédasztal, megrakva szendvicsekkel és az ország különbözo tájainak boraival. Illyés Béni, az évfolyamunk tehetséges szervezõje fogadott bennünket: velõs beszédében hangsúlyozta, hogy testvérként fogadjuk egymást: az elszakadtak és az otthon maradottak oldják fel az esetleges nézeteltéréseket, ha netán ilyen még létezne. Aztán a falak leomlottak és egy pezsgõ hangulat alakult ki. A fogadásnak csak éjfél után lett vége és mindenki vidám hangulatban sétált vissza a közeli kollégiumba, ahol legtöbben tartózkodtunk.

Másnap kilenckor az egyetem adminisztrációs épületénél találkoztunk. Itt megkoszorúztuk az 56-os emléktáblát. Ez a tábla emlékeztet arra, hogy ebben az épületben székelt az 56-os forradalmi bizottság. Aztán elvonultunk az aulába, ahol szintén koszorút helyeztünk el a rehabilitációs ünnep emlékét õrzõ táblára.

Majd az egyetem menzáján megebédeltünk, ahonnan a kettes elõadóterembe mentünk megtartani a szokásos egyéni beszámolóinkat. Itt tudtuk meg, hogy Bugyik Endre, Balsay László, Tölgyesi és Szilágyi István már az örökös vadászmezõkre költöztek. Az erdészeti dékán pedig egy érdekes és elszomorító képet festett az egyetem gazdasági helyzetérõl. Például a növénytani tanszék adminisztrációjának anyagi támogatása csak annyi, hogy a telefonszámlát is alig fedezi, a botanikus kert alkalmazottainak száma is egy negyedére csökkent. (Itt jegyzem meg, hogy a megmaradt kertészek sem lelkesednek a munka után. Szememmel láttam, hogy két kertész a furgonnak dõlve cigarettáztak, amint egy diáklánynak magyarázták, hogy kell egy diszbokrot megnyesni! Ez a magatartás a botanikus kerten is erõsen meglátszik.)

Aztán a délutánunk hátralévõ része szabad volt. Sokan a belváros utcáit róttuk a forró melegben, de többen közülünk visszatértek a szálló relatív hüvösébe pihenni. Amint az ünnepi vacsora ideje közeledett, a színház elõtti téren felfigyeltem arra, hogy rengeteg Tell Vilmos gyült egybe: éppen akkor tartották az íjászok nemzetközi versenyének megnyitó ünnepélyét és azt követõ felvonulást. Sok száz idegen résztvevõ is felvonult nagy táblákat cipelve, köztük egy árva ausztrál és egy izlandi is, akik oly elveszettnek néztek ki, hogy csak biztatásomra mertek beállni a felvonulók közé.

Az est fénypontja - az ünnepi vacsora - az egykori Kaszinó (Széchenyi tér) pince külön éttermében volt. Az óriási boltivek alatt hosszú asztalok mellett foglaltunk helyet. Számunkra külön készített étlapon négy fogás közül választhattunk. A desszertbõl és az italból is bá választék volt. Mindez 2OOO ft.-ért! Egy pár rövid ünnepi beszéd hangzott el Illyés Béni, Takács Jóska, Papp Gyula és Colos részérol, majd elkezdodött a soproni (selmeci) diáknóták éneklése, amit csak jóval éjfél után hagytunk abba.

Másnap hajnalnak tõnõ kilenckor egy légkondicionált busszal a kis csapatunk kiment a Fertõrákos közelében alapított emlékparkhoz. A park az 1989-es keletnémet menekült áradat egyik legnagyobb áttörési pontját örökiti meg: Itt nyitották meg, illetve bontották le elõször a vasfüggönyt. A park az itt tartott nemzetközi pikniknek az emlékét is õrzi. Ezen több német, osztrák és magyar dignitárius is résztvett. Mi is a sok kiállított kép után követni tudtuk a határ megnyitását, a menekülok átözönlését és a piknik lezajlását. Igazán, egy megrendítõ történelmi esemény színhelye. Azt nem is említve, hogy most pedig a hölgyeink a nemzetközi jogszabályokat figyelmen kívül hagyva, áttörtek az osztrák határon, karonfogva az osztrák katonákat és nagy meglepetésükre a kameráink lencséi elé vezették õket.

Innen a Fertõrákosi üdülõtelephez mentünk, ahol egy közös hajókiránduláson vettünk részt. A szelíden ringadozó vizén simán haladt a hajónk, a lustán haladó vitorlások tucatjai és a part mentén húzódó nádas most a béke hangulatát árasztotta. Nem is olyan régen itt a fegyverek ropogtak, az emberek százai vesztek el a nádasban, ahogy igyekeztek eltünni a zöldávósok célkeresztjébõl.

Majd volt idõnk még arra is, hogy meglátogassuk a Mitrász vallási szekta õsi barlangtemplomát. Egyedülálló ez a szentély, mert az egykori római birodalom északi 'limes'-én eddig még nem találták párját az ilyen templomnak.

A háromnapos találkozó zárójelenete a Mitrásznak címzett vendéglõben (közel a kõfejtõhöz) volt. Egy kiadós ebéd után búcsút mondtunk egymásnak. Ki erre, ki arra vette útját, én Szentgotthárd felé vezettem, át a Kis Alföld aszályos síkságán, egyenesen bele egy rettenetes zivatarba, amit egy falusi kocsma zsúfolt termében vészeltem át. Mert átvészeltem, amit e cikkem is bizonyít.

(Bölecz Béla, BSF'59)

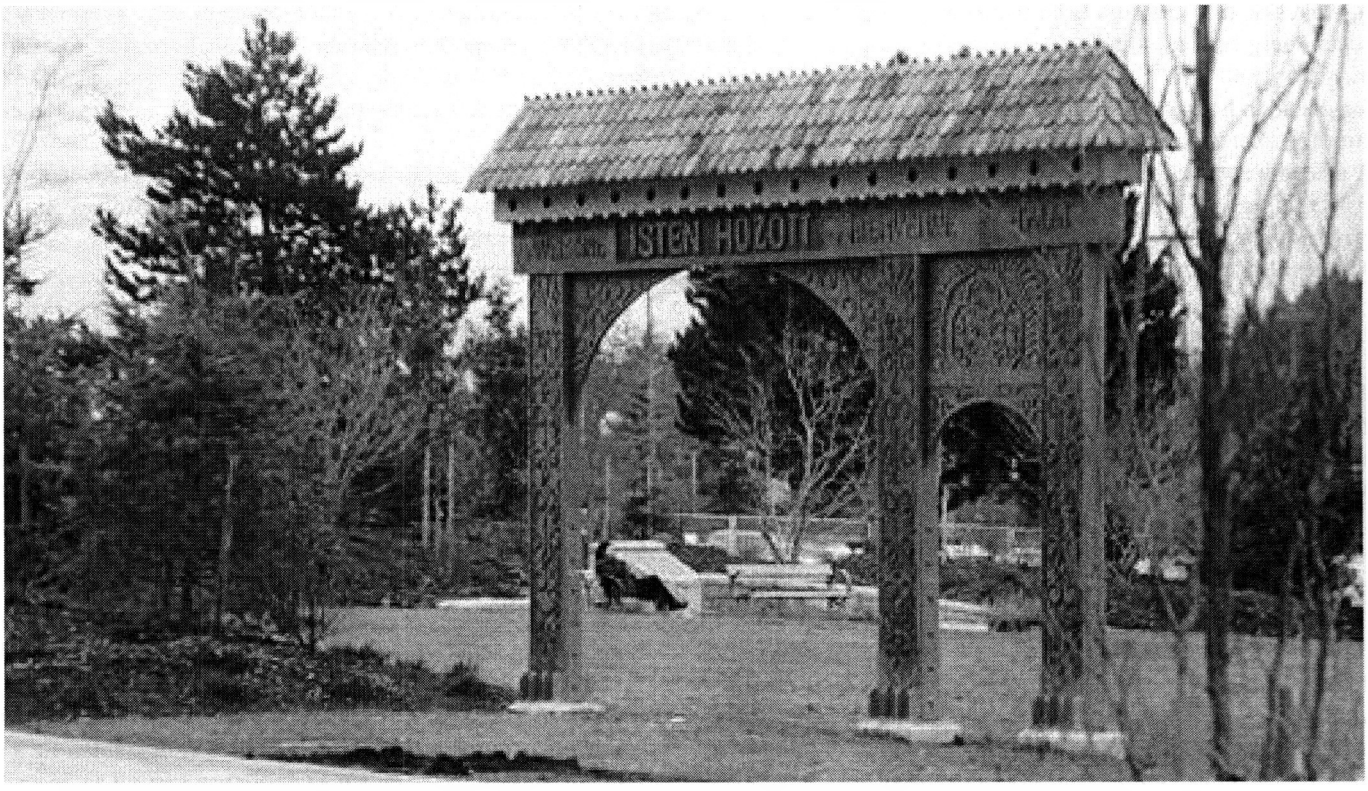

Juhász Gyula Emlékpark és emléktábla, a két pad között, a 'Sopron Gate' szomszédságában

SOPRON ALUMNI LIST, VANCOUVER, B.C. CANADA

Abonyi F.
Adamovich L.
Ágh M.
Ambach M.
Andódy E.
André B.
Apt K.
Apt Ö.
Apt. Ö.
Bajzák D.
Bakonyi N.
Bakó J.
Bakos T.
Balatinecz J.
Balogh I.
Balpataki Gy.
Bándi P.
Barabás J.
Baraksó J.
Baranyay J.
Bátay J.
Báthy I.
Bella I.
Benkő G.
Bige Zs.
Bezerédi Gy.
Boa S.
Boda Z.
Bódig J.
Bogyai E.
Bölecz B.
Boncz E.
Bordulák Z.
Borovits F.
Borsos Z.
Budai G.
Bruchner J.
Csányi E.
Csapó I.
Császár R.
Cserjesi A.
Csizmadia F.
Csizmazia J.
Csizmazia T.
Danczinger E.
Deminger K.
Dibuz J.
Dobozy T.
Draskóy Gy.
Farkas I.
Farkas M.
Fazokas F.
Fejes M.
Fekete R.
Ferdinánd I.
Fodor Gy.
Fodor Gy.
Fónagy S.
Frey O.
Fülöpp Z.
Für K.
Füstös A.

Gáspár J.
Gerencsér L.
Gőgös F.
Görgényi B.
Grátzer M.
Grozdits Gy.
Gyöngy E.
Gyöngyösi S.
Háhn F.
Hajdu Cs.
Héder I.
Hegedüs I.
Héjja A.
Héjjas J.
Héjjas K.
Herczeg E.
Hidasi I.
Hirczy B.
Hokhold F.
Homoky I.
Horváth Cz. E.
Horváth I.
Horváth O.
Horváth S.
Huszár K.
Ifjú G.
Illés I.
Jablánczy S.
Jákóy E.
Jancsik K.
Jandó T.
Józsa J.
Józsa L.
Juhász Gy.
Jutasi B.
Kafka P.
Kalmár L.
Kapitány Gy.
Kapuszta J.
Kassay V.
Kémes J.
Kerekes J.
Killan M.
Kish-Tóth J.
Kiss Gy.
Kiss J.
Kiss J.
Kiss Z.
Király M.
Klima I.
Kocsis T.
Koczó M.
Koltay I.
Koller P.
Komlossy J.
Komondy Gy.
Kondor Gy.
Koos B.
Korán Z.
Kornya L.
Kósa Z.
Kováts I.

Kováts M.
Kováts M.
Kozák A.
Krajczár E.
Krétai E.
Kurucz F.
Kurucz J.
Kuppán Á.
Lackó A.
Leskó Gy.
Lovas L.
Magasi L.
Major R.
Markó I.
Márkus G.
Matolcsi G.
Medveczky L.
Mihály M.
Molnár J.
Nagy G.
Nagy M.
Nagy O.
Nagygyör S.
Németh L.
Németh L.
Németh Z.
Noviczky Z.
Nyers F.
Ocskó I.
Orlóci L.
Oroszlán J.
Orosz I.
Ötvös I.
Pál L.
Pálka L.
Palkovics J.
Pálffy Cs.
Pandák L.
Papp F.
Pászner L.
Pataki I.
Péch Gy.
Pendl F.
Pénzes L.
Ping F.
Pintér L.
Poprádi L.
Porpáczi L.
Prém B.
Puskás L.
Rab R.
Rabóczi L.
Rácz A.
Ravai J.
Rédey J.
Rétfalvi L.
Réthy S.
Rikli O.
Roller K.
Rónay S.
Ronyecz J.
Rupf L.

Safranyik L.
Salamon M.
Sebestyén L.
Selmeczy Gy.
Simon J.
Sinka Gy.
Sivák B.
Skorka M.
Somogyi E.
Soós J.
Spándli I.
Spuriga I.
Szablya J.
Szabó Gy.
Szabó T.
Szalamin G.
Szalkai A.
Szamosi G.
Szántai F.
Szanyi L.
Származes K.
Szász I.
Szász J.
Székessy L.
Sziklai O.
Szy F.
Szikszai K.
Takács J.
Takaró L.
Tamási M.
Tarnócai K.
Tögel Gy.
Tolnai I.
Tormássy E.
Tóth E.
Tóth G.
Tóth J.
Tóth J.
Tóth T.
Tresó B.
Tresó F.
Turmezei Z.
Tuskó F.
Tutunovsky K.
Vadai J.
Vajas J.
Váradi B.
Varga L.
Varga P.
Vári M.
Veres G.
Veres S.
Vetö L.
Viszlai É.
Viszlai J.
Vlaszaty Ö.
Weidinger I.
Witt L.
Zoltay E.

Honorary Members:
T. Waterland &
Gál Árpád

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akadémiát
Szivből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!